

ཞིག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱུས་པ།

མཛད་པ་པོ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད།
སེར་ཤེས་རིག་མཛད་ཆེན་མོའི་ཚུལ་ལྷན་གྱི་ཁང་།

༡༡། །ཟེན་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་

བཀུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད།
མེད་ཀྱིས་རིག་མཛད་ཆེན་མོའི་ཙོང་མཆོག་ལང་།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།

SJRB-0414

ཞེ་དགེ་ཞི་ཞིང་པར་ལ་གཞི་བཙུག་པ་ཡིན།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་ཞུ་སྤྲིན་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་དབང་ཏུ་བཞུགས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམ་སྤྲིན་བྱས།

༡༠༩༣ ལོའི་རྒྱ་བྲག་པར་གསར་དུ་ཚུ་སྤྲིན་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་བྲ་བྲང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་བྲ་བྲང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

དཔེ་བསྐྱར་དང་ཞུ་དག་པ། བདེན་དོན་རྒྱ་མཚོ།

པར་སྤྲོན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལ་ཡོད།

དཀར་ཆག

རྩོད་མདོར་བསྟུན།	iii
ཞུ་མྱིག་པའི་གསལ་བཤད།	xi
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟུས་པ།	༡
པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་	༡༡༠

དེ་སྟོན་མདོར་བསྟུས།

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། འཇམ་གླིང་མངའ་ས་འདི་རྒྱན་བྱུག་གི་ནང་ཚན་དང་སེམས་ཅན་པའི་ཤིང་
རྟའི་སྟོལ་བྱེ་བས་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་དུ་བགྱངས།

འཇམ་གླིང་མངའ་ས་འདི་རྒྱན་བྱུག་གི་ནང་ཚན་དང་སེམས་ཅན་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་བྱེ་བས་
ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་དུ་བགྱངས།

སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ལས། ང་ནི་མུ་ངན་ལས་འདས་ལོག་ཏུ། །ལོ་ནི་དགྲ་
བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །[བྱ་སྟོན་ཚས་འབྱུང་དུ། ཚིག་ཀྱང་འདི་གཉིས་རྒྱུད་ན་མེད་དོ། །ལོན་ཀྱང་རྒྱའི་
སྟོབ་དཔོན་རྩོགས་གསལ་གྱིས་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་བར་བྲིས་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་།] ཐོགས་
མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སྟོང་ནི། །བསྟན་བཅས་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས། །མདོ་སྤེ་ངེས་དོན་བྱང་བའི་
དོན། །རྣམ་པ་མང་པོ་རབ་ཏུ་འབྱེད། །འཇིག་རྟེན་རིག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད། །གཞུང་འབྱེད་ངང་ཚུལ་
ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ཡི་རིག་པ་བྱུབ་པ་ནི། །ས་ལའི་པོ་ཉ་མོ་ཞེས་བརྗོད། །དེ་ཡི་སྤྲུགས་ཀྱི་མཐུ་
ཡིས་ནི། །སྟོན་བཟང་པོ་སྤྱེ་བར་འགྱུར། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་བུའི་ཕྱིར། །མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་
བསྟུས་དོན་བྱེད། །ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱུད་འཛོ། །དེ་ལུས་ཞིག་ནས་ལྟ་ལུལ་འགྲོ། །ཞེས་ལུང་
བསྟན་གསལ་བར་གནང་བ་ལྟར། སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་དགྲ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་
[དུས་རབས་བཞི་པ་ཙམ་མཁའ་ཁ་གསུངས་དུས་རབས་ལྔ་པར་གསུངས།] ལྟ་འབྱུངས་པར་བཤད།

དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ན་ནང་པའི་བསྟན་པ་སྤེ་བ་བཅོ་
བརྒྱད་དུ་གྱེས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱུབ་མཐའ་སྟོབ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་
མིན་ནོ་ཞེས་ལོག་པར་བརྒྱུད་སྤེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་ཉམས་དམས་པར་བྱས་

ཤིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་ནམས་ཀྱང་པན་ཚུན་ཚོད་པར་བྱེད་པས་འདི་ནི་བདེན་གྱི་
གཞན་ནི་གཏི་སྤྲུག་གོ་ཞེས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་གྲུས་པས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉམས་ཤིང་།
སྤྲུག་པར་དུ་ཆོས་མངོན་པ་ལ་དབང་ལམ་གསུམ་དུ་བྱུང་སྟེ།

དང་པོ་སྤྲུག་གས་ཀྱི་ཀན་མོ་ཞིག་ན་རེ། ནང་པའི་གཞིའི་སྤྲ་ལས་འགྲེལ་ཞེས་པ་ཞིག་སྤྲང་སྟེ།
དེ་འོ་སྤྲོ་ལ་ལ་གཞོད་མི་གཞོད་བརྟག་པར་རིགས་སོ། ཟེར་ནས་བརྟགས་པས། ལྷ་དང་སྤྲ་དང་གཞོད་
སྤྲིན་གྲིས་མཆོད་པའི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཉོག་སྟེ་འདི་བརྟུངས་པས། །སྤྲུག་གས་འཆལ་བའི་
སྤྲང་བ་ནམས་པར་འགྲེལ་ས། ཞེས་པར་རིག་ནས་དམག་བྲངས་ཏེ་བསྟན་པ་བསྟུབས་སོ། །

དེ་ནས་ཅུང་ཟད་འཕེལ་ནས་ཡོད་པའི་ཆེ། དབུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་སྤྲུག་གཟིག་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་
རས་ཀྱི་ན་བཟའ་སྤྲུབས་མེད་པ་ཞིག་སྤྲུས་སུ་བསྐྱར་ཏེ། དེའི་སྤྲིང་ཁར་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོད་
པས་ངན་སྤྲུགས་བྲས་སོ་ཟེར་ནས་དམག་བྲངས་ཏེ་བསྟུབས་སོ། །

དེ་ནས་ཡང་ཅུང་ཟད་འཕེལ་ནས་ཡོད་པའི་ཆེ་ནང་པའི་གཞུག་ལག་ཁང་ཞིག་ཏུ་ཕྱི་པའི་སྤྲང་
པོ་གཉིས་སྤྲོད་དུ་འོངས་པ་ལ། བཟུ་ཆུ་སྟོར་བས་ཁྲིས་ཏེ་ཉི་མ་བསྟུབས་ནས་ནང་པའི་གཞུག་ལག་
ཁང་དང་གསུང་རབ་མང་པོ་བསྟུགས་ནས་བསྟུབས་སོ། །

དེའི་ཆེ་བྲམ་ཟེ་མོ་གསལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་[བྲ་ཀླ་ས་ཤི་ལ། རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ངང་ཚུལ་མ་
ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་།]ཞེས་བྲ་བས། བསྟན་པའི་ཅ་བ་མངོན་པ་ལ་དབང་ལམ་གསུམ་གྲིས་བསྟུབས་པས།
འདི་དར་བར་བྱེད་བྱས་པ་གཞན་ཡང་མི་སྤྲང་། བདག་ཀྱང་བྱེད་མེད་དུ་སོང་བས་བསྟན་པ་གསོ་བར་
མི་བྱས་ཀྱི། ལུས་ལ་བྱ་བསྐྱེད་ལ་དར་བར་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ་སྤྲུམ་ནས་རྒྱལ་རིགས་དང་འདུས་པས་
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་འདུས་པས་སྤྲོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་བྱུང་ནས། བཅས་མ་
ཐག་ནས་ལྷེ་ལ་གི་ཤང་གིས་ཨ་ཡིག་འབྲི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོ་ཆོ་བའི་ཆོ་ག་བྲས། ཡིག་རྩིས་དང་།
བྲམ་ཟེའི་རིག་བྱེད་སོགས་རིག་གནས་ཐུན་མོང་བ་ནམས་ནི་ཡུམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུབས།

ཆེར་སྤྲུས་པའི་ཆེ་པའི་ལས་གང་ཡིན་ཞུས་པས། ལུམ་གྲིས་ཁྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་བྲ་བ་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་མིན་གྱི། དམ་པའི་ཆོས་དར་བར་བྲ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་

མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པར་གྱིས་ལ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དར་བར་གྱིས་ཤིག་གསུངས་
བ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ཞབས་འབྲིང་གི་བྱ་བའི་དུས་
འདུག་པ་ལོ་གཅིག་ཏུ་མཛད་ཅིང་། བསྟན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ལྔའི་བར་དུ་སྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པར་
གནས་ཏེ། ལོ་རེ་རེར་ཆོག་མཁན་སུ་བཅད་པ་འབྱུང་འབྱུང་གི་ཆོག་དོན་སྟགས་སུ་རྒྱུད་པར་བྱས། དེ་
ལྟར་སྟན་མོང་གི་སྡེ་སྟོང་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་པལ་ཆེར་ནི་རྟོགས་པར་སྒྲ་ཡང་།
ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་སྡེའི་སྤུས་དོན་མདོན་རྟོགས་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་མ་རྒྱོས་ཤིང་མ་འཛིངས་པ་ནི་
རྟོགས་པར་དཀའ་བར་དགོངས་ནས། དེའི་དོན་དུ་སྟག་པའི་སྟོ་ཞལ་མཐོང་བར་བྱའོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་
བརྟགས་པས། སློབ་དཔོན་ཨ་རྟ་ཏེ་ཉིང་ལ་སྦྱུ་འབྲུལ་དུ་བའི་དབང་ཁྱེད་པར་མཛད་ནས་དེའི་དགྲིལ་
འཁོར་དུ་བཞུགས་ཏེ་སྟག་པའི་སྟོ་གང་ལ་འབྲེལ་ཆེ་དང་། གང་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་བྱིན་རྒྱལས་
འབྱུང་བཟག་པའི་ཕྱིར་མེ་རྟོག་དོར་བ་ན་མེ་རྟོག་བྱམས་མགོན་ལ་བབས་སོ། །

དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་བསྐྱབས་ལ་བསྟན་པ་དར་བར་བྱའོ་སྟམ་དུ་དགོངས་ཏེ་གྲུང་པ་
བར་ཏེ་སྟེ། ཀུག་ཀུ་ཏ་སྤ་ད་པར་ཏ་ཞེས་ཀྱང་བྲགས་པའི་རི་པོ་བྱ་རྒྱུ་ཅན་དུ་སྟག་པ་གཅིག་ཏུ་
འབགས་པ་བྱམས་པ་བསྐྱབས་ཏེ་ལོ་གསུམ་དུ་མཆན་མ་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་བས་སྟགས་སྟོ་སྟེ་ཕྱིར་
ཐོན་པས། བྲག་གི་ངོས་ལ་བྱའི་ཆང་བཅས་པ་ལ་སྤྱོད་ཐེན་འཛོལ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། དགོངས་ཀ་
ཆང་དུ་ལོག་འོངས་པ་བྲག་གི་ངོས་ལ་གཤོག་པ་རེག་ཅན་རེ་བྱུང་བ་ལ། དུན་རིང་པས་བྲག་ཟད་
པར་གཟིགས་ནས་འདི་བརྟེན་འབྱུང་རྒྱུ་ཆུང་ངོ་སྟམ་ནས་སྤར་སྟོག་སྟེ་ལོ་གསུམ་སྟབ་པ་མཛད།

དེ་བཞིན་དུ་ཡང་ཐོན་པ་ན། རྩ་ཐིགས་གྱིས་བྲག་ཟད་པར་གཟིགས། ཡང་ལོ་གསུམ་
བསྐྱབས་ཏེ་ཐོན་པ་ན། མི་ཁྲན་པོ་ཞིག་རས་བལ་འཇམ་པོས་ལྟགས་གྱི་སྤྱོད་པོ་ལ་ཁབ་བྱེད་པ་
མཐོང་ནས། ཁབ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེས་དྲིས་པས། སྤྱིང་སྟོབས་ལྟན་པའི་སྤྱིས་བྱ་ཡིས། །བསྐྱབས་ན་
མི་འབྱུབ་གང་ཡང་མེད། །དཀའ་ཡང་བརྟག་པ་མ་དོར་ན། །རི་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཐལ་བར་རྫོག་ །ཅེས་
དང་། སྤར་ཡང་རས་བལ་གྱིས་བྱིས་ཏེ་ལྟགས་ཟད་པ་ལས་ཁབ་འདི་ཅན་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་སྟོང་ཅིག་
ཁབ་གྱིས་གང་བ་བསྟན་ནོ། །

ཡང་ལོ་གསུམ་བསྟུན་པས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྟུན་པས་ཀྱང་མཆན་མ་མ་བྱུང་བས་
ཐུགས་སྐྱོ་སྤེ་ཐོན་ནས་ཕྱིན་པས། ཁྱོད་ཁྱེད་ཞིག་ན་ཁྱི་མོ་རོ་སྤྲོད་མི་ལ་ཐུག་ཅིང་ཟ་བ། སྤྲོད་འབྲས་
ཁྱོད་བ་ཞིག་གཟིགས་ནས་སྤྲོད་རྗེ་ལྷག་པར་སྤྲོས་ཏེ། འབྲུ་འདི་རྣམས་མ་བསལ་ན་ཁྱི་འདི་འཆེ་ལ།
བསལ་ནས་ཐོར་ན་འབྲུ་རྣམས་འཆེ་བས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཤ་རྣམས་བཅད་ནས་དེར་འབྲུ་རྣམས་
གཞུག་པར་བྱའོ་སྟུམ་སྟེ། ཨ་ཙྭ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤོང་ཁྱོད་དུ་ཕྱིན་ནས་ལྷུང་བ་ཟེད་དང་འཁར་གསེལ་
གཏེང་བར་བཞག་སྟེ་སྤྱ་གྲི་གཡར། སྤྱ་གྲིས་སྤྱིའི་བརྒྱ་ཤ་ནས་བཅད་དེ། ལག་པས་འབྲུ་སྤྲངས་ན་
འབྲུ་རྣམས་ཤི་ཡིས་དོགས་ནས། སྤྲོན་བཅུ་མས་ཏེ་ལྷགས་ཀྱིས་འབྲུ་རྣམས་སྤྲང་བར་བཅུ་མས་བ་
ན། ཐུག་གིས་ལུལ་བ་ལས་ཅི་ཡང་མ་རྟེན་ནས་སྤྲོན་ཕྱི་བ་ན། ཁྱི་དང་འབྲུ་མེད་པར་རྗེ་བཅུན་
བྱམས་བ་མཆན་དཔེ་འོད་དུ་འབར་བ་མཐོང་ནས། གྱེ་མ་ཡབ་གཅིག་བདག་གི་སྐྱབས། ངལ་
བརྒྱས་འབད་ཀྱང་འབྲས་མ་མཆེས། ཁྱི་ཕྱིར་ཆར་སྤྲོན་རྒྱ་མཆོའི་དབྱང་། གཤུང་བས་བསྟེགས་
ཏེ་སྐྱོམ་ཆད་འབབ། བདག་གིས་དེ་ཙམ་བསྟུན་པས་ཀྱང་ཉགས་ཙམ་མ་བྱུང་ན། ཐུགས་རྗེ་རེ་རྒྱུང་
ཞེས་འཁངས་པས། རྗེ་བཅུན་གྱིས། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་པཔ་ཀྱང་། ཤ་ཐོན་མི་རུང་མི་འཁྱུངས་
ལྟར། ཤངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཕྱོན་ལྷུང་ཀྱང་། སྐལ་བ་མེད་པས་བཟང་མི་ཐོང་། ང་དང་པོ་ནས་
ཡོད་དེ། ཁྱོད་རང་གི་སྤྱི་བ་པས་མ་མཐོང་ལ། ད་ལྟ་སྤྲོད་རྗེ་ཆེན་པོ་སྤྲོས་པས་སྤྱི་བ་པ་དག་ནས་
མཐོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་པར། ཁྱོད་རང་ང་ཐག་གོང་དུ་ཁྱུར་ལ་ཤོང་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱེ་པོ་རྣམས་ལ་
སྤྲོན་ཅིག་གསུངས་ནས་བསྟན་པས། སུས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་། ཆང་འཆོང་མ་ཞིག་གིས་ཁྱི་གྱ་
ཞིག་ཁྱུར་བར་མཐོང་བ་ན་ཡང་ཕྱིས་ལོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས་པ་བྱུང་། དཔུལ་པོ་ཁྱུར་བསྐྱེད་པས་
འཆོ་བ་ཞིག་གིས་ཞབས་མགོ་ཙམ་མཐོང་བས་ཀྱང་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟེས་ཤིང་། ཐུན་མོང་གི་
དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པོ། ཉིང་ཡིད་ཆེས་སོ། །

ཁྱོད་ཅི་འདོད་གསུང་བ་ལ་ཐེག་ཆེན་དར་བར་ཁྱེད་འཆལ་བྱས་པས། ངའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་མཐའ་
ལ་འརྱས་ཤིག་གསུང་། འརྱས་པས་དེ་མ་ཐག་དགའ་ལྡན་དུ་སྟེབས། ས་སྤྲེའི་སྤྱ་མཆན་ལས། ཁྱ་
བ་དུག་བཞུགས་ཏེ་གསན་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། གཞན་དུ་མི་ལོ་བཙོ་ལྷ་བཞུགས་པར་བཤད་པ་

སོགས་ཅི་རིགས་འབྱུང་ནའང་། ཡོངས་གྲགས་སུ་དགའ་ལྡན་དུ་བྱོན་ཏེ་སྤྱི་ལོ་རྩ་ལྔ་ཙམ་གྱི་མི་ལོ་ལྔ་
བཅུ་ལམ། ལྔ་བཅུ་ཙམ་གསུམ་དུ་བཞུགས་པར་བཤད་བ་དང་། དེ་ཡང་ལོ་བྱེད་ལོར་བརྟེན་བ་ཡིན་
པས་ལོ་ཉིད་ལྔ་ལོ་ཞེས་སྐྱབས་བརྟེན་གསུང་ངོ་། །

དེར་ཡུམ་གྱི་མདོ་རྣམས་དང་། རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་ས་ཆེན་པོ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་
མང་དུ་གསན་ན་ཅིང་། དེར་བྱམས་ཆོས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་མདོན་རྟོགས་སྐྱབ། མདོ་སྡེ་སྐྱབ། དབུས་
མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད། རྒྱ་ལྷ་མ་སྟེ་ཡོངས་གྲགས་སུ་བྱམས་པའི་ཆོས་ལྔ་
མཛད་པ་རྣམས་ཀྱང་གསན་ནེ། མི་ཡུལ་དུ་བྱོན།

བྱམས་ཆོས་ཀྱི་སྐོར་ལ་འཕགས་པས་རྩེ་བཅུན་ལ་ཡུམ་གྱི་མདོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པའི་
བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པར་ཞུས་པས་བྱམས་ཆོས་ལྔ་བརྟེན་སོ། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་མེད་བཟང་
སོགས་ཀྱིས་བཞེད་ཀྱང་། གནད་ཀྱི་རྒྱ་ཐེར་ལས། བཀའ་བསྟུས་པའི་རྩེ་ལ་དུས་དེར་གནས་པ་
ཉིད་ནས་མཆོག་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྟོགས་པར་དཀའ་ལ་རྟོགས་པར་མི་རུས་པས། བྱགས་རྩེ་དེ་རྟོགས་
པའི་དོན་དུ་འཕགས་པ་བྱམས་པས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོག་ལེ་འུར་བྱས་པའི་བསྟན་
བཅོས་ཀྱིས་གསལ་བར་མཛད་ཀྱི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཞུས་ནས་དུས་བྱིས་བྱས་ཐེར་བ་
ནི། སེང་གེ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲུལ་པ་སྟེ་སྟོན་དུ་བྱས་པ་ལས་བཤད་ཅེས་པ་ནི།
གཞན་དག་གི་འོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

འཕགས་པ་དང་པོར་མ་ག་རྩེ་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གེ་ལུ་བ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ནགས་སུ་
གཙུག་ལག་ཁང་མཛད་དེ་བཞུགས་ནས་སྟོབ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ཞིང་མང་དུ་ཐོས་པ་བརྒྱད་
ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཟབ་མོ་དག་བཀོལ་ཞིང་བསྟན་པས་དེ་དག་ཀྱང་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་
བྱེད་རུས་པ་ཤ་སྟག་བྱུང་བས་གནས་དེར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་གྱུའི་དགོན་པ་ཞེས་གྲགས་པར་ཆོས་འབྱུང་
འགའ་ཞིག་ལས་བཤད།

དེར་བྱམས་པའི་ཆོས་ལྔ་ཡང་ཡི་གེར་བཀོད། མདོན་རྟོགས་སྐྱབ་དང་ཡུམ་གྱི་དོན་སྟོན་པ་
དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས་བརྟེན་ས། རིམ་གྱིས་རྒྱ་ལྷ་མའི་འབྲེལ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་

འགྲེལ་བ་མཛད་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
རྒྱས་པར་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་སོགས་ས་སྟེ་ལྷ་སྟེ། སའི་དངོས་གཞི། གཞི་བསྟུ་བ།
རྣམ་གྲངས་བསྟུ་བ། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྟོ་བསྟུ་བ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་རྣམས་
དང་། རྩོམ་གཉིས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྩོམ་ཐེག་བསྟུས་དང་། ཐེག་པ་བྱུན་མོང་གི་རྩོམ་མཛོན་པ་
ཀུན་བཏུས། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གསེར་མདོག་ཅན་གྱི་སྦྱབ་ཐབས། ཤེས་རབ་གྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མའི་སྦྱབ་ཐབས། སངས་རྒྱས་རྗེས་བྲན་གྱི་མདོའི་འགྲེལ་བ། ཆོས་རྗེ་བྲན་གྱི་མདོའི་
འགྲེལ་བ། དག་འདུན་རྗེས་བྲན་གྱི་མདོའི་འགྲེལ་བ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོན་ལ། འཕགས་པ་བྱམས་
པའི་སྦྱབ་ཐབས། ཆོས་སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟོན་པ་སོགས་མཛད་ཅིང་ས་གསུམ་
བརྟེན་པར་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་ཆུང་གི་བཤད་པ་ཆོག་གསལ་དུ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ས་
གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བརྟེན་པ་ཀློང་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གཤུལ་པའི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་དུ་
བསྟན་ནོལ་དང་། སེམས་ཅན་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། བྱམས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་གསུངས་ཤིང་། །སྟུ་
སྦྱབ་ཀྱང་ནི་བཞེད་པ་ཡི། །ཆད་མ་ལུང་དང་ལྗན་པ་ཡི། །བདེན་པ་གཉིས་ནི་འདིར་བརྟོན་བྱ། །ཞེས་
པའི་འགྲེལ་པར། བྱམས་པ་ནི་ས་བཙུང་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །ཐོགས་མེད་ནི་ས་གསུམ་པ་
ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །སྟུ་སྦྱབ་ནི་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའོ། །ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་ངོ་། །

ཡང་སའི་སྟོན་འགྲེལ་ལས། འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལ་པན་ཕྱིར་ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱ་བ། །ཆོས་རྒྱུན་
ཉིང་འཛིན་སྟོབས་གྱིས་བྲངས་པའི་བདུད་ཅིའི་ཆོས། །འཕགས་པ་མི་ཤམ་ཞལ་གྱི་བྱམ་པ་ནས་
རྒྱགས་པ། །གསན་པའི་སྟིམ་པས་གསོལ་བ་དེ་ལ་བྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་བཤད་པ་
བསྟུ་པའི་མཐུག་ཏུ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་བདག་དང་གཞན་གྱི་བྱབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱོན་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་འཛིན་གྱི་བྱང་པར་བརྟེན་པ་འཕགས་པ་མི་ཤམ་པའི་ཞབས་ཀྱི་
བརྒྱ་རྩོག་པ་མེད་པ་སྟེ་པོས་ལེན་པར་མཛད། ཅེས་སོགས་འཕགས་པའི་སྟོན་ལ་མང་དུ་འབྲུང་།

དེ་ནས་ཡུལ་རྒྱབ་ཐོགས་དང་ཉེ་བ་བྱོང་ཁྲེང་ས་ག་རི་ཞེས་བྱ་བར་ལྷུས་ལུ་རི་ཞེས་བྱ་བའི་

གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྒྱལ་པོ་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་བདག་བྱས་ཏེ་དགེ་འདུན་མང་པོ་འདུས་པ་
ལ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཆོས་མང་དུ་བསྟན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་མདོ་སྡེ་ལྟ་བུ་ཙམ་བཤད་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་སད་ཅིང་མདོ་སྡེའི་དོན་ལ་སྒྲོ་བྱས་
རྒྱས་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱལ་བ་ཙམ་བྱུང་བ་དང་། གནས་འདི་ཉིད་དུ་བཞུགས་པའི་ཆེ། གཙུང་དབྱིག་
གཉེན་ཡང་བཅུལ་བ་ཡིན་ནོ། །

དུས་དེའི་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པལ་ཆེར་གྱིས་མདོ་སྡེ་སྤྲ་རེ་ཙམ་མ་ཞུས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
ཞིང་། རྒྱ་གར་སྡེ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་དར་སྤེལ་དང་། ལྷ་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་ཆོས་
གཞིས་བརྒྱ་ལྷག་གསར་དུ་བཙུགས། སློབ་མ་ཁྱི་ཕྱག་མང་པོ་བསྐྱུངས། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཆེས་
ཆེར་འཕེལ་བར་མཛད།

སྤྱོད་ཆེའི་སྤྱད་ཀྱི་དུས་ན་ལེ་རྒྱའི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་དེར་ལོ་བཅུ་གཉིས་བཞུགས་ཏེ་བསྟན་པ་
བསྐྱུངས་པར་མཛད། ཉིན་རེ་བཞིན་ཐུ་སྟེགས་གྲོལ་བ་རེ་ཡོང་བ་ལ་བྱུང་མཐའ་རྣམས་རིགས་པ་
སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་སུན་སྤྱང་སྟེ་ཆོས་བསྟན་པས་སུ་སྟེགས་སྟོང་དུ་ཉེ་བ་ཙམ་རབ་ཏུ་བྱུང་། གཙུག་
ལག་ཁང་གང་ན་དགེ་སྟོང་ལྟ་བུ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སྟོན་པ་དང་། ཆིག་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་
ཆོས་བཞིན་ཆར་གཙོད་པར་མཛད་པས་དགེ་འདུན་ཤིན་ཏུ་དག་པར་མཛད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་
དར་བར་མཛད་དོ། །

སློབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ། ས་སྡེ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་རྣམ་གཉིས་སོགས་ཡོད།
མཐར་དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་པར་གྲོང་ཁྲིར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་
བསྟན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་གང་དུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གནས་དེར་དད་པ་ཙན་དག་གིས་
མཆོད་རྟེན་བཙུགས་སོ། །

སློབ་དཔོན་འདི་ལ་སློབ་མ་བསྟན་པ་འཛིན་པ་མང་དུ་བྱུང་། སྤྲས་ཀྱི་བྱ་བོ་བསྟན་པའི་བདག་
པོར་གྱུར་པ་ནི་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་ཡིན་ཞིང་སྤྱོད་ཆེད་གཉིས་ཀ་འཛམ་གླིང་མཛེས་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱན་བྱུག་གི་གངས་སུ་བགང་ངོ། །

སྟོབ་དཔོན་འདིའི་སྟོར་བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དང་། རྗེ་བཙུན་ཏུ་ར་ནུ་ཐའི་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་
སོགས་ཆོས་འབྱུང་ནམས་དང་། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ལམ་དེམ་ལྷ་མ་བརྒྱད་
བའི་ནམ་ཐར། རྒྱའི་སྟོབ་དཔོན་ཞོན་ཅང་གི་རྒྱ་གར་ལམ་ཡིག་དང་། སྟོབ་དཔོན་དོན་དམ་པས་
བསྐྱུར་བའི་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ནམ་ཐར་ལས་ཀྱང་མདོར་བསྟུན་འེ་འབྱུང་ལ། དོར་ཞི་རིན་པོ་ཆེས་
རྒྱ་ཡིག་ལས་བསྐྱུར་བའི་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ནམ་ཐར་བསྟུན་པ་རྒྱ་འབྱུར་མ་ཞིག་ཀྱང་མཇུག་རྒྱ་
འབྱུག་ནའང་། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ནམ་ཐར་དང་ཅུང་མི་འདྲའོ། །

༡༠༡༩.༠༩.༡༡.ལ་སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚུལ་སྤྲིག་པས་བཅུས་བསྤྲིགས་བྱས།

ཞུ་སྤྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

ཐོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་ཐོན་ཐོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་བློན་ལས། ཐོད་མི་
རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོར་དུ་གླུར་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་
སྒྲུབ་པ་མ་ཁྱེད་ཐོ་ཞིག་གྲུང་སྤོང་ནའང་། དུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོགས་པའི་
མིའི་ཉེས་སྤོང་གྱི་དབང་གིས་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་རྩ་བརྒྱུག་ཏུ་བྱིན་ཐེན་པ་དང་། ལྷག་
འགྲོས་གང་མང་ཞིག་རྩ་བརྒྱུག་ཏུ་འགྲོ་ཉར་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདིའི་ཐོད་མི་ཞིག་ལ་
མཆོན་ན་རྩ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བཙོན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་
ལས་འགན་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་མེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཙོང་
སྤྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཆགས་དང་སྤྱད་སྤྲོལ་གྱི་ཆེད་དུ་ཙོང་སྤྲིག་གི་
ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེར་རབས་ཀྱི་འབྲུལ་ལས་སྐབས་བདེ་དུ་བྱིན་པ་དང་བསྐྱར་ནས་གསར་དུ་ཙོང་སྤྲིག་བྲས་
པའི་དེབ་དང་འབྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་ཁྱབ་བརྒྱུ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་འོས་པ་ལྟ་བུར་
སྤང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དཔར་བསྐྱར་དང་ཞུ་སྤྲིག་གི་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་ནོར་
ཤོར་ནའང་ཆབས་ཆེ་བའི་སྤྱོན་ཆ་འབྱུང་སྲིད་པས་བསྐྱེད་དང་བཙོ་བཙོས་མེད་པར་སོར་
འཛོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་
གཅིག་བཅོས་དགོས་ལྗང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཆན་ཡིག་འགོད་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་ཙོང་སྤྲིག་ཁང་ལ་མཆོན་ན། པར་གཞི་ཆོད་ལྡན་ཞིག་མ་བྱིར་བཟུང་ནས་དེའི་ཡིག་
འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་ཙོང་སྤྲིག་གི་དུ་རྒྱ་རྩ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འད་
བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་ཅུས་ཤིག་སྤྱར་བཞིན་ཡོད།

མ་བྱིར་ཡིག་ནོར་མཛོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཅོས་ཏེ་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་བྲས་ཡོད་

ལ། མ་ཕྱི་དང་བར་གཞི་སོ་སོར་ལྷག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་
མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

ཙམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་ཙམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེ་བ་སྒྲོག་སྐབས་ངེས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ངོ་
སློང་ཅུང་ཙམ་ཞུ་ན། གཞུང་གི་དཔྱད་སྲུ་རྟགས་[]འདིའི་ནང་དུ་བརྟག་པ་ནི་མ་ཕྱིའི་ནང་གི་འོག་
མཆན་དང་དཔྱད་སྲུ་མཆན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དཔྱད་སྲུ་རྟགས་ " འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སྙུང་བྱ་
དགོས་པའི་ཡི་གེ་འཕམ་ཆོག་ཅིག་གི་མདུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མཆན་གྲངས་ཀྱི་ཨང་
ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆན་གྲངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཐའི་མཆན་ཡིག་ཏུ་གསལ་བཤད་ཅིག་
བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྗེས་སློང་གི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དང་
ཐད་སྒྱུར་སྙུང་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་ཐེངས་གཅིག་བྱས་
པས་ཆོག་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་མདུན་དུ་རྟགས་ " འདི་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་རེ་རེ་བཞིན་
མཆན་བྲིས་མེད།

མཐའ་མཆན་སྒྲོག་སྐབས་དེ་བ་དེ་དཔེ་བསྟུར་བྱས་ཡོད་ཆེ་དེའི་མ་ཕྱིར་བཟུང་བའི་བར་གཞི་
ལ་མ་ཕྱི་ཞེས་དང་། བར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྡེ་དགེ་བར་མ་དང་། བཟ་ལིས་ལྷན་པོ། ཞོལ། སྐྱ་
འབུམ། རྒྱ་བྱང་བར་མ་རྣམས། སྤྱེ། བཟ། ཞོལ། སྐྱ། རྒྱ། སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད། མཐའ་
མཆན་གྱི་ཁོད་དུ་རྟགས་ཙན་ *བསྐྱབས ལྟ་བུ་བྱུང་ན་མ་ཕྱིའི་ཡིག་འོར་ཞིག་ཞུ་སྒྲིག་པས་
བསྐྱབས་སུ་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་ " འདིས་ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་
ཆོག་མཆོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཙན་ -བསྐྱབས ལྟ་བུ་བྱུང་ཆེ་བསྐྱབས་ཆད་པ་
དང་། +བསྐྱབས ལྟ་བུ་བྱུང་ན་བསྐྱབས་ལྷག་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

དཔེར་ན། མཐའ་མཆན་དུ། མ་ཕྱི། ༤༩ན་༤༩། བསྐྱབ *བསྐྱབས སྐྱ། ༡༠༣ན་༤༩།
རྒྱ། ༡༡༠བ་༣ན། བསྐྱབས ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཆེ་དུག་གི་དོན་ནི། མ་ཕྱིའི་འོག་གྲངས་
༤༩མདུན་ངོས། ཡིག་གྲང་༤༩ན། བསྐྱབ་ཅེས་བྲིས་ཡོད་པ་མཆོན་ཞིང་། *བསྐྱབས ནི་མ་ཕྱིའི་
ཡིག་འོར་བསྐྱབ་དེ་ཉིད་ཞུ་སྒྲིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཆོན་བྱེད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་

གཞུང་དེའི་ཐད་གྱི་སྐྱེ་འབྱུང་པར་མའི་ཐྲེབ་གངས་༡༠༣མདུན་ངོས། ཡིག་ཐེང་༤པ་ན། ལྷ་བང་
པར་མའི་ཐྲེབ་གངས་༡༡༠རྒྱུ་པ་ངོས། ཡིག་ཐེང་༣པ་ན། བསྐྱབས་ཞེས་བཞོད་འདུག་ཅེས་གོ་
དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ལུ་སྒྲིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་ནོར་འཁྲལ་ཤོར་བ་
སོགས་གཟིགས་ཆེ་ཀུན་པན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱུ་སྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཐུན་ལྷན་
རྒྱུ་ལས་ནས་འདི་གའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་ངོ་སྟོན་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐྱལ་ལུ་
རྒྱ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྲོགས་ངང་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་ལུས་ཏེ་སྤྲུས་
ཀ་རེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ལྷ་༠༩་ཆེས་༡༥ལ།

༡༡། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཀྲགས་སོ། །

༡༢། །ཁྱ་གར་སྐད་དུ། མ་རྩ་ལྟ་ན་མི་གྲ་ཉ། བོད་སྐད་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེས་
པ། བཅ་པོ་དང་པོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཕགས་པ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། འཇམ་
དཔལ་གཞོན་ལྷ་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ལེན་ཏུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ། ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྦར་འདི་ལྟ་སྟེ།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་བརྒྱལ་ནས། ཆོས་མངོན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས།
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་བརྩས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་
ཞེས་བྱ་བའི་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ཞེས་བྱ་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་མཆན་ཉིད་དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་པའི་གསུང་དང་། དེ་ལ་འཇུག་པ་དེའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་
གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གསུང་དང་། དེའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བསྐྱོམ་པ་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གསུང་དང་། བསྐྱོམ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་
བ་དེ་ཉིད་ལ་ལྟག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་
གསུང་དང་། ལྟག་པའི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གསུང་

དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱང་པར་གྱིས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་གསུང་དང་།
དེའི་འབྲས་བུ་སྤངས་པའི་བྱང་པར་གྱིས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་གསུང་དང་། དེའི་
འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱང་པར་གྱིས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་གསུང་རོ། །སངས་
རྒྱལ་བཙུན་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྡེའི་ཆོག་བསྟན་པ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཉིད་དུ་བརྟེན་པའོ། །

རི་ལྷར་བརྟེན་ཅེན། འདི་ལྷར་བསྟན་པ་འདིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་གང་
དག་མ་བསྟན་པའི་གནས་བཅུ་པོ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྷ་སྟེ། ཀུན་
གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་གནས་སུ་བསྟན་ཏོ། །རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་གཞན་
ཀྱི་དབང་དང་། ཀུན་བརྟགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་དག་ནི་ཤེས་བྱའི་མཆོན་ཉིད་
དུ་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ནི་ཤེས་བྱའི་མཆོན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་
བསྟན་ཏོ། །པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་པོ་དག་ནི་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་
བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་དག་ནི་དེའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བསྐྱོམ་པ་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་པ་ནི་དེར་ལྷག་པའི་རྒྱ་ལ་
ཁྲིམས་སུ་བསྟན་ཏོ། །དཔའ་བར་འགོ་བ་དང་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་
རེ་འཛིན་དག་ནི་དེར་ལྷག་པའི་སེམས་སུ་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །མི་གནས་པའི་སྤངས་ལས་འདས་པ་ནི་དེའི་
འབྲས་བུ་སྤངས་པར་བསྟན་ཏོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱུ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་དང་།
ཡོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པ་དང་། སྤུལ་པ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྟན་ཏོ། །ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་གནས་བཅུ་པོ་འདི་དག་ནི་གང་དག་བཙུན་

ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་བརྒྱམས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་མཆོག་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དག་གོ། །དེ་བས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་བྱང་པར་རྣམ་
པ་བརྟུས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རི་ལྷར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་གསུང་བྱང་པར་རྣམ་པ་བརྟུས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་འདིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་ཐེག་
པ་ཆེན་པོར་མི་ཚུད་པར་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷར་གནས་བརྟུ་པོ་འདི་དག་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ནི་བསྟན་པར་མི་སྤང་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་སྤང་བའི་བྱིར་རོ་ཞེ་
ན། གནས་བརྟུ་པོ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཐམས་
ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་འཛོལ་པར་ཤིན་ཏུ་འཐད་པ་མཐུན་པ་འགལ་བ་མེད་པའོ། །

འདིར་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ། ཤེས་བྱའི་གནས་དང་མཆོན་ཉིད་དེར་འབྱུག་
དང་། །དེ་ཡི་རྒྱ་འབྲས་དེ་རབ་དབྱེ་བ་དང་། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་དེ་འབྲས་སྤངས་པ་
དང་། །ཡེ་ཤེས་ཐེག་པ་མཆོག་གྲུང་བྱང་པར་འཕགས་པ། །བསྟན་འདི་འདི་ལྷར་གཞན་ན་
མ་མཐོང་ལ། །འདི་དག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྒྱར་མཐོང་བས། །གནས་བརྟུ་བསྟན་པས་
བྱང་པར་ཞུགས་གང་ཡིན་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཀའ་འདོད་དོ། །

ཅིའི་བྱིར་གནས་བརྟུ་པོ་འདི་དག་གི་གོ་རིམས་འདི་ལྷར་བསྟན་ཞེ་ན། འདི་
ལྷར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོན་མ་ཉིད་དུ་རེ་ཞིག་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་མཁས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱོ་
འདོགས་པ་དང་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐའི་ཉིས་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་ལ་མཁས་པ་ཉེ་

བར་བཟུང་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚོས་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་
 བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཏུ་
 བཟུང་བ་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེས་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་
 འགྱུར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་ནས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་
 བར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། སྟོན་སྦྱོར་བ་ཅན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་པོ་དག་རྟོགས་
 བར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་ཡོངས་སུ་
 བཟུང་བའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་པོ་དེ་དག་ས་བཅུ་དག་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱེ་སྟེ། བསྐྱལ་པ་
 གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་དེའི་
 འབྲས་བུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་། རྒྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་བྱ་སྟེ། གནས་བཅུ་པོ་དེ་དག་གི་གོ་རིམས་
 བྱི་དེ་ལྟར་བསྟན་ཏོ། །བསྟན་པ་འདིར་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་གནས་
 སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བསྟན་
 པས། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་དུ་བསྟན་ཞིན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་
 མཛོན་པའི་མདོ་ལས་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། ཆོས་
 རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། སྤྱང་ན་འདས་པའང་
 འཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཀུན་ས་བོན་ཐམས་

ཅད་པའི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་གཞི་སྟེ། །དེ་བས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །དམ་པ་
དག་ལ་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འདི་ནི་རེ་ཞིག་ལུང་ངོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ཀུན་
གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྲ་ཞེ་ན། །སྟེ་བ་ཅན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དེར་སྒྲོར་བའོ། །དེ་ཡང་རྒྱའི་དངོས་པོར་དེ་དག་ཏུ་
སྒྲོར་བའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །

ཡང་ན་སེམས་ཅན་དག་དེའི་བདག་ཉིད་ཏུ་སྒྲོར་བས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའོ། །དེ་ནི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་གྲང་བྲ་སྟེ། །འདི་ལ་ལུང་ནི་དགོངས་
པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་མདོ་ལས། །ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྤྲ། །ས་པོན་
ཐམས་ཅད་རྒྱ་པོའི་རྒྱན་བཞིན་འབབ། །བདག་ཏུ་ཉོན་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །འདི་
ནི་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །ཞེས་ཇི་སྟངས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྲ་ཞེ་ན། །དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་
ཡིན་པ་དང་། །ལུས་ཅན་ཉི་ལྔ་ལེན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །འདི་ལྟར་ཆེ་ཇི་
སྟངས་པར་རྗེས་སུ་འཇུག་གི་བར་དུ་དེས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུ་པོ་དག་མ་ཞིག་
པར་ཉི་ལྔ་བར་བརྒྱུང་བ་དང་། །ལུས་ཐམས་ཅད་ཉི་ལྔ་ལེན་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། །ཉིང་མཆོམས་སྒྲོར་བ་སྟེལ་བ་ན་ཡང་དེ་མདོར་བར་འབྲུབ་པ་ཉི་ལྔ་བར་འཛིན་པའི་
ཕྱིར་ལུས་བརྒྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་
བྲ་སྟེ། །དེ་ནི་སེམས་ཞེས་གྲང་བྲ་སྟེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་དང་། །ཡིད་དང་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཇི་སྟངས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཡིད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་གྱིད་པས་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་

མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་གནས་དང་། གཉིས་པ་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་འཛིག་ཆོག་པ་ལ་ལྟ་བུ་དང་། ངོ་སྤྲུམ་
པའི་ང་རྒྱལ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་རྟག་ཏུ་མཚུངས་པར་ལྡན་
པ་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ནི་གང་གནས་གཅིག་པོས་ནི་བསྐྱེད་ལ། གཉིས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་བྱས་
པ་སྟེ། དུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་མ་ཐག་པ་དང་། ངར་
སེམས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་ཡོད་པར་ཅི་མངོན་ཞེན། དེ་མེད་དུ་ཟེན་ན་མ་
རིག་པ་མ་འབྲས་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ལྷ་པོ་དག་དང་འབྲ་བ་མེད་པའི་སྐྱོན་
དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྡེ་ཆོག་པ་དག་གི་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་
བའི་གནས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའོ། །དེས་པའི་ཆོག་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་ཡང་འགྱུར་
རོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་སྐྱོན་
དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་གྱི་ཡིད་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་གྱི། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འདི་གཉིས་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདུ་ཤེས་
མེད་པས་དེ་ན་ངར་འཛིན་པ་དང་། ངོ་སྤྲུམ་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པར་
སྐྱེ་བ་ཐོག་ཐག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །དགོ་བ་དང་
མི་དགོ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་རྣམས་ལ་ཡང་ངར་འཛིན་པ་དུས་ཐམས་
ཅད་དུ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་དམིགས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ནི་མི་དགོ་བའི་

སེམས་ཁོ་ན་དང་དེ་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ངོ་སྤྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་
འབྱུང་གི་དགོས་པ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྡན་ཅིག་
འབྱུང་བར་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པར་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བས་སྟོན་
འདི་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །

འདིར་ཆོག་གས་སུ་བཅད་པ། མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་དང་། །ལྡོ་པོ་དག་དང་འབྲས་
བ་དང་། །སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། །ངེས་ཆོག་མེད་པའི་སྟོན་དུ་
འགྱུར། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ། །ངར་འཛིན་མེད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར། །ངར་
འཛིན་པ་དང་ལྡན་པར་ནི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་
ན། །གཉིས་མེད་གསུམ་པོ་འགལ་བར་འགྱུར། །དེ་མེད་ན་ནི་ངར་འཛིན་པ། །ཀུན་ན་
ཡིད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡི། །སེམས་ཀྱི་བགོགས་སུ་རྟག་
འགྱུར་དང་། །དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་འདོད། །

ཡིད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྟེ།
སྐྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་པ་བཞི་དང་རྟག་ཏུ་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །གཟུགས་དང་
གཟུགས་མེད་པ་ན་སྟོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་ན་དུ་འདི་ནི་བསྐྱེད་པས་ལ་ལུང་དུ་མ་
བསྟན་པ་ཉིད་དོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྟོད་པའི་ཡིད་ནི་ཞི་གནས་ཀྱིས་
ཁྱུད་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གཞི་རྣམས་པར་
ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པར་སེམས་ཀྱི་ལུས་གསུམ་པ་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་
ཀུན་གཞི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ནི་སེམས་ཉིད་ཡིན་པར་བྱུང་བོ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་
དེ་ལས་ཡིད་དང་རྣམས་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་རོ། །དེ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཞེས་གྲང་བྱ་

ཞེན། ཚོས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་སྣ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་སེམས་དེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་
བྱ་བར་རམ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་མ་བསྟན་ཞེན། ཤེས་བྱ་སྤྲ་མོ་
བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལྷག་པར་ཤེས་པ་ལ་
གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་དེ་བསྟན་པ་མེད་པར་ཡང་ཤེས་པར་
རབ་ཏུ་གྱུབ་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རབ་ཏུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་མ་བསྟན་ནོ། །བྱང་ལྷབ་
སེམས་དཔལ་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལྷག་པར་ཤེས་པ་ལ་གཏོགས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དེ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཤེས་པ་མེད་པར་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་སྤྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཡང་
བསྟན་ཏེ། གཅིག་ལས་འཕྲོས་པའི་ལྷང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བའི་མན་ལོན་
རྣམ་པ་བཞིའི་མདོ་ལས། སྤྱི་དགུ་ཀུན་གཞི་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ། ཀུན་གཞི་ལས་ཡང་
དག་པར་བྱུང་བ་ཀུན་གཞི་ལ་མདོན་པར་དགའ་བ་ཅན་དག་ལ་ཀུན་གཞི་སྤང་བའི་
ཕྱིར། ཚོས་བསྟན་ན་ཉན་འདོད་ལ། རྣ་བ་གཏོད་དེ། ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པར་སེམས་
ཉེ་བར་འཛིག་ཅིང་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་པའི་ཚོས་སྐྱབ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
འཛིག་ཏེན་ཏུ་བྱུང་ན་དོ་མཚར་མད་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚོས་འདི་ཡང་འཛིག་ཏེན་ཏུ་འབྱུང་རོ་
ཞེས་རི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྣམ་གྲངས་འདིས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དག་འདུན་པལ་ཆེན་སྡེའི་ལྷང་ལས་
ཀྱང་ཅ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ།

ཅ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤིང་ལྗོན་པ་བཞིན་ནོ། །ས་སྟོན་གྱི་སྤེའི་ལུང་ལས་ཀྱང་འཁོར་
བ་ཇི་སྤིང་པའི་ལུང་པོ་རྣམས་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ།
ལ་ལར་རེས་འགའ་གཟུགས་དང་སེམས་རྒྱན་ཆད་པར་སྤང་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལ་དེའི་ས་པོན་ནི་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་གནས་བརྟན་པ་
རྣམས་ཀྱི་ལུང་ལས་ཀྱང་། སྤིང་པའི་ཡན་ལག་ལྟ་བ་དང་། །ཤེས་པ་དང་ནི་གཏོང་བ་
དང་། །གཡོ་བ་དང་ནི་རྟོགས་པ་དང་། །བདུན་པ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་
འབྱུང་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་།
སེམས་ཉིད་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ཅ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་
དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྤིང་པའི་ལུང་པོ་དང་། སྤིང་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་ནི་ཀུན་
གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལམ་ཆེན་པོ་བཏོད་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དོན་གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ། འདིར་ཆོག་འབྱུང་བ་དང་དོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་དོན་ཐ་དད་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
སེམས་ཀྱང་དོན་ཐ་དད་པར་འབྱུང་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་དགུ་ཀུན་གཞི་ལ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་
ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ལུང་པོ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་དག་ནི་ཀུན་
གཞི་ཞེས་བྱའོ་སྟམ་དུ་སེམས་སོ། །གཞན་དག་ནི་བདེ་བའི་ཆོར་བ་འདོད་ཆགས་དང་
བཅས་པ་ནི་ཀུན་གཞིའོ་སྟམ་དུ་སེམས་སོ། །གཞན་དག་ནི་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་
ཀུན་གཞིའོ་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་མྱོངས་ནས་

ལུང་དང་རྟོགས་པས་དེ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་རྣམ་པར་གཞག་
པའི་ཚུལ་དུ་ན་ཡང་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་མི་རུང་བ་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལ་མ་
ཚོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་ནས་རྣམ་པར་འཛོགས་ཆེས་བཟང་ངོ། །

རྒྱ་ཆེས་བཟང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དག་ནི་ཤིན་
ཏུ་སྤྱག་བསྐལ་བའི་དན་འགྲོ་རྣམས་སུ་སྦྱེས་པ་དག་དང་མི་མ་སྤུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་
ནི་ཤིན་ཏུ་འདོད་པ་མེད་པ་དེ་དག་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ནི་དེ་
དང་འབྲལ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །བདེ་བའི་ཆོར་བ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡང་
བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་གོང་མ་ལ་མེད་དེ། དེ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་དང་མི་མ་སྤུན་པ་ཡིན་པས་དེར་ཡང་དེ་དག་སྦྱོར་བ་མི་རིགས་སོ། །འཛིག་
ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ཡང་ཆོས་འདི་བ་བདག་མེད་པ་ལ་མོས་པ་དག་དང་མི་མ་སྤུན་པ་ཡིན་
ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡང་དེ་དག་སྦྱོར་བ་མི་རིགས་སོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ལ་ནང་གི་བདག་གི་དངོས་པོར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྱག་བསྐལ་བའི་འགྲོ་བ་
རྣམས་སུ་སྦྱེས་པ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཕུང་པོ་རྣམ་པར་ཞིག་པར་འདོད་ཀྱང་། ཀུན་གཞི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་ཏུ་ཆགས་པས་བཅེངས་པ་རྣམས་དེ་རྣམ་པར་ཞིག་པར་
འདོད་པར་ནི་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་གོང་མར་སྦྱེས་
པ་རྣམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་བདེ་བ་དང་མི་མ་སྤུན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་དངོས་པོར་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་ཡོད་པ་
ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་འདི་བདག་མེད་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་མི་

མ་སྐྱུན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་དངོས་པོར་ཆགས་པའི་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཀུན་
གཞི་ཉིད་དུ་ཆེས་ལེགས་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ་བྱུང་པོ། །འདི་ནི་རེ་ཞིག་ཀུན་གཞི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །

དེ་ནས་འདིའི་མཚན་ཉིད་ནས་པར་གཞག་པ་ངེ་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མདོར་
སྤྱོད་ནས་པ་གསུམ་སྟེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ནས་པར་གཞག་པ་དང་། རྒྱ་ཉིད་དུ་ནས་
པར་གཞག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ནས་པར་གཞག་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཀུན་གཞི་ནས་པར་
ཤེས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས། ས་ཐོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པས། དེ་སྟེ་བའི་རྒྱ་
མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་ནས་པར་ཤེས་པའི་
རང་གི་ས་ཐོན་ཐམས་ཅད་པ་དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་
དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉི་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ནས་པར་གཞག་
པ་ཉིད་ནི། གང་ཀུན་གཞི་ནས་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་དེ་དག་
ཉིད་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའོ། །བག་ཆགས་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག །བག་ཆགས་ཞེས་བརྗོད་པ་འདིའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཞེ་
ན། ཚོས་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། འགག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉིལ་དག་ལ་མེ་ཉོག་གིས་
བསྐྱོས་པ་ཉིལ་དང་མེ་ཉོག་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འགགས་ཀྱང་ཉིལ་ནམས་དེའི་བྱི་
གཞན་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལ་

སྤྱིད་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འགགས་ཀྱང་སེམས་ནི་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་
དང་། མང་དུ་སྒོས་པ་རྣམས་ཀྱི་མང་དུ་སྒོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་སྒོས་པ་དེ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་འབྱུང་ཞིང་འགགས་ཀྱང་སེམས་ནི་དེ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཉིད་དུ་འབྱུང་སྟེ། བག་ཆགས་དེས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་ཆོས་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་
ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བཟླ་བར་བྱའོ། །

ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་
དག་ཅི་སོ་སོ་ཐ་དད་དམ། འོན་ཏེ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གནས་ཤིང་། དེ་ལ་གནས་པ་
དེ་དག་དང་རྗེས་སུ་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཐ་མི་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གང་དེ་
འབྱུང་བའི་མ་ཐུའི་བྱེད་པར་ཅན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་
ལ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པའི་ཆོས་དེ་དག་དུས་མཉམ་དུ་གཅིག་གི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གཅིག་འབྱུང་བར་ངེ་
ལྟར་བཟླ་ཞིན། དཔེར་ན་མར་མེའི་མེ་ལྷེ་འབྱུང་བ་དང་། ལྷིང་པོ་ཆོག་པ་མན་ཚུན་
དུས་མཉམ་པ་དང་། མདུང་བྱིམ་ཡང་དུས་མཉམ་དུ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ནས་མི་
འབྱེལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་གཅིག་གི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གཅིག་འབྱུང་བར་བཟླའོ། །

ངེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་རྒྱའི་རྒྱུན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། རྒྱའི་རྒྱུན་གཞན་མི་དམིགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །བག་ཆགས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་སྤྲོ་ཆོགས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཐ་དད་པ་སྤྲོ་

ཆོག་པ་དག་གིས་རྒྱུ་ཅི་ལྟར་བྱུང་ཞེན། དཔེར་ན་ཆེ་གྱུའི་ཅི་སྣ་ཆོག་པ་གིས་བསྐྱེད་
བའི་རས་སྣ་ཆོག་པ་སྣ་མི་སྣ་དང་བཀའ་གི་ཆེ་ཆོན་གྱི་སྣོད་དུ་བཅུག་པ་དེའི་ཆེ་རས་ལ་
ཆོན་རྣམས་གྱི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་སྣ་ཆོག་པ་དུ་མ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གྲུ་
གཞི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་བག་ཆགས་སྣ་ཆོག་པ་གིས་བསྐྱོས་པ་ཡང་བག་ཆགས་གྱི་
དུས་ན་སྣ་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུ་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་ཆོན་གྱི་སྣོད་དུ་མངོན་
པར་ཕྱོགས་ན་ཆོས་སྣ་ཆོག་པ་ཆད་མེད་པ་དག་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྤ་
བ་མཆོག་ཏུ་ཟེབ་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའོ། །

མངོན་བསྐྱེད་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི་འདི་གཉིས་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་རྣམ་
པར་འབྲེད་པ་ཅན་དང་། སྤྱུག་པ་དང་མི་སྤྱུག་པ་རྣམས་པར་འབྲེད་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་
གང་གྲུ་གཞི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྣམས་འབྱུང་བ་དེ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་
རྣམས་པར་འབྲེད་པ་ཅན་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་སྣ་ཆོག་པ་རྣམས་པར་འབྲེད་པའི་རྟེན་གྱི་དངོས་
པོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱུག་པ་དང་མི་སྤྱུག་པ་རྣམས་པར་འབྲེད་པ་ཅན་ཏེ། བདེ་འགྲོ་དང་རན་
འགྲོ་དག་ཏུ་སྤྱུག་པ་དང་མི་སྤྱུག་པའི་ལུས་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་སྣ་ཆོག་པ་གྱི་རྟེན་གྱི་
དངོས་པོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་པོ་གྲུ་གཞི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ལ་
མོངས་པ་དག་ཁ་ཅིག་ནི་རང་བཤིན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བཤིན་དུ་རྟོག་། ཁ་ཅིག་ནི་དབང་
སྤྱུག་གིས་སྤྱུལ་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བཤིན་དུ་རྟོག་། ཁ་ཅིག་ནི་བདག་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་
ཤིན་དུ་རྟོག་། ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱ་མེད་པ་དང་། རྟེན་མེད་པ་ཤིན་དུ་རྟོག་གོ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་

པར་འབྱུང་བ་གཉིས་པ་ལ་མྱོངས་པ་དག་ནི་བདག་ལ་བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོར་རྟོག་
སྟེ། དཔེར་ན་མི་དཔུས་ལོང་མང་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སྤང་པོ་ཆེ་མ་མཐོང་བ་ལ་
སྟག་ཅིག་སྟེ། དེ་དག་ལ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྤང་པོ་ཆེ་བསྟན་ལ། དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་
གིས་ནི་སྤང་པོ་ཆེ་དེའི་སྟེ་ལ་རེག །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་མཆེ་བ་ལ་རེག །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་
རྟ་བ་ལ་རེག །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རྟ་བ་ལ་རེག །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་མཇུག་མ་ལ་རེག །ཁ་
ཅིག་གིས་ནི་སྟེ་ལ་ཆོགས་ལ་རེག་ལ་དེ་དག་ལ་སྤང་པོ་ཆེ་ཅི་འདྲ་ཞེས་ངེས་པ་དང་།
ཁ་ཅིག་ན་རེ་ག་ཞོལ་མདའ་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ག་ཏུན་ཤིང་ལྟ་བུ་
ཞིག་གོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཞིབ་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ག་ཏུན་
གྱི་ག་ཞི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཐུགས་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་
ཅིག་ན་རེ་པ་པོར་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་བཞིན་དུ། འདི་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
འབྱུང་བ་རྣམས་པ་གཉིས་པོ་འདི་མི་ཤེས་པ་མ་རིག་པས་དཔུས་ལོང་བཞིན་དུ་སྤྱང་བ།
སྤང་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་གཞི་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མི་
ཤེས་པ་དག་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་ནི་རང་བཞིན་རྒྱ་ཉིད་དུ་སེམས། ཁ་ཅིག་ནི་སྟོན་བྱས་པའི་
རྒྱ་ལས་བྱུང་བར་སེམས། ཁ་ཅིག་ནི་དབང་ཕྱག་ཡོད་པར་སེམས། ཁ་ཅིག་ནི་བདག་
ཡོད་པར་སེམས། ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བར་སེམས། ཁ་ཅིག་ནི་བྱེད་པ་
པོར་སེམས། ཁ་ཅིག་ནི་ཟ་བ་པོར་སེམས་སོ། །

མདོར་བསྟན་ཀུན་གཞི་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམས་པར་སྟོན་པའི་
རྣམས་པར་ཤེས་པ་ས་པོན་ཐམས་ཅད་པ་སྟེ། དེས་ཁམས་གསུམ་པའི་ལུས་ཐམས་ཅད་
དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྟན་སོ། །

འདིར་ཆོག་མཁས་སུ་བཅད་པ། ཕྱི་དང་ནང་དང་མི་གསལ་བ། གཉིས་དང་ཀུན་
རྫོགས་ཉིད་དང་ནི། དམ་པའི་དོན་ཏེ་དེ་དག་ཀུན། །ས་ཐོན་རྣམས་པ་བྱུག་ཏུ་འདོད། །སྐད་
ཅིག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱུང་། །དེ་ནི་རྒྱན་ཆགས་འབྱུང་བར་འདོད། །དེས་དང་རྒྱུན་ལ་
སྟོན་པ་དང་། །རང་གི་འབྲས་བྱས་བསྐྱབས་པའོ། །བརྟེན་ལུང་མ་བསྟན་བསྟོན་བྱ་
བ། །སྟོན་བར་བྱེད་དང་འབྲེལ་པ་ལ། །སྟོན་བྱེད་དེ་ལས་གཞན་ནི་མིན། །དེ་ནི་བག་
ཆགས་མཚན་ཉིད་དོ། །བྱུག་པོ་དག་ལ་འབྲེལ་མེད་དེ། །ཐ་དད་གསུམ་དང་འབྲེལ་
པའི་ཕྱིར། །སྐད་ཅིག་ལྷན་ཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །རིགས་ལ་བྱ་ན་གཞན་དུ་ཐལ། །ཕྱི་
དང་ནང་གི་ས་ཐོན་དེ། །བསྐྱེད་པ་དང་ནི་འཕེན་པར་འདོད། །མ་བཏབ་ཤི་བ་འཕེན་
པའི་ཕྱིར། །མདའ་ནི་བར་དུ་མི་ལྟངས་བཞིན། །

ཕྱི་རོལ་གྱི་ས་ཐོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ནང་གི་རྣམས་ཀྱི་ས་ཐོན་ཉིད་ནི་དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་པའི་ཆོག་མཁས་སུ་བཅད་པ། ཕྱི་རོལ་ས་ཐོན་མ་བཏབ་བཤ། །ནང་གི་འདོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། །ཐོས་སོགས་བག་ཆགས་མེད་ན་ནི། །དེ་འབྲས་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ཕྱིར། །བྱས་
དང་མ་བྱས་འདིགས་དང་སྤ། །ཉེས་པར་འགྱུར་བས་འགལ་ཕྱིར་རོ། །ནང་ནི་ཕྱི་
རོལ་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཆེན། །ཡང་འཇུག་པའི་རྣམས་པར་ཤེས་
པ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུས་དང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེ་བར་སྟོད་པ་ཅན་དུ་བལྟ་
སྟེ། དབྱས་དང་མཐའ་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་ཆོག་མཁས་སུ་བཅད་པ་ལས།

གཅིག་ནི་རྒྱུན་གྱི་རྣམས་པར་ཤེས། །གཉིས་པ་ཉེ་བར་སྟོད་པ་ཅན། །ཉེ་བར་
སྟོད་དང་ཡོངས་གཅོད་དང་། །དེ་ཡི་འཇུག་བྱེད་སེམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་རི་སྐད་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ནི་གཅིག་གི་རྒྱུ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཚེས་མངོན་
 པའི་མདོ་ལས། ཚེས་ཀྱན་རྣམ་པར་ཤེས་ལ་སྒྲིབ། །དེ་དག་ལ་ཡང་དེ་དེ་བཞིན། །པན་
 ཚུན་འབྲས་བྱའི་དངོས་པོ་དང་། །རྒྱ་ཡི་དངོས་པོར་རྟག་ཏུ་སྒྲིབ། །ཞེས་ཆོག་པ་སྟེ་
 བཅད་པ་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་པོ་ལ་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དེ་དག་པན་ཚུན་དུ་རྒྱུའི་རྒྱུ་ཡིན་ན། འོ་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
 གཉིས་པ་ལ་གང་གི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བདག་པོའི་རྒྱུ་རྟོ། །ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 རྟག་པོ་དག་རྒྱུ་དུ་ཞིག་གིས་སྒྲེ་ཞེ་ན། བདག་པོ་དང་། དམིགས་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་
 པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲེ་འོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འཁོར་
 བ་པ་དང་། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་པ་དང་། ཉེ་བར་སྒྲོད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ནི་
 བཞི་པོ་འདི་དག་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་གྲངས་དང་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཞག་པ་འོ། །ཇི་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་རྣམ་གྲངས་
 འདི་དག་གིས་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བསྟན་པ་ལྟར་འབྲུག་པའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་དེ་ཅིས་མངོན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་
 ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པར། འདི་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་
 བྱང་བ་མི་རུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྒྲེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་མི་རུང་ངོ། །འཇིག་རྟེན་པ་
 དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་མི་རུང་ངོ། །ཉོན་མོངས་པའི་
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཇི་ལྟར་མི་རུང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་
 ཉོན་མོངས་པས་བག་ཆགས་ས་བོན་ཉིད་དུ་བྱས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་པས་

དུག་པོ་དག་ལ་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྲེས་
 ཤིང་འགགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དེ་དག་གི་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོར་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པར་
 འབྱུང་གི་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་པ་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་དེ་ལ་ནི་བག་ཆགས་མེད་ཅིང་བག་ཆགས་ཀྱི་
 གནས་ཀྱང་མི་དམིགས་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤར་འགགས་པ་ནི་མེད་པ་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡིན་པས། མེད་པ་འདས་པ་དེ་ལས་
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་དུ་མི་རུང་སྟེ། འདས་པའི་ལས་ལས་
 རྣམ་པར་སྤྲོན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དེ་ལ་ཡང་བག་ཆགས་མི་རུང་ངོ་། །རེ་
 ཞིག་འདོད་ཆགས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་
 བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །རང་གི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་དངོས་པོ་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་
 དང་། འགག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུས་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པར་མི་རུང་ངོ་། །རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བསྐྱོས་པར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྲུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཅི་

རིགས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །གང་ཡང་ས་གོང་མ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནས་འཆི་འཕོས་ཏེ།
འདིར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་
ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་ཐོག་མ་ཉིད་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་ས་བོན་མེད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
ཏེ། བག་ཆགས་དེ་གནས་དང་བཅས་པར་འདས་པས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉོན་མོངས་
པའི་གཉེན་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གྱུར་ན་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་འདི་གཉེན་པོའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འགགས་ན། གུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པར་གཉེན་
པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དང་
བཅས་པར་མི་རུང་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་འགགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན། དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ན་བག་ཆགས་དེ་གནས་དང་བཅས་ཏེ་འདས་ནས་ཡུན་རིང་སྟེ།
མེད་པའི་ཕྱིར་ས་བོན་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གུན་གཞི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་མེད་ན་ཉོན་མོངས་པའི་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་རུང་ངོ། །ལས་ཀྱི་
གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཇི་ལྟར་མི་རུང་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མེད་ན་ལེན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྲིད་པ་ཡང་མ་རུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །སྐྱེ་བའི་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཇི་ལྟར་མི་རུང་ཞེ་ན། ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བ་
སྐྱེལ་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་ནས་ཤི་འཕོས་པའི་ཡིད་
བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་ན་གནས་པའི་ཆོ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
ཀྱིས་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བ་སྐྱེལ་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དེ་

ནི་བར་མ་དོའི་སྤྱི་དཔར་འགགས་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མའི་མངལ་དུ་རྒྱར་རྒྱར་
པོ་ཉིད་དུ་བརྒྱལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་བརྒྱལ་ན་ནི་བརྒྱལ་
བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ།
དེས་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་
རོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱལ་བ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་མི་
རིགས་ཏེ། རྣམ་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གནས་ཡིན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་བརྒྱལ་བ་ཡིན་དུ་ཚུགས་པ་ཡང་ཅི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་བརྒྱལ་བ་དེ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གང་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཞུགས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་གང་བརྒྱལ་བ་དེ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ན་ནི། དེས་
ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
ཀྱི་མིང་དུ་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ན་ནི།
དེས་ན་གང་གནས་ཀྱི་དངོས་པོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ས་བོན་
ཐམས་ཅད་པ་མ་ཡིན་ན། གང་རྟེན་པ་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་
པར་རུང་རེ་སྟན། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། དེ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་དེ་ས་བོན་
ཐམས་ཅད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་གྲུབ་པོ། །ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བ་སྦྱེལ་བྱེན་པ་རྣམས་
ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་རྣམ་པར་སྤྲོད་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པར་མི་འཐད་དེ། དེ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་རྣམས་ནི་

གནས་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པའི་དབང་
 བོ་གཟུགས་ཅན་ནི་མི་རུང་ངོ་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། མིང་དང་གཟུགས་མཛུང་
 བྱིན་ལྟར་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། རྣམ་
 པར་སྤྲོན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་མི་རུང་ངོ་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་ནི་
 སེམས་ཅན་འབྱུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཟས་སྤྱུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་པར་སྤྲོན་པའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་མེད་ན། རྣམ་པར་སྤྲོན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་པོ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་
 རུང་བས། ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་འབྱུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཟས་བྱེད་པ་ནི་མི་
 དམིགས་སོ། །འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་སར་སྐྱེ་བ་ན། ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མཉམ་པར་མ་བཞག་པས་ཉིང་མཆམས་སྐྱོར་
 ཞིང་སྤེལ་བ་ཡང་རྣམ་པར་སྤྲོན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན། དེའི་ས་བོན་མཉམ་
 པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ས་བོན་དང་ལྗན་པ་གཞན་དེ་མི་
 འཐད་དོ། །

ཡང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སྤྱུ་སྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་བའི་
 སེམས་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱང་། ས་བོན་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤྲོན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན། ས་བོན་མེད་ཅིང་གཞི་མེད་
 པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་མངོན་པར་བྱེད་པའི་
 ཆེ་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་འཛིག་རྟེན་པའི་སེམས་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེའི་འགྲོ་བ་སྟོག་
 པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་
 ཀྱང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་མངོན་དུ་

བྱེད་པ་ན། དེ་དག་གི་འགྲོ་བ་གཉི་ག་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་གནས་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་
 འགྲོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཡང་གནས་མ་ཡིན་ལ།
 ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་འགྲོ་བ་ཡང་གནས་སུ་མི་རུང་ངོ་། །ལེགས་པར་བྱ་བ་བྱེད་
 པའམ། ཉེས་པར་བྱ་བ་བྱེད་པ་འཆི་འཕོ་བ་ན་ལུས་སྤྲད་དམ་སྟོང་ནས་རིམ་གྱིས་རྟོག་
 ཡལ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་
 སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་མེད་ན་མི་རུང་ངོ་། །

ཇི་ལྟར་ན་འཛིག་ཉེན་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་མི་རུང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདོད་
 པ་རྣམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ག་ཟུགས་ན་སྟོང་པའི་སེམས་མ་ཐོབ་
 པས་འདོད་པ་ན་སྟོང་པའི་དགེ་བའི་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ན། འདོད་པ་ན་སྟོང་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་
 སེམས་དེ་ཡང་ག་ཟུགས་ན་སྟོང་པའི་སེམས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་འགག་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དེས་བསྐྱོས་པ་མེད་པས་དེ་ས་བོན་དུ་མི་རུང་ངོ་། །ག་ཟུགས་ན་སྟོང་
 པའི་སེམས་འདས་པ་ཆེ་རབས་དུ་མར་སེམས་གཞན་གྱིས་བར་དུ་བཅད་པ་དེ་ཡང་
 མེད་པའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་གཞག་པའི་སེམས་དེའི་ས་བོན་ཉིད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །དེ་
 བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་
 སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གང་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་དེ་ནི་ག་ཟུགས་ན་སྟོང་པའི་མཉམ་

པར་གཞག་པའི་སེམས་དེའི་རྒྱའི་རྒྱུན་ཡིན་ལ། སྒྲོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་
སེམས་དེ་ནི་བདག་པོའི་རྒྱུན་ཡིན་པར་དེ་གྲུབ་པོ། །

དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་ས་བོན་ཐམས་
ཅད་པ་རྣམ་པར་སློན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་མི་རུང་སྟེ། རི་ལྷར་ན་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་རུང་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་སྤྲེལ་བ་རྟེན་པ་དང་སོ་སོ་
རང་གི་རྩ་ལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེའི་རྒྱ་ལས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་
འབྱུང་ངོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། གཞན་གྱི་སྤྲེལ་ལས་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་དེས་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇམ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇམ། དེ་གཉི་ག་ལ་
བག་ཆགས་སུ་བསྒྲོས་པར་འགྱུར་གང་ན། དེ་ལ་ཆོས་དེ་དག་རྩ་ལ་བཞིན་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ན་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རེ་ཞིག་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་གཡེང་བས་བར་དུ་ཆོད་ལ།
གང་གི་ཆེ་རྩ་ལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བྱུང་བ་
དེའི་ཆེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒོས་པའི་བག་ཆགས་བསྒྲོས་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་
དང་བཅས་ཏེ་འགགས་ཤིང་འདས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཏེ་མེད་ན། ལྷིས་དེའི་ས་
བོན་ཅན་རྩ་ལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་གང་ལས་
འབྱུང་བར་འགྱུར། གང་ཡང་རྩ་ལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་
འཛིག་རྟེན་པའི་སེམས་དེ་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དང་ནམ་ཡང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྒྲིམ་པ་དང་འགག་པ་མེད་དེ།
དེའི་ཕྱིར་དེས་བསྒྲོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་བསྒྲོས་པའི་ཕྱིར་དེ་ས་བོན་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་

ལྷ་བས་ན་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་
རྣམ་པར་སྤྲོད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་
ཀྱིས་ནི་དེའི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བོན་ཐམས་
ཅད་པ་རྣམ་པར་སྤྲོད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན་
དེའི་གཉེན་པོ་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་ཇི་ལྟར་རུང་། འཛིག་
ཏེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ནི་མ་འདྲེས་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་དེའི་བག་ཆགས་ནི་མེད་
པ་ཉིད་དོ། །

བག་ཆགས་དེ་མེད་ན་ས་བོན་གང་ལས་འབྱུང་བ་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ས་བོན་ལས་
དེ་འབྱུང་ངོ་། །ཐོས་པའི་བག་ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཅི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནམ། གཤམ་ཏེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། ཇི་
ལྟར་དེའི་གཉེན་པོའི་ས་བོན་དུ་རུང་། ཇི་སྟེ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་ཐོས་
པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་དེའི་གནས་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་བལྟ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་སུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་གནས་
གང་ལ་འབྱུག་པ་དེ་ལྟར་ཅིག་འབྱུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་སྤྲོད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ལ་འབྱུག་སྟེ། འོ་མ་དང་རྒྱ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་གཉེན་པོའི་ས་བོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བག་ཆགས་རྒྱུ་དུ་ལ་བརྟེན་
ནས་བག་ཆགས་འབྲིང་པོར་འགྱུར་རོ། །བག་ཆགས་འབྲིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བག་
ཆགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྟོམས་པ་ལན་མང་དུ་བྱ་བ་དང་

ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་རྩུང་དུ་དང་འབྲིང་པོ་དང་
 ཆེན་པོ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་ས་བོན་དུ་བཟུང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཉེན་པོ་
 ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། འདིག་རྟེན་པ་ཡིན་
 ཡང་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་མཐུན་
 པ་ཡིན་པས་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པའོ། །འདི་ནི་
 འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་མ་གྱུར་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་
 དགྱིས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ངན་མོང་དུ་འགྲོ་བའི་གཉེན་པོ་དང་། ཉེས་པར་བྱས་པ་
 ཐམས་ཅད་དེ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དང་ལྷན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་
 པ་རྣམས་ཀྱི་འདིག་རྟེན་པ་ཡིན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་བསྐྱས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་སུ་བསྐྱས་པར་ཡང་བཟུང་། །

དེ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བའི་ལུས་སུ་བསྐྱས་པ་སྟེ། རྩུང་དུ་དང་འབྲིང་པོ་དང་ཆེན་པོ་རི་ལྷ་རི་ལྷ་བྱུར་རིམ་
 ཀྱིས་འཕེལ་བ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷ་བྱུར་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་འབྲི་ཞིང་
 གནས་ཀྱང་འགྱུར་རོ། །གནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གྱུར་ན་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཡང་ས་བོན་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རི་ལྷ་རྣ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་
 གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་རྩུང་དང་འོ་མ་བཞིན་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་རྣམས་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲིབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ངང་པས་རྩུ་ལས་འོ་མ་འཐུངས་པ་ལྷ་

བྱ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ན། མཉམ་པར་གཞག་པ་མ་ཡིན་
པའི་སའི་བག་ཆགས་འགྲིབ་སྟེ། མཉམ་པར་གཞག་པའི་སའི་བག་ཆགས་འཕེལ་ནས་
གནས་གྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དང་མི་འབྲལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཡང་ཕྱིར་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་དང་མ་བྲལ་བར་རིགས་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོར་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་སྟེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ལངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཤོད་འབྱུང་བ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱན་ཆད་ནས་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བ་མ་
གཏོགས་པར་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་ཡང་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་
པས་སེམས་དང་བཅས་པ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་ལྟར་ན་ཡང་སེམས་དེ་མི་རུང་སྟེ།
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་མི་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་དང་། མི་དགོ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་མི་རིགས་པས། དགོ་བའི་རྩ་བ་
དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རེག་པ་དམིགས་པས་འདྲུ་ཤེས་
པ་དང་ཆོར་བ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འདྲུ་ཤེས་རྒྱན་ཆད་པ་ཅུ་
དུ་འགྱུར་བས་དེའི་མཐུས་མཉམ་པར་གཞག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་པ་
དང་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་
ལས་བརྟེན་པ་དབྱེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དཔེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བ་
ཉིད་ཡིན་པ་ལས་དེ་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་དུ་
མ་བསྟན་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །གང་ཡང་གཟུགས་དང་སེམས་

ཀྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་དེའི་ཡང་གོང་མ་
བཞེན་དུ་མི་འཐད་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་གཟུགས་མེད་པ་དང་འདྲ་ཤེས་མེད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་
པ་དང་། འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཐུག་པ་ལས་ལངས་པའི་དེ་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །དེ་
མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཉིད་དུ་རུང་བ་མ་གཏོགས་པར་དག་བཅོམ་པའི་ཐ་མའི་སེམས་ཀྱང་
མི་རུང་བར་འགྱུར་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་རྣམས་པར་སྒྲིན་པའི་རྣམས་པར་
ཤེས་པ་མེད་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམས་པར་བྱང་བ་མི་རུང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་བས་ན་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རི་ལྟར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་འབྲུག་
བོ། །འདིར་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བཟང་པོའི་སེམས། །རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ལྡ་སྤངས་པ། །བསྐལ་བ་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ། །སེམས་ནི་རི་ལྟར་འགྱུར་
བར་བྱེད། །གཉིན་པོ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེས་བྱར། །སྤངས་པ་མིན་ཕྱིར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ནི་
སྤངས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། །རྒྱ་འབྲས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ས་བོན་བྲལ་
བཤམ། །དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་འདོད་ན། །དེ་མེད་པར་ནི་གཉིས་མེད་དེ། །འགྱུར་
བ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་གཞི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་འདིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན།
མདོར་བསྡུ་ན་རྣམས་པ་གསུམ་དང་རྣམས་པ་བཞིར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་བག་ཆགས་
རྣམས་པ་གསུམ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམས་པ་གསུམ་སྟེ། མདོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་
ཀྱི་བྱེ་བྲག་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་
གི་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །རྣམས་པ་བཞི་ནི་འཕེན་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་།
རྣམས་པར་སྒྲིན་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་
ཁོ་ནས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་སོ། །དེ་ལ་འཕེན་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་གང་རྣམས་པར་སྒྲིན་

པའི་བག་ཆགས་གསར་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་མེད་དུ་ཟིན་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་རྣམ་
 བར་ཤེས་པ་དང་། ལེན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤྱིད་པ་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སྤྱིན་པས་
 རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་གང་འདུ་བྱེད་དང་སྤྱིད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་
 སྤྱིན་པ་སྟེ། དེ་མེད་དུ་ཟིན་ན་ས་བོན་མེད་པས་ཡང་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་
 མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལ་རྒྱ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་གང་དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་གྱིས་བདག་ཏུ་
 འཛིན་པའི་རྒྱ་ཉིད་དེ་དེ་མེད་དུ་ཟིན་ན་ཡིད་གྱིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་མི་
 རུང་ངོ་། །དེ་ལ་མཆོན་ཉིད་གྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། གང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱན་མོང་གི་མཆོན་
 ཉིད་དང་། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཆོར་བ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་
 ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཆོར་བ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་སྤྱན་
 མོང་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཛིན་ཉེན་གྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སོ་
 སོ་རང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །སྤྱན་མོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོར་བ་
 མེད་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ནོ། །

གཉེན་པོ་བྱུང་ན་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་མི་མ་སྤྱན་པའི་ཕྱོགས་དག་གོ། །སྤྱན་མོང་
 པ་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ལ་ནི་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པར་
 འབྱུང་ཏེ། རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་ཐ་དད་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་བལྟ་བར་
 བྱ་བ་ཐ་དད་པ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། སྤྱན་མོང་འཆིང་
 བ་སྤང་དགའ་དང་། །ཡོངས་ཤེས་བྱ་བར་དགའ་བར་འདོད། །ཕྱི་རོལ་མཆོན་མ་ཆེན་
 པོ་ལས། །རྣམ་འབྱོར་པ་ཡི་ཐ་དད་སེམས། །དེ་ནི་འགགས་པར་མ་གྱུར་ུང་། །དག་
 པ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་དག །སངས་རྒྱས་གཟིགས་པ་རྣམ་དག་བྱིར། །སངས་རྒྱས་

ཞིང་ནི་རྣམ་པར་དག། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཆོར་བ་དང་བཅས་
པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ཏེ། དེ་མེད་དུ་ཟེན་ན་སྤོད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
འཛིག་ཉེན་འབྱུང་བའི་བྱེ་བྲག་མི་རུང་ངོ། །ཡང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་།
ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པའི་མཆན་ཉིད་
ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དགོ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་མེད་དུ་ཟེན་
ན་རྣམ་པར་སྤྱོད་པས་གནས་ཀྱི་ལས་སྲུ་མི་རུང་བ་དང་། ལས་སྲུ་རུང་བའི་བྱེ་བྲག་
མི་རུང་བར་འབྱུང་ངོ། །

ཡང་སྤྱད་ཟེན་པ་དང་། མ་སྤྱད་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་སྤྱད་ཟེན་པའི་མཆན་ཉིད་
ནི་གང་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ས་བོན་གྱི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་སྤྱོད་ཟེན་
པའོ། །མ་སྤྱད་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ཏེ།
ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སྤོས་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་མེད་དུ་
ཟེན་ན་དགོ་བ་དང་སྤྲིག་པའི་ལས་བྱས་ཤིང་བྱས་པ་འབྲས་བྱ་འབྲིན་པས་སྤྱད་ཟེན་
པ་ཡང་མི་རུང་ལ། མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་གསུང་དུ་འབྱུང་བ་ཡང་མི་
རུང་ངོ། །ཡང་ན་དཔེའི་མཆན་ཉིད་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྲིག་
རྒྱ་དང་མི་ལམ་དང་རབ་རིབ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་མེད་དུ་ཟེན་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་
པ་ཀུན་ཏྟག་པའི་ས་བོན་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱ་ཉིད་དུ་མི་རུང་ངོ། །

ཡང་མཐའ་དག་ཉིད་དང་། མཐའ་དག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་དེ།
བཅིངས་པ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མཐའ་དག་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་

དོ། །འཛིག་ཉེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཉམས་པར་བྱས་པའི་
མཆན་ཉིད་དོ། །ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྒོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཕྱོགས་
གཅིག་བཏོན་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །དབྱ་བཙོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིབ་པ་མཐའ་དག་བཏོན་པའི་མཆན་ཉིད་
དོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པ་མཐའ་དག་བཏོན་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་ཅི་
རིགས་སུ་སྦྱར་རོ། །དེ་མེད་དུ་ཟིན་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རིམ་གྱིས་ལྟོག་པར་མི་
རུང་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མ་
བསྐྱེབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མ་
བསྐྱེབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་འགལ་བ་མེད་དེ། དགོ་
བ་དང་མི་དགོ་བ་ནི་པན་ཚུན་མི་མཐུན་ནོ། །རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡང་དགོ་བ་དང་མི་
དགོ་བར་སྦྱར་ན་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལྟོག་པར་མི་རུང་རོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་རྣམ་
པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མ་བསྐྱེབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཉིད་དོ། །ཤེས་
བྱའི་གནས་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །

བཅས་པོ་གཉིས་པ། ཤེས་བྱའི་མཆན་ཉིད་རི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ནི་
མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་དང་། ཀུན་བརྟགས་
པའི་མཆན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུབ་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་
མཆན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ས་ཐོན་ཅན་ཡང་དག་པ་མ་
ཡིན་པ་ཀུན་ཏྱོག་པས་བསྟུས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་
ལུས་ཅན་དང་། ཟ་བ་པོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། དེས་ཉི་བར་སྦྱད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་

པར་རིག་པ་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བར་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 རིག་པ་དང་། གངས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། ཡུལ་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། ཐ་སྙད་
 ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་།
 བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་དང་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །དེ་ལ་ལུས་དང་
 ལུས་ཅན་དང་ཟ་བ་པོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེས་ཉེ་བར་སྒྲིབ་པར་བྱ་
 བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བར་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་
 ཡིན་པ་དང་། དུས་དང་། གངས་དང་། ཡུལ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །བདག་དང་གཞན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་
 བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་དང་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ནི། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་
 རིག་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་དང་གནས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས་པ་གཞན་
 ཀྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
 བོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཉིད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་
 ཀུན་རྟོག་པས་བསྐྱེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁོར་བའི་དོན་སྣང་བའི་གནས་གང་
 ཡིན་པ་འདི་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་རོ། །དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་
 གང་ཞེ་ན། གང་དོན་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དེ་དོན་ཉིད་ཏུ་སྣང་བའོ། །དེ་ལ་
 ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་དེ་ཉིད་

ལ་དོན་གྱི་མཆན་ཉིད་དེ་གཏན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ལུས་དང་ལུས་ཅན་དང་ཟ་བ་
སོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་ཁམས་རྒྱལ་ཏུ་རིག་པར་
བྱའོ། །དེས་ཉེ་བར་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིའི་
ཁམས་རྒྱལ་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་མིག་གི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྒྱལ་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ལྷག་ལ་
རྣམས་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་རིག་
པ་འདི་དག་ནི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་དཔེ་ཅི་
ཡོད་ཅེ་ན། མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ནི་དཔེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དཔེར་ན་མི་ལམ་ན་དོན་
མེད་པར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་གཟུགས་དང་། སྤྱད་དང་། བྱི་དང་། རོ་དང་།
རིག་བྱ་དང་། ཁང་བྱིས་དང་། ཉགས་ཆའ་དང་། ས་དང་རི་ལ་སོགས་པའི་དོན་སྣ་
ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱད་གི་དེ་ན་དོན་ནི་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

དཔེ་འདིས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་
པར་བྱའོ། །སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་པས་ནི་སྦྱ་མ་དང་། སྦྱིག་རྒྱ་དང་། རབ་རིབ་
རྣམས་དཔེར་རིག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་བཞེན་དུ་སད་པ་ན་ཡང་
ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་ཟད་ན། དཔེར་ན་མི་ལམ་ལ་རྣམ་པར་
རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱི་རྫོ་འབྱུང་བ་དེ་བཞེན་དུ་འདིར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། དེ་
ཁོ་ན་ཤེས་པས་སད་པ་རྣམས་ལ་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་མི་ཞིང་མ་སད་པ་ལ་མི་
འབྱུང་གི་སད་པ་ལ་འབྱུང་བ་དེ་བཞེན་དུ། དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པས་མ་སད་པ་ལ་མི་འབྱུང་
གི་དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པས་སད་པ་ལ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པས་མ་སད་པས་རྣམ་པར་

རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་རྒྱས་སུ་དབག་པར་བྱ་ཞེ་ན། ལུང་དང་རིགས་པས་དབག་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ལུང་ནི་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ས་བརྩུ་བ་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁམས་
གསུམ་པ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་
བ་ལས་བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པས་ཞུས་ནས་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྩལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། བཙམ་ལྟན་འདས་གང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་
བརྟན་དེ་ཅི་སེམས་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་ཞེས་བགྱིམ་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་ཞེས་བགྱི།
བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། བྱམས་པ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་
ཀྱིས་རབ་རྟུ་བྱེ་བ་ཙན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངས་བཤད་དོ། །བཙམ་ལྟན་འདས་ཉིང་ངེ་འཛིན་
གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་གལ་ཏེ་སེམས་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་ན།
སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་དེ་ཉིད་རི་ལྟར་འཛིན་པ་ལགས། བྱམས་པ་ཚོས་གང་
ཡང་ཚོས་གང་ལ་ཡང་མི་འཛིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་སེམས་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྣང་ངོ་། །དཔེར་ན་གཟུགས་ཀྱིས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ། གཟུགས་ཉིད་མཐོང་
ཡང་། གཟུགས་བརྟན་མཐོང་ངོ་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། དེ་ལ་ནི་གཟུགས་དེ་དང་
གཟུགས་བརྟན་སྣང་བ་དེ་དོན་ཐ་དད་པར་སྣང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་དེར་སྐྱེས་པའི་
སེམས་དེ་ཡང་དེ་ལས་དོན་ཐ་དད་པར་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། ལུང་འདིས་
རིགས་པ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་ཤེས་བྱའི་
གཟུགས་བརྟན་རྣམ་པར་བསྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་མཐོང་བ་དེ་དང་དེ་
ཉིད་སེམས་མཐོང་བ་སྟེ། རྣམ་པར་བསྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་གཞན་མེད་

དོ། །རིགས་པ་འདིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་
པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བར་འོས་སོ། །རྣམ་པར་བསྟོས་པ་ལ་
སོགས་པ་ལ་བྱན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དམིགས་པ་དེ་མདུན་དུ་
བཞག་ན་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་བྱན་པའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་འདས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་སྒྲུང་བ་རྣམ་
པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་འདིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་
ཁོ་ན་ཤེས་པས་མ་སད་པས་ཀྱང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་
བྱའོ། །གང་མི་ལས་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རིག་པ་སྣ་ཆོགས་བསྟན་པ་དེ་དག་ལས་མིག་གི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་
ཉིད་དུ་རིགས་ན། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་ལྟར་
རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་བཟླ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་ལུང་དང་རིགས་པས་བཟླ་བར་
བྱ་སྟེ། སྣ་མ་བཞིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་
གཟུགས་ཉིད་དུ་སྒྲུང་ཞིང་མཚུངས་ལ་བསྟན་པར་རྒྱན་གྱིས་འབྲུག་ཅེ་ན། ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཞན་དུ་ན་ནི་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་མེད་དུ་ཟེན་
ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་འགྱུར་
རོ། །དེ་མེད་དུ་ཟེན་ན་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདི་
དག་འབྱུང་དུ་ནི་མི་རུང་རོ། །

འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། འབྲུལ་པའི་རྒྱ་དང་འབྲུལ་པ་ནི། །གཟུགས་ཀྱི་
རྣམ་པར་རིག་པར་འདོད། །རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་ན་ནི། །གཟུགས་ཅན་མིན་དང་ཅིག་
ཤོས་མེད། །

ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་དང་ལུས་ཅན་དང་ཟ་བ་པོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། དེས་སྤྱད་
པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལུས་
ཐམས་ཅད་ལ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འདུས་པར་འབྱུང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་དང་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མངོན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལ་
སོགས་པ་སྣ་ཆོགས་ཅི་སྐད་དུ་སློམ་པ་རྣམས་འབྱུང་ཞེ་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་
འཁོར་བའི་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་།
འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། བན་ཚུན་གྱི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཐ་སྙད་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ཉེ་བར་སྤྱད་པའི་བྱེ་བྲག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
དང་། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སློན་པ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱད་
པའི་བྱེ་བྲག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་ཁྱ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོང་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དཔག་ཏུ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་དག་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་
གནས་པར་འབྱུང་ཞེ་ན། མདོར་བསྟུན་ན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་
ནི་དོན་མེད་པ་དང་། གཉིས་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་རྒྱ་མཚན་དང་ལྟ་བ་དང་བཅས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣ་ཆོགས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བས་ནི་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་མེད་པས་དེ་ཙམ་ཡིན་
ལ། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དག་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་མཚན་

ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བར་དག་ནི་རྒྱ་མཚན་དང་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
རིག་པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ནས་ཆོས་ལ་ཐུག་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་ཤིང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པས་ནི་ལྟ་བུ་
དང་བཅས་པ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་
པར་རིག་པ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་ཆོག་གས་སུ་བཅད་པ། དེ་ཙམ་གཉིས་དང་སྣ་ཆོག་གས་ཉིད། །རྣལ་འབྱོར་
པ་རྣམས་རྟོགས་པར་འདོད། །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་ཞུགས་གྱུར་པ། །དེ་དང་བལ་ན་དེ་
ཕྱིར་ཡང་། །

ཁ་ཅིག་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རྟོག་དེ་དང་དེ་ནས་འབྱུང་བ་ན་དེ་
དང་དེའི་མིང་འཛོལ་སྟེ། སེམས་པ་ལ་ལུས་དང་དག་གི་ལས་ཞེས་བྲ་བ་བཞིན་ནོ་སྟེ་
སོ། །རྟོག་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བ་སྣ་ཆོག་གས་ཀྱི་རྣམ་པས་གཉིས་སུ་སྤང་བ་འབྱུང་སྟེ།
དེ་ནི་དོན་ཙམ་དུ་སྤང་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུགས་ཅན་
ཀྱི་ཁམས་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པའི་
དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་ལུས་ལ་གནས་པ་བཞིན་དུ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་རིག་བྲ་
ལ་འཛིན་པར་སྤང་བ་ཡང་འབྱུང་ངོ། །

འདིར་ཆོག་གས་སུ་བཅད་པ། གང་ཞིག་ལུས་མེད་ཐུག་གནས་ཤིང་། །རིང་དུ་
འགོ་ལ་གཅིག་སྟེ། །གདུལ་བར་དཀའ་བའི་སེམས་འདུལ་བྱེད། །དེ་ནི་བྲམ་ཐེར་
ངས་བཞད་དོ། །

ཡང་དབང་པོ་ལྟ་བུ་འདི་དག་གི་སྒྲིང་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ནི་ཡིད་གྱིས་སྒྲིང་སྟེ།
 ཡིད་ནི་འདི་དག་གི་སྟོན་པའོ་ཞེས་ཅི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་
 གཉིས་བསྟན་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ཡིད་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ་ཞེས་
 ཅི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་དུ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་རིག་
 པ་ནི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པར་རྣམ་པར་འཛོགས་པ་དེར་ཡང་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་
 པར་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་རྟེན་དང་བཅས་པ་ནི་དེའི་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཉིད་དེའི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་བཞིན་དུ་སྤང་བ་ན་དེ་འབྱུང་བའི་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །དེ་
 ལྟར་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཅི་ལྟར་ན་དོན་སྤང་བཞིན་དུ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དུ་བལྟ་ཞིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས་ཅི་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དོན་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཉིད་ཤེས་པས་ནི་དཔེར་ན་ཡི་དྲགས་དང་། དུད་འགོ་དང་། མི་དང་ལྟ་རྣམས་
 གྱིས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཐ་དད་པ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། དམིགས་པ་
 མེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དམིགས་པས་ནི། དཔེར་ན་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་
 དང་། མི་ལམ་དང་། གཟུགས་བརྟན་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འབད་པ་མེད་པར་ཡང་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་པས་ནི་དོན་ཡོད་ན་དོན་དུ་དམིགས་པའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་འབད་པ་མེད་པར་དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པར་འགྱུར་

བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཤེས་པས་ནི་འདི་
ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། བསམ་གཏན་པ་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་
ལ་མོས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དོན་དེ་དག་སྤང་བ་དང་། ཞི་གནས་ཐོབ་པའི་
རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ལ་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་དོན་
སྤང་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དེ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་དོན་
ཐམས་ཅད་མི་སྤང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དོན་ཤེས་པ་རྣམ་པ་
གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། གཏན་ཆིགས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་མེད་པར་
བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་ཆིགས་སུ་བཅད་པ། ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། ལྷ་རྣམས་ཇི་
ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་
པ་ཡིན། །འདས་སོགས་དེ་བཞིན་མི་ལས་དང་། །གཟུགས་བརྒྱན་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་
ཡང་། །དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །དེ་ལ་དམིགས་པར་བྱང་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི་
དོན་དུ་གྲུབ་གྱུར་ན། །ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་མི་འགྱུར། །དེ་མེད་པས་ན་སངས་རྒྱས་
ཉིད། །འཛོལ་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་ཐོབ་དང་། །རྣལ་
འབྱོར་པ་ལ་འདི་ལྟར་ཡང་། །མོས་པའི་དབང་གིས་ས་ལ་སོགས། །དངོས་པོ་དེ་ལྟར་
དམིགས་པར་འགྱུར། །འདི་ལ་སུ་ཞིག་ལྟོ་ལྟན་ཞིང་། །ཞི་བ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ཡི། །ཆོས་
ཀུན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ། །དེ་ལྟར་དོན་རྣམས་སྤང་ཕྱིར་དང་། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་བ་
ལ། །དོན་ཀུན་སྤང་བ་མེད་ཕྱིར་ཡང་། །དོན་མེད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། །དེ་མེད་པས་
ན་རྣམ་རིག་མེད། །

གཤམ་ཉེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དོན་སྤང་བའི་གནས་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཡིན་ན། དེ་ཇི་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་
 བྱ་ཞེ་ན། རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུས་ན་རྒྱེན་གྱི་
 གཞན་དབང་ཡིན་ནོ། །སྦྱེས་ནས་ཀྱང་སྤྲད་ཅིག་ལས་ལྷག་པར་བདག་ཉིད་གནས་
 པར་མི་རྒྱས་པས་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱའོ། །གཤམ་ཉེ་དེ་ལ་གནས་པའི་དོན་མེད་
 པ་སྤང་བ་ཀྱན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ཇི་ལྟར་ན་ཀྱན་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ།
 ཅིའི་ཕྱིར་ཀྱན་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་
 དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡིན་པས་ཀྱན་
 བརྟགས་པའོ། །རང་གི་མཆན་ཉིད་མེད་ལ་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ཅམ་དུ་དམིགས་པས་ཀྱན་
 བརྟགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཤམ་ཉེ་དེ་གཏན་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་ཇི་ལྟར་ན་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཡོངས་སུ་
 བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའོ། །རྣམ་པར་
 དག་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། དག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་མཆོག་གི་དོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ཡོད་ཅིང་
 ཀྱན་ཏུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡོད་ན་ཀྱན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་
 བྱི་གང་ཡིན། ཀྱན་ཏུ་བརྟག་པ་བྱི་ཅི་ཞིག །ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བྱི་གང་ཞེ་
 བ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱི་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་མི་རང་བཟོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཟོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་རྣམ་

པ་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་གིས་འབྱུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཏུ་རྟོག་པས་ཀྱན་
 ཏུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བས་ན་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་
 ཀྱན་ཏུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་གང་ཏུ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀྱན་ཏུ་
 བརྟག་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ཀྱན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་གང་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རི་
 ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པས་རི་ལྟར་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་ཅིང་དམིགས་
 པ་གང་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་གང་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་དང་། ངག་ཀྱན་
 རས་སྒོང་བ་གང་དང་། ཐ་སྙད་གང་དང་། སྒྲོ་འདོགས་པ་གང་གིས་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་ཅེ་ན།
 མིང་གིས་དམིགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་དེར་མཚན་མར་འཛིན་
 པ་དང་། ལྟ་བུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངག་ཀྱན་
 རས་སྒོང་བ་དང་། ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་བཞི་པོ་དག་གིས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་
 དང་། མེད་པའི་དོན་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲོ་འདོགས་པས་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་གོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་དག་གི་ཚུལ་ཅི་ཐ་དད་པ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་ཐ་དད་
 པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་
 བརྗོད་པར་བྱའོ། །རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ན་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཞན་གྱི་
 དབང་ངོ་། །རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱན་བརྟགས་པའོ། །རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ན་དེ་ཉིད་
 ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །གང་གིས་ན་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་གཞན་གྱི་དབང་
 ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་གྲངས་གང་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་དབང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་
 འབྱུང་བའི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་དེ་ཉིད་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་རྣམ་གྲངས་གང་ཞེ་ན། ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པ་དང་། དེས་ཀྱན་ཏུ་

བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་གྲངས་
གང་ཞེ་ན། རི་ལྷར་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དེ་ལྷར་དེ་གཏན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་
གཉིས་ཏེ། བག་ཆགས་གྱི་ས་བོན་གྱི་གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་བྱུང་བ་གཞན་གྱི་དབང་སྟེ། གཞན་
གྱི་དབང་རྣམ་པ་འདི་གཉིས་གྱིས་གཞན་གྱི་དབང་ངོ་། །ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རི་བོ་ཉིད་དུ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། བྱང་པར་དུ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་
པས་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པར་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའོ། །ཡང་
ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རི་བོ་ཉིད་དུ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། བྱང་པར་དུ་ཀུན་
ཏུ་རྟོག་པ་དང་། བྱང་བ་དང་མ་བྱང་བའོ། །བྱང་བ་ནི་ཐ་སྙད་ལ་མཁས་པ་རྣམས་གྱི་
ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའོ། །མ་བྱང་བ་ནི་ཐ་སྙད་ལ་མི་མཁས་པ་རྣམས་གྱི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའོ། །
ཡང་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། མིང་ལ་བརྟེན་ཏེ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
མིང་འདིའི་དོན་ནི་འདིའོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་ལ་བརྟེན་ཏེ་མིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་
རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་འདིའི་མིང་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མིང་ལ་བརྟེན་ཏེ་
མིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་མ་རྟོགས་པའི་མིང་ལ་ཀུན་ཏུ་
རྟོག་པའོ། །དོན་ལ་བརྟེན་ཏེ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མིང་མ་
རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའོ། །དེ་གཉི་ག་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེ་གཉི་ག་
ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་འདི་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་འདིའི་མིང་ནི་འདིའོ་ཞེས་

བྱ་བའོ། །ཐམས་ཅད་བསྟན་ན་ཆོག་པ་རྣམས་པ་བཅུ་ལྟེ། ཅ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གྲུག་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །མཆོན་མའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་
ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །མཆོན་མར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྟེན་དང་བཅས་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་
རྣམ་པར་རིག་པའོ། །མཆོན་མ་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ག་བ་ལ་
སོགས་པ་དང་། བདེ་བའི་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་
དང་། གཞོད་པ་དང་དུས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་
དཔུལ་བའི་འགོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པས་དེ་འགྱུར་
བའོ། །མཆོན་མར་སྒྲུང་བ་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རི་རྒྱུད་སྟོང་པའི་
འགྱུར་བ་འདི་དག་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འགྱུར་བའོ། །

གཞན་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དམ་བ་མ་ཡིན་པའི་
ཆོས་མཉན་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་
སྟེ། དམ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་མཉན་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་བ་རྣམས་
ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ཚུལ་བཞིན་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་
མཉན་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ཆོས་འདི་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །མངོན་པར་ཞེན་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་
བའི་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུའི་ཅ་བ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་སོང་བ་དུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་
མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བའི་རྣམ་

པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་
བཅུ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་མཆན་མའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། དངོས་པོའི་མཆན་
མའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། སྐྱར་པ་
འདེབས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཐ་
དད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། བྱང་
པར་ཀྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། མིང་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཀྱི་དོན་ཀྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་
དང་། དོན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཀྱི་མིང་ཀྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བའོ། །

དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་ཀྱི་བཀའ་སྒྲུལ་ལ།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་བཞེན་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དངོས་པོར་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དོན་ཀྱི་བཀའ་སྒྲུལ་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྗེས་
སྐྱུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་ཀྱི་
བཀའ་སྒྲུལ་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྐྱུ་མི་མཐོང་། ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྐྱུ་མི་མཐོང་། སྟོང་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་
དག་པར་རྗེས་སྐྱུ་མི་མཐོང་། གཞུགས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྐྱུ་མི་མཐོང་། ཆོར་བ་དང་
འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ཀྱི་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྐྱུ་མི་
མཐོང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མིང་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའོ། །སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་ཀྱི་བཀའ་སྒྲུལ་
ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
གཉེན་པོའི་དོན་ཀྱི་བཀའ་སྒྲུལ་ལ། གཞུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞུགས་

མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་
དོན་དུ་བཀའ་སྟུལ་ལ། གཟུགས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
གཟུགས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྟུལ་ལ། རབ་འབྱོར་
འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཁྱད་
པར་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྟུལ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མི་སྐྱེ་མི་
འགག། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །མིང་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྟུལ་
ལ། མིང་བཅས་མ་ལ་ཆོས་དེ་དག་སོ་སོར་རྟོག་ནས་མིང་གྲོ་བྱང་གྲིས་རྗེས་སུ་ཐ་
སྟད་འདོགས་ཏེ། ངེ་ལྟ་ངེ་ལྟར་རྗེས་སུ་ཐ་སྟད་འདོགས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མངོན་པར་
ཞེན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིང་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་
དོན་དུ་བཀའ་སྟུལ་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མིང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་
རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བས་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་
དོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པའོ། །གཟུགས་ལ་ངེ་
ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་
བརྩུ་བོ་འདི་དག་གི་གཉེན་པོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་དོན་
མཐའ་དག་ནི་མི་མ་སྟུན་པའི་སྟོགས་དང་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་བྱངས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཡིན་དུ་ཟེན་ན།

འོན་ཏེ་ལྷར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བྲག་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། རྣམ་གྲངས་གང་གིས་
གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་པས་དེས་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པ་མ་ཡིན། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཡིན་པ་དེས་གཞན་གྱི་དབང་མ་ཡིན་
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་
དེས་གཞན་གྱི་དབང་མ་ཡིན། ཀྱན་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་ངེ་ལྷར་སྤང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་
ཅིས་མངོན་ཞེ་ན། མིང་གི་སྡེ་རོལ་ན་སློ་མེད་པས་དེའི་བདག་ཉིད་ཏུ་འགལ་བ་དང་།
མིང་མང་པོས་བདག་མང་པོར་འགལ་བ་དང་། མིང་ངེས་པ་མེད་པས་བདག་འདྲེས་
པར་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། མིང་གི་སྡེ་རོལ་སློ་མེད་ཕྱིར། །མང་བའི་ཕྱིར་དང་
མ་ངེས་ཕྱིར། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། །བདག་འདྲེས་འགལ་བས་གྲུབ་པར་
འགྱུར། །ཆོས་རྣམས་མེད་ལ་དམིགས་པ་དང་། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་རྣམ་
དག །སྤྱུ་མ་ལ་སོགས་མེད་འདྲ་དང་། །དེ་བཞིན་མཁའ་འདྲར་ཤེས་པར་བྱ། །

ངེ་ལྷར་སྤང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་མེད་ཏུ་ཟེན་ན། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཏུ་མེད་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར། དེ་མེད་ན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ངེ་ལྷར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་
དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཏུ་ཟེན་ན། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་དམིགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐམས་ཅད་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་ཆོག་པ་སྲུ་བཅད་པ། གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་སྲུ་བྱུག། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
ཡོད་མེན་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་དག། དུས་ཀུན་ཏུ་ནི་མེད་པར་འགྱུར། །

སངས་རྒྱལ་བཙུག་པ་ལྟོས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏུ་རྒྱལ་བ་
བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའི་བསྟན་པ་དེར་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་རི་ལྟར་རིག་
པར་བྱ་ཞེ་ན། མེད་པའི་རྣམ་གངས་བསྟན་པས་རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་
རོ་བོ་ཉིད་རི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྒྱུ་མ་དང་། སྒྲིག་རྒྱུ་དང་། མི་ལམ་དང་། མིག་
ཡོར་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། བྲག་ཅ་དང་། རྩ་ཆ་དང་། སྒྲུལ་བ་ལྟ་བུར་རིག་པར་
བྱའོ། །ཡོངས་སྲུ་བྱུག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་རི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་བྱང་བའི་
ཆོས་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་པས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་རྣམ་པ་བཞི་ལ།
རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མྱོང་བ་ཉིད་དང་།
ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། རོན་དམ་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །དྲི་མ་མེད་པར་རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ཐམས་
ཅད་དང་མི་ལྟན་པའོ། །དེ་ཐོབ་པའི་ལམ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། བརྩོན་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་
བསྐྱེད་པའི་བྱིར་དམིགས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དམ་
པའི་ཆོས་བསྟན་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཀུན་ཏུ་
བརྟགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་ཡིན་པས་
གཞན་གྱི་དབང་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་གིས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ། བྱང་ཉེན་སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་བསྟན། ཉུག་ས་ལ་
བཏེན་ནས་མེད་པ་བསྟན། རྣམ་པར་དག་པ་བཞི་བཏེན་ནས། །ཡོངས་སུ་བྱལ་པ་
བསྟན་པ་ཡིན། །དག་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་དང་། །ཁྱི་མ་མེད་དང་ལམ་དང་
དམིགས། རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམས། རྣམ་པ་བཞི་པོས་བསྐྱེས་པ་ཡིན། །

གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅིའི་ཕྱིར་ནི་སྒྲིབ་སྒྲོལ་པའི་སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་
ལྟ་བུར་བསྟན་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་གཞན་དག་ནོར་བ་ཉིད་ཀྱི་སོམ་
ཉི་ཟ་བ་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་གཞན་དག་ནི་ལྟར་ནོར་
བ་ཉིད་ཀྱི་སོམ་ཉི་ཟ་བར་འབྱུང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་གཞན་དག་འདི་སྐྱེས་ཀྱི་དོན་མེད་པ་
ནི་ལྟར་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་འབྱུང་སྐྱེས་ཀྱི་སེམས་པ་དེ་དག་གི་སོམ་ཉི་ཟ་བ་དེ་བསྒྲིག་པའི་
ཕྱིར་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དོན་མེད་པ་རྣམས་ནི་ལྟར་
འབྱུང་སྐྱེས་ཀྱི་སོམ་ཉི་ཟ་བ་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར་སྒྲིག་ཐུ་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །དོན་མེད་ན་འདོད་
པ་དང་མི་འདོད་པའི་ཉེ་བར་སྒྲིབ་པར་ནི་ལྟར་འབྱུང་སྐྱེས་ཀྱི་སོམ་ཉི་ཟ་བ་བསྒྲིག་པའི་
ཕྱིར་མི་ལས་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །དོན་མེད་ན་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་
བྱ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ནི་ལྟར་མངོན་པར་འབྱུང་པར་འབྱུང་སྐྱེས་ཀྱི་སོམ་ཉི་ཟ་
བ་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །དོན་མེད་ནི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་སྣ་ཆོག་ས་འབྱུང་སྐྱེས་ཀྱི་སོམ་ཉི་ཟ་བ་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར་མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་ཉིད་
དོ། །དོན་མེད་ནི་ལྟར་ཐ་སྙད་བརྗོད་པ་སྣ་ཆོག་ས་འབྱུང་སྐྱེས་ཀྱི་སོམ་ཉི་ཟ་བ་བསྒྲིག་
པའི་ཕྱིར་བྲག་ཆ་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །དོན་མེད་ནི་ལྟར་ཡང་དག་པར་འཇིན་པའི་ཉིད་དེ་
འཇིན་གྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་འབྱུང་སྐྱེས་ཀྱི་སོམ་ཉི་ཟ་བ་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར་ཆུ་ཆ་ལྟ་བུ་ཉིད་

དོ། །དོན་མེད་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྣམས་སེམས་
ཅན་གྱི་བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་བསམས་བཞིན་དུ་རི་ལྟར་སྦྱེ་སྦྱུང་དུ་སོམ་ཉི་ཟ་བ་བསྒྲོག་
པའི་ཕྱིར་སྦྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཉིད་བསྟན་རྟོ། །

བཙུག་ལྟར་ཡང་སྤྱི་མཆོད་པ་ལས་དགོངས་ཏེ། ཆོངས་པས་ཞུས་པ་ལས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་འཁོར་བ་ཡང་མི་དམིགས། ལྷ་འཁོར་ལས་འདས་པ་ཡང་མི་
དམིགས་ཞེས་བསྟན་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པ་དང་།
ཡོངས་སུ་བྱུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་དང་ལྷ་འཁོར་ལས་འདས་པ་ཉིད་
བྱེ་བྲག་མེད་པ་ལས་དགོངས་ནས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
དེ་ཉིད་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ཆས་ནི་འཁོར་བའོ། །ཡོངས་སུ་བྱུབ་པའི་ཆས་ནི་ལྷ་འཁོར་
ལས་འདས་པའོ། །ཆོས་མངོན་པའི་མངོན་ལས་ཆོས་ནི་གསུམ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། དེ་གཉི་གའི་ཆར་གཏོགས་པའོ་ཞེས་བཙུག་
ལྟར་ཡང་སྤྱི་མཆོད་པ་གསུངས་པ་ཅི་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་ཤེ་ན། གཞན་གྱི་
དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པའི་ཆར་གཏོགས་པའོ། །ཡོངས་སུ་བྱུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་
ཆར་གཏོགས་པའོ། །གཞན་གྱི་དབང་དེ་ཉིད་ནི་དེ་གཉི་གའི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ། འདི་
ལ་དགོངས་ནས་བཀའ་སྟེན་ཏོ། །དོན་འདི་ལ་དཔེ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དཔེ་ནི་ས་ཁོང་ན་
གསེར་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ས་ཁོང་ན་གསེར་ཡོད་པ་ལ་ནི་སའི་ཁམས་དང་ས་དང་
གསེར་དང་གསུམ་དམིགས་སོ། །དེ་ལ་སའི་ཁམས་ལ་ནི་མེད་པའི་ས་དམིགས་ལ།
ཡོད་པའི་གསེར་ནི་མི་དམིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་མེས་རེག་ནས་ནི་མི་སྣང་ལ་གསེར་ནི་

སྒྲུང་ངོ་། །སའི་ཁམས་ནི་སར་སྒྲུང་བ་ལ་ལོག་པར་སྒྲུང་ངོ་། །གསེར་དུ་སྒྲུང་བ་ན་དེ་
བཞིན་དུ་སྒྲུང་ངོ་། །དེ་བས་ན་སའི་ཁམས་ནི་གཉི་གའི་ཆར་གཏོགས་པའོ། །དེ་བཞིན་
དུ་རྣམ་པར་རིག་པ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་མ་རེག་པ་ན། རྣམ་པར་
རིག་པ་དེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་གི། ཡང་དག་པ་
ཡོངས་སུ་བྱུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ནི་མི་སྒྲུང་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་རེག་པ་ན། རྣམ་པར་རིག་པ་དེ་ཡང་དག་པ་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་གི། ལོག་པར་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ནི་མི་སྒྲུང་ངོ་། །དེ་
ལྟ་བུས་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གཞན་གྱི་དབང་
གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ནི་གཉི་གའི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་ཁོང་ན་གསེར་ཡོད་པ་ལ་
སའི་ཁམས་བཞིན་ནོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལ་ལར་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟག་གོ་ཞེས་བསྟན། ལ་
ལར་ནི་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བསྟན། ལ་ལར་ནི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཅི་ལས་དགོངས་ཏེ་རྟག་པ་ཞེས་བསྟན་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པའི་ཆས་རྟག་པའོ། །ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆས་
མི་རྟག་པའོ། །གཉི་གའི་ཆས་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་འདི་ལས་
དགོངས་ནས་བསྟན་ཏོ། །རི་ལྟར་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ། བདེ་བ་དང་སྦྱུག་བསྐྱེད་བ་དག་གིས་སུ་མེད་པ་དང་། དགོ་བ་དང་
མི་དགོ་བ་དག་གིས་སུ་མེད་པ་དང་། ལྟོང་བ་དང་མི་ལྟོང་བ་དང་གཉིས་སུ་མེད་
པ་དང་། བདག་དང་བདག་མེད་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བ་དང་།

གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་དང་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་
དང་། སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། འགགས་པ་དང་མ་
འགགས་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་གཞོད་མ་ནས་མ་ཞི་
བ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲུངན་ལས་འདས་པ་དང་། རང་
བཞིན་གྱིས་སྤྲུངན་ལས་མ་འདས་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་སྤྲུ་
ངན་ལས་འདས་པ་དག་ཀྱང་གཉིས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེ་
བ་དག་གིས་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ལྷེས་པོ་དག་ཐམས་ཅད་ཉག་པ་
དང་མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་གྲངས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཡིན་
པ་དག་ཏུ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །

འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། རི་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཡོད་མིན་ཞིང་། །རི་ལྟར་རྣམ་
པ་དུ་མེད་སྤང་། །དེ་བཞིན་ཆོས་དང་ཆོས་མེད་པ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་དུ་
བསྟན། །ཆ་རེས་དེ་དག་མེད་པ་དང་། །ཡོད་པ་ཞེས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན། །གཉི་གའི་ཆས་
ནི་ཡོད་མིན་ཞིང་། མེད་པ་འང་མིན་ཞེས་བརྗོད་པ་མཛད། །རི་ལྟར་སྤང་བ་དེ་བཞིན་
མེད། །དེ་ཕྱིར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་མཛད། །གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྤང་གྱུར་པ། །དེ་ཕྱིར་
ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་མཛད། །རང་དང་བདག་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། །རང་གི་དངོས་ལ་མི་
གནས་ཕྱིར། །གཟུང་བ་བཞིན་དུ་དེ་མེད་ཕྱིར། །རོ་བོ་ཉིད་མེད་དུ་བཞེད་པ། །རོ་བོ་
ཉིད་ནི་མེད་པ་ཡིས། །ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བཞེན་བྱས་ཏེ། །སྐྱེ་མེད་འགག་མེད་གཞོད་ཞི་
དང་། །རང་བཞིན་སྤྲུངན་འདས་པར་བྱུག། །

ཡང་དགོངས་པ་བཞི་དང་ལྷེས་པོར་དགོངས་པ་བཞིས་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་གྱི་

གསུང་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
 ད་ཉིད་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དུས་གཞན་ལ་
 དགོངས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་མང་གི་མཆན་བརྒྱང་བས་
 སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་
 བུ་དང་སློན་ལམ་བཟབ་པ་ཅམ་གྱིས་འདི་ག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱེ་བར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་ངེ་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི་སངས་
 རྒྱས་གང་གྲུའི་སྒྱུར་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཅིག་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ཆོས་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ངེ་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཟག་
 གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ལ་སྦྱིན་པ་བསྐྲགས་ལ།
 དེ་ཉིད་ལ་བསྐྲགས་པ་མ་ཡིན་པའང་གསུངས་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ངེ་ལྟ་བར་ཚུལ་ཁྲིམས་
 དང་བསྟོམ་པ་ཁ་ཅིག་གྱུར་དེ་བཞིན་དུ། འདི་ནི་དགོངས་པ་རྣམས་པ་བཞིའོ། །ཡང་ལྷེས་
 བོར་དགོངས་པ་བཞི་སྟེ། གཞུག་པ་ལ་ལྷེས་པོར་དགོངས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ཐེག་པ་འཇམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པའོ། །མཆན་ཉིད་ལ་ལྷེས་པོར་དགོངས་པ་ནི་གང་
 དུ་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དག་སྟོན་པའོ། །གཉིན་པོ་ལ་
 ལྷེས་པོར་དགོངས་པ་ནི། གང་དུ་སྦྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོར་གི་གཉིན་པོ་བསྟན་
 པའོ། །བསྐྱར་བ་ལ་ལྷེས་པོར་དགོངས་པ་ནི་གང་དུ་སྐྱས་དོན་གཞན་དུ་བརྗོད་ལ། དོན་
 ཉིད་གཞན་དུ་སྟོན་པ་སྟེ།

འདིར་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ། སྟོང་པོ་མེད་ལ་སྟོང་པོར་ཤེས། །ཕྱིན་ཅི་མོག་ལ་
ཤིན་ཏུ་གནས། །ཉོན་མོངས་ཀུན་ནས་རབ་ཉོན་མོངས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་
འབྱུང། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འཆད་པར་འདོད་པས་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་
གྱིས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། བཤད་ཟིན་པའི་དོན་བསྟན་
པས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་
བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་སྟེ་དཀ་ཉིད་ལས་དེ་ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་
བུ་སྟེ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་དང་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་པན་ཚུན་དུ་རྒྱུན་དུ་
བྱུང་པས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དེ་
དག་ནི་རྒྱ་མཆན་དང་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་
ཀྱང་གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་དོ། །འདིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་
མཆན་ལྟ་དང་བཅས་པ་ལས། །དེ་དག་མཆན་ཉིད་གསུམ་ཤེས་བྱ། །ཞེས་ཇི་སྐད་
གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དོ། །དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཇི་སྟེར་བཤད་པར་བྱ་ཞེས། གཞན་གྱི་
དབང་གི་མཆན་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་མེད་ལ། ཡོངས་སུ་བྱུབ་པའི་
མཆན་ཉིད་ནི་དེ་ན་ཡོད་ན། དེ་ཁོ་ན་མ་མཐོང་བ་དང་མཐོང་བས་དུས་གཅིག་ཏུ་དེ་
གཉི་ག་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་མི་དམིགས་པ་འཕྲ་དམིགས་པ་དོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་
ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པ་མེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་སྟེ།

དེ་དམིགས་པ་ན་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་མི་དམིགས་པ་ན་དེ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། གཞན་དབང་ལ་ནི་བརྟགས་པ་མེད། ཡོངས་སུ་བྱལ་བ་དེ་ན་ཡོད། དེ་ཕྱིར་
དེ་ལ་གཉི་ག་ཡང་། མི་དམིགས་དམིགས་པ་མཉམ་པ་ཡིན། ཞེས་ངེ་སྐད་བཤད་པ་
ལྟ་བུའོ། བཤད་ཟིན་པ་དོན་བཤད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོག་སྤར་བཤད་ཟིན་
པའི་ཆོག་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་དུ་བྱ་བའམ། དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱ་
བས་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་བསྟན་པའོ། །

ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་དུ་བྱ་བའི། འདི་ལྟ་སྟེ། འིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སློ་མངའ་
བ་ཀྱན་ཏུ་སྟོང་པ་གཉིས་མི་མངའ་བ། མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་
བར་མཛད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་པས་གནས་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་
མཉམ་པ་ཉིད་བརྟེན་པ། སྤྱི་བ་པ་མི་མངའ་བས་རྟོགས་པར་བྱགས་སུ་ཆུད་པ། ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ། སྟོང་ཡུལ་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པ། རྣམ་པར་གཞག་པ་
བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བྱགས་སུ་ཆུད་པ། འདི་གཞེན་
གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་བྲལ་བའི་སྐྱེད་པ་ལྡན་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བ། སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་སློ་མངའ་བ། ཆོས་མཁྱེན་པ་
ལ་ནི་མ་རྩར་མེད་པ། རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའི་སྐྱེ་མངའ་བ། ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་མཛོམས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་པ་
གཉིས་སུ་མེད་པ་དམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་འཇུག་པའི་
རྣམ་པར་ཐར་པར་མཛད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐར་བྱིན་པ། མཐའ་དང་དབྱུང་མེད་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བྱགས་སུ་ཆུད་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ལྷན་

པ། རྣམ་མཁའ་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པ། བྱི་མའི་མཐའི་ཐུར་ཐུག་པ་ཞེས་
སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྟན་པའོ། །

ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་མངའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་འདིའི་རྣམ་པར་དབྱེ་
བ་ནི་ཆོག་ལྷག་མ་རྣམས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཉིད་ལེགས་པར་
བཤད་པ་ཡིན་འོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་མངའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སངས་
རྒྱུ་མ་བཙུན་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་
དགུ་མ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བ་པ་མེད་པར་འབྱུག་པའི་
ཡོན་ཏན་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་
མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཤེས་པར་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་
མཛད་པ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་པ་རྒྱུ་མི་གཙོ་བོ་པར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཆོས་ཀྱི་
སྤྱི་ལ་གནས་པ་དང་དགོངས་པ་དང་། ཐེན་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།
སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྐྱོམས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཐུ་སྟེགས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འཛིག་རྟེན་དུ་སྤྱེས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་
ཀྱིས་མི་འབྲོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལུང་
སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་
དང་སྤྱི་ལ་པའི་སྤྱི་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཐེ་ཆོས་གཙོ་བོ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྟོང་པ་
སྤྱི་ཆོགས་ཀྱིས་འབྱུག་པར་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བྱི་མ་ལ་ཆོས་འབྱུང་བ་མཁྱེན་
པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མོས་པ་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱི་དཔག་ཏུ་
མེད་པས་སེམས་ཅན་འདུལ་བར་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་མཉམ་པ་ལ་

པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་རྣམས་འགྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མོས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མ་འབྲེས་པ་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབས་ལྡན་ཀྱི་ཡུལ་
ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འཁོར་བའི་མཐའ་རི་ཅིམ་པར་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་དང་། བདེ་བ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མི་ཟད་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་སོ། །

དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱ་བ་ནི་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཙུག་གིས་
དང་ལྷན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སུམ་ཅུ་ཙུ་
གིས་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་དང་བདེ་བར་བྱ་བའི་ལྷག་པའི་
བསམ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདུད་པ་དང་བདག་ཅི་རི་ཞེས་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་བཅོམ་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པ་དང་།
བཅོམ་མ་མ་ཡིན་པར་བྱམས་པ་དང་། མཛའ་བ་དང་མི་མཛའ་བ་ལ་སེམས་སྟོམས་
པ་དང་། རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའི་བར་དུ་གཏན་དུ་མཛའ་བ་དང་། ཆོག་རན་པ་
དང་། འཇུ་མ་པའི་བཞེན་གྱིས་གསོང་པོར་སྤྲོ་བ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་མ་
ཆད་པ་དང་། ཁུར་སྒྲངས་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིད་ལྷག་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ཡོངས་སུ་མི་
སྦྱོར་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་དོན་གྱིས་ངོམས་མི་ཕྱོད་པ་དང་། བདག་གི་འཁྲུལ་པ་རྣམས་
ལ་ཉེས་པར་ལྟ་བ་དང་། གཞན་གྱི་འཁྲུལ་པ་རྣམས་ལ་མི་གཤེས་པར་བསྟོར་བ་དང་། སྦྱོད་
ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་
སྟོན་པ་ལ་མི་རེ་བའི་སྦྱིན་པ་དང་། སྦྱིད་པའི་འགྲོ་བར་སྦྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནས་
པའི་ཆུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེ་འགྲས་པ་མེད་པའི་བཟོད་པ་

དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། གཟུགས་
མེད་པའི་ཁམས་རྣམ་པར་བསྟུལ་བའི་བསམ་གཏན་དང་། ཐབས་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་
རབ་དང་། བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་ཟེན་པའི་ཐབས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་
རྣམས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་རྣམས་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བྱམས་བ་དང་།
གྲུས་པར་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཉན་པ་དང་། གྲུས་པར་བྱས་ཏེ་དགོན་པར་གནས་པ་དང་།
འཛིག་རྟེན་གྱི་སྒྲ་ཆོགས་དག་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་མི་འདོད་པ་དང་།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཕན་ཡོན་ལ་ལྟ་བ་དང་། སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་དང་།
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཆངས་པའི་གནས་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་སྤོང་
བ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷན་རྣམ་པར་ཅེན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་དང་།
སྦྱབ་པ་དང་ལོག་པར་སྦྱབ་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་མི་གཏོང་བ་དང་།
ཆོག་གཅིག་ཏུ་ཆད་པ་དང་། བདེན་པ་གཅིས་སུ་བྱེད་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་
དེ་སྤོན་དུ་འགྲོ་བཞེས་ཅི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆོག་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོག་
དང་པོ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་བྱ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བར་བྱ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆོག་འདི་ནི་ལས་
བཅུ་བྲག་གིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ལས་བཅུ་བྲག་ནི་གཅིག་ནས་
གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པའི་སྦྱོར་བའི་ལས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པའི་ལས་དང་། གཞན་
ཀྱིས་བྱེད་དུ་མ་བཅུག་པར་བདག་ཉིད་སྦྱོར་བའི་ལས་དང་། མི་འཇུགས་པའི་ལས་
དང་། ཟང་ཟིང་དང་མ་འདྲེས་པ་དང་། པན་འདོགས་པ་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་རྗེས་

སྤྲུལ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁོ་བ་མེད་པ་དང་། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་རྗེས་སྤྲུལ་
 པ་དང་། ཆོག་གསུམ་གྱིས་ཟང་ཟེང་མེད་པའི་ལས་དང་། ཆོག་གཉིས་གྱིས་དེ་དང་
 མ་ཐུན་པའི་དག་དང་། ལུས་གྱི་ལས་དང་། བདེ་བ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་གཉིས་སྤྲུལ་མེད་
 པར་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ལས་དང་། མི་ཞུམ་པའི་ལས་དང་། མི་བསྐྱོག་པའི་ལས་དང་།
 ཐབས་ཡོངས་སྤྲུལ་འཛིན་པའི་ལས་དང་། ཆོག་གཉིས་གྱིས་མི་མ་ཐུན་པའི་སྤྲུགས་ལས་
 འདུན་པ་བསྐྱོག་པའི་ལས་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པར་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་།
 པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་དང་། བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྦྱོར་བ་
 དང་། ཆོག་བདུན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ལས་དང་། སྤྲུལ་བྱ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་
 དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་། དགོན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཟང་
 པོ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སྤྲུལ་སྤྱོད་པ་དང་། གཉིས་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།
 གཉིས་གྱིས་སྤྲུགས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཆོག་བྱུག་གིས་བྱུབ་པར་སྦྱོར་བའི་ལས་དང་།
 ཆོད་མེད་པ་ཡོངས་སྤྲུལ་དག་པ་དང་། མ་ཐུ་ཐོབ་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།
 ཆོག་གསུམ་གྱིས་བྱུབ་པའི་ལས་དང་། ཆོགས་ཡོངས་སྤྲུལ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཐེ་
 ཆོམ་མེད་པར་འདོམས་ཤིང་རྗེས་སྤྲུལ་སྟོན་པ་དང་། གཅིག་ནི་ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གིས་
 སྤྱད་པ་དང་། སེམས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོག་བཞིས་དེས་
 འཛོག་པའི་ལས་དང་། ཆོག་འདི་རྣམས་གྱིས་ཆོག་དང་པོ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་རིག་པར་
 བྱ་སྟེ། དང་པོའི་ཆོག་ནི་ཉེར་བཟུང་ནས། ཆོག་དབྱེ་ཡོན་ཏན་རྗེས་སྤྲུལ་འགྲོ། །དང་
 པོའི་ཆོག་ནི་ཉེར་བཟུང་ནས། །ཐ་དད་དོན་གྱིས་ཐ་དད་ཆོག་ །ཅེས་ཅི་སྐད་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལས་ཤེས་བྱའི་མཆོད་ཉིད་དེ་ལེ་ཏུ་གཉིས་པ་

རྫོགས་སོ། ། །

བཅ་པོ་གསུམ་པ། ཤེས་བྱའི་མཆན་ཉིད་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་ཤེས་བྱའི་
མཆན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་རིམ་པ་ལྟར་ཞེ་ན། མང་དུ་ཐོས་པས་བསྒྲོས་པའི་གནས། ཀུན་
གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ལ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟར་ཚུལ་
བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསྟན་པ་ཆོས་དང་དོན་སྣང་བ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཅན་གཟུང་
བའི་དངོས་པོའི་གནས་ལྟ་བུ་བ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྫོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་
ཡིན་པའོ། །འདི་ལ་ཤེས་བྱའི་མཆན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་སུ་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མང་དུ་ཐོས་པས་བསྒྲོས་པ། སངས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཆད་མེད་པ་
མཉེས་པར་བྱ་བ་ཐོབ་པ་གཅིག་ཏུ་མོས་པ་ཅན་དག་བའི་ཙུ་བ་ལེགས་པར་བསགས་
པའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ལེགས་པར་བསགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའོ། །གང་དུ་འཇུག་ཅེ་ན་ལྟར་དང་བཅས་པའི་ཆོས་དང་དོན་སྣང་བའི་
ཡིད་ཀྱི་བརྫོད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་ལ་མོས་པས་སྦྱོད་
པའི་ས་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། བསྒྲོམ་པའི་ལམ་དང་། མཐར་ཐྱིན་པའི་ལམ་ལ་
འཇུག་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་རྗེས་སུ་སྦྱོགས་པ་ལ་མོས་པ་
དང་། རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་དེ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་
སྒྲོམ་པ་དང་། སྤྱི་བ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །རི་ལྟར་གང་གིས་འཇུག་ཅེ་ན། དག་བའི་ཙུ་
བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་སེམས་སྦྱོང་བ་དང་། གནས་བཞི་
སྦྱོང་བ་དང་། ཆོས་དང་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་བསྒྲོམ་པ་
རྟག་ཏུ་དང་བྱས་པར་བྱས་ཏེ་སྦྱོང་བ་ལ་བག་ཡོད་པས་འཇུག་པོ། །འདི་གཉེན་གྱི་

ཁམས་དབག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མིར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དབག་ཏུ་མེད་པ་དག་
སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་འཆང་བྱའོ་སྙམ་པ་ནི་སེམས་སྤྱོད་བ་དང་བོའོ། །

བསམ་པ་གང་གིས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་ཏུ་
སྤྱོད་པའི་བསམ་པ་དེ་བདག་གིས་ཐོབ་སྟེ། དེས་བདག་ཆོགས་ཆུང་དུས་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པ་ནི་སྤྱོད་བ་གཉིས་
བའོ། །དགེ་བ་སྤྱིབ་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་ལྡན་ན་འཕྲལ་དུ་
ཤི་ལ། འཕྲལ་དུ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ལུས་ཐམས་ཅད་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པར་སྤྱེ་ན།
བདག་དགེ་བ་སྤྱིབ་པ་མེད་པའི་དགེ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་ལྡན་པ་ལྟ་འཕྲལ་དུ་ཐམས་ཅད་
སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པར་ཅིའི་བྱིར་མི་འགྱུར་སྙམ་པ་ནི་སྤྱོད་བ་གསུམ་བའོ། །

འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། གང་བྱིར་སེམས་ཅན་དབག་མེད་པ། །མིར་གྱུར་
སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་གྱུར་པ། །དེ་བྱིར་ཞུས་པར་མི་
བྱའོ། །བསམ་པ་གང་གིས་ལེགས་ཡིད་ཀྱིས། །སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་བྱེད་པ་ཡི། །བསམ་
པ་དེ་ཐོབ་བརྟན་རྣམས་ཀྱི། །སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་ཉིད་དུ་བརྗོད། །དགེ་དང་ལྡན་པ་ཤི་
མ་ཐག །འདོད་བཞིན་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་ལུས་འཐོབ། །སྤངས་པ་དགེ་ལྡན་འཕྲལ་དུ་
ཡང་། །སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་དེ་ཅིས་མི་འཐོབ། །

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤངས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་། ཡིད་གཉིས་དང་སོམ་ཉི་སྤངས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཐེ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐེ་ཆོས་མེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤངས་པས་ཐོས་

པ་དང་བསམ་པའི་ཆོས་ལ་ངར་འཛིན་པ་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་
ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པས་མདུན་ན་གནས་པ་དང་། བཞག་
པའི་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་
ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ། མཆོན་མ་གང་ཞིག་མདུན་བཞག་དང་། །གང་ཡང་བདག་ཉིད་
གནས་པ་རྣམས། །ཀྱན་ལ་སྒྲོ་ལྗན་མི་རྟོག་ན། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འཛོལ་པར་
འགྱུར། །གང་གིས་རི་སྐད་འཇུག་ཅེ་ན། ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ།
རྒྱ་ལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསྟན་པ། ཆོས་དང་དོན་སྤང་བལྟ་བ་དང་བཅས་པའི་
ཡིད་ཀྱི་བརྟོན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་བཞི་སྟེ། མིང་དང་དོན་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་།
བྱེ་བྲག་ཏུ་བཏགས་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་རྣམས་དང་། ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་སྟེ། མིང་དང་། དངོས་པོ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་། བྱང་པར་དུ་
བཏགས་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་། བྱང་པར་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་སྟེ། དེ་དག་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པར་བརྟོན་
པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་དེ་ཡི་གོ་དང་དོན་སྤང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྟོན་པ་དེ་ལ་ཡི་གའི་
མིང་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ། །ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་
པའི་དོན་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྟོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ། མིང་
དེ་ཡང་རོ་བོ་ཉིད་དང་། བྱང་པར་དུ་བཏགས་པར་ཟད་པ་ཙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་
གོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་རྟོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་ཤིང་མིང་དང་བཅས་
པའི་དོན་རོ་བོ་ཉིད་དང་། བྱང་པར་དུ་བཏགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་།

ཁྱད་པར་དུ་བཅས་པ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པ་ན། ཡོངས་སུ་ཚེ་ལ་བ་
བཞི་དང་། ཡང་དག་པ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དག་གིས་ཡི་གེ་
དང་དོན་སྣང་བའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་
འཇུག་གོ།

རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དེ་ལ་འཇུག་ཅེས་ནི་རིམ་གྲུ། ཅི་འབྲེལ་བར་ནི་
འཇུག་ཅེ་ན། དེ་ཙམ་ཉིད་དང་། རྒྱ་མཚན་དང་ལྟ་བ་དང་བཅས་པ་གཉིས་དང་། ལྟ་
ཚོགས་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་སྟེ། མིང་དང་དོན་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་། ཁྱད་པར་
དུ་བཅགས་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་གྱི་དོན་རྣམ་པ་བྱུག་དོན་མེད་པ་ཉིད་དང་།
དེ་དག་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པའི་དངོས་པོར་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། ལྟ་བུ་ཉེ་བུ་སྟེ་
ཚོགས་གྱི་དོན་སྣང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བུ་ལ་སྟུལ་དུ་སྣང་བའི་ཐག་པ་
བཞིན་དུ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐག་པ་ལ་སྟུལ་ནི་ཞོར་བ་སྟེ། དེའི་དོན་
རྟོགས་པ་རྣམས་ནི་མེད་པ་ལ་སྟུལ་གྱི་སྒོ་ལྟོག་ཅིང་། ཐག་པའི་སྒོར་གནས་སོ། །དེ་
ཡང་རྣམ་པ་སྤྱོད་བྱ་ན་ཞོར་བ་སྟེ། ཁ་དོག་དང་། སྤྱི་དང་། རོ་དང་། རེག་པའི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རིམ་ཁྱད་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཐག་པའི་
སྒོ་ཡང་བསྒྲིག་པར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ལ་བརྟེན་ཏེ།
ཡི་གེ་དང་དོན་རྣམ་པ་བྱུག་སྣང་བའི་ཡིད་གྱི་རྟོག་པ་དེ་དག་ལ། སྟུལ་གྱི་སྒོ་བཞིན་དུ་
རྣམ་པ་བྱུག་ལ་ཡང་དག་པའི་དོན་བསལ་ན། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ཡང་རྣམ་
པར་གཞིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ཡིད་ཀྱི་རྫོང་པ་
སྣང་བའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པས། ཀུན་བཅགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་འཇུག་

བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པས་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་
འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རི་ལྟར་འཇུག་ཅེ་ན། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་
འདུ་ཤེས་ཀྱང་བསྒྲིག་ནས་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཆེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འདོན་གྱི་འདུ་
ཤེས་རྣམ་པར་བཞིག་པ་དེ་ལ་ཡིད་གྱི་རྫོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་
ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་དོན་དུ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་སྐབས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་
ན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྤང་བ་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། གང་གི་ཆེ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་མིང་ལ་གཞས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མཛོན་སུམ་གྱི་ཚུལ་
གྱིས་གཞས་པ་དེའི་ཆེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འདོན་དེའི་དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་།
དམིགས་པར་བྱེད་པ་མཉམ་པས་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་
ལྟར་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འདོན་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་
ནོ། །འདིར་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ། ཆོས་དང་གང་ཟག་ཆོས་དང་དོན། །བསྟན་པ་དང་ནི་
རྒྱས་དང་རིགས། །མ་དག་པ་དང་དག་དང་མཐའ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་མིང་གི་ཡུལ། །དེ་
ལྟར་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འདོན་ཤེས་བྱའི་མཆོན་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་
དུ་འཇུག་པས་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་ཞུགས་པས་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་ཞུགས་པ་
ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་
སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔལ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་
པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དེ་ལ་འཇུག་ཅེ་ན། འདྲེས་པའི་ཆོས་ལ་
 དམིགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་པ་དེ་
 དང་། དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་སྣ་ཆོག་གས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཤེས་པས་ཀྱན་གཞི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ས་བོན་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས། ཆོས་ཀྱི་
 སྐྱེ་ལ་རིག་པའི་ས་བོན་སྤེལ་ཏེ། གནས་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་སློན་ནས། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་འཇུག་གོ། །རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་
 ཅད་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་
 ལ་སོགས་པར་ཀྱན་ཏུ་ལྟ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སྐྱེ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱེ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་རྒྱ་
 དང་འབྲས་བྱར་བཅས་པ་སྟོན་པ་ལ་ཡང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པ་ཡིན་
 བོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཞི་ལ་གནས་པའི་
 དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་ཇི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་བཞི་
 བོ་དེ་དག་གིས་དོན་མེད་པར་བཟོད་པ་ཆུང་དུའི་ཆེ་སྒྲུང་བ་ཐོབ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ།
 དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བློ་བར་གྱུར་པའི་གནས་ཡིན་ལོ། །བཟོད་པ་
 ཆེན་པོའི་ཆེ་སྒྲུང་བ་མཆེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་ཅེ་མོའི་གནས་སོ། །ཡང་དག་པ་ཇི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་བོ་དག་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་ཞུགས་
 པ་དང་། དོན་མེད་པ་ལ་དེས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་
 རྗེས་སུ་སོང་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། བདེན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པའི་གནས་

སོ། །གང་གི་ལོག་ཏུ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་འཛིག་པ་དེ་ནི་དེ་མ་
ཐག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་གནས་སུ་བཞུགས། །

ཉིང་རེ་འཛིན་འདི་དག་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཉེ་བ་པ་ཡིན་པར་བཟུ་
བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ས་ལ་ཞུགས་ཏེ་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་བསྟོམ་པའི་ལམ་ལ་རི་ལྟར་སྒྲུབ་ཞེ་ན། རི་
ལྟར་རྣམ་པར་གནས་པ་བསྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པ་མདོ་སྡེ་ཐམས་
ཅད་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་རྣམས་ལ་འབྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པ་དང་དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་པས།
བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་པས་མང་པོར་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དེ་
གནས་གྱུར་ནས། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་རྣམ་པ་གསུམ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་
རོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཁྲད་པར་བཅུས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པར་བཟུ་བར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པའི་ཁྲད་
པར་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་བར་བརྟན་པའི་ཁྲད་པར་
ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་པོས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་པའི་
ཁྲད་པར་ནི་གང་ཐག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མྱ་ངན་ལས་
འདས་པའི་ཁྲད་པར་ནི། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སའི་ཁྲད་པར་ནི་ས་བཅུས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྱང་པར་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་སྤོང་བ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་།
 བདག་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་བྱང་པར་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་
 གྱེད་པར་སྤོང་བ་རྒྱན་མི་གཙོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱེ་བའི་བྱང་པར་ནི་དེ་བཞིན་
 ག་ལེགས་པའི་རིགས་སུ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱེ་འབྱུང་གི་བྱང་པར་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 འཁོར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱེ་འབྱུང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འབྲས་བུའི་བྱང་པར་ནི་སྟོབས་བརྩུ་དང་། མི་འཛིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཆོས་མ་འདྲེས་པ་འབྲས་བུ་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཆོགས་
 སུ་བཅད་པ། མིང་དང་དངོས་གཉིས་པན་ཚུན་དུ། ཁྲོ་བུར་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་
 བཅོལ། །བཏགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ལ། །དེ་ཅམ་ཉིད་དུ་བཅོལ་བར་བྱ། །ཡང་དག་
 ཇི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་པས། །དོན་མེད་པར་ནི་རྟོག་གསུམ་དང་། །དེ་མེད་ཕྱིར་ཡང་
 དེ་མེད་པར། །མཐོང་བ་གསུམ་ལ་འབྱུག་པ་ཡིན། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྣམ་
 པར་དཔྱེ་བ་ལས་གདམས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་མཉམ་
 གཞག་པས། །གཟུགས་བརྙན་ཡིད་དུ་མཐོང་བ་ནི། །དོན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱོག་ནས་
 སུ། །རང་གི་འདུ་ཤེས་ངེས་པར་གཟུང་། །དེ་ལྟར་ནང་དུ་སེམས་གནས་སོ། །གཟུང་
 བ་མེད་པ་རབ་རྟོགས་ཐོས། །དེ་ཕྱིར་འཛིན་པ་མེད་རྟོགས་ཀྱིས། །དེས་ན་དམིགས་
 པ་མེད་ལ་རེག །

འདི་ལྟ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། གཞན་ཡང་མདོན་པར་
 རྟོགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་འབྱུང་བ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་བསོད་ནམས་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཆོག་ས་རྣམས་མཐའ་ཡས་པ་རོལ་མེད་བསགས་ཏེ། ཆོས་ལ་སེམས་
 པ་ལེགས་པར་རྣམ་ངེས་ཕྱིར། འོན་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྗོད་པའི་རྒྱས་བྱུང་རྟོགས། བརྗོད་
 པ་ཅམ་དུ་དོན་ནི་ངེས་ཤེས་ནས། འདི་འདྲ་བ་ཡི་སེམས་ཅམ་ཉིད་ལ་གནས། འདི་བས་
 གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བལ་བ་ཡི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མཛོན་སྤྱོད་ཉིད་དུ་
 འགྱུར། སེམས་ལས་གཞན་མེད་པར་ནི་སྒྲོས་རྟོགས་ནས། འདི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱང་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས། སྒྲོ་དང་ལྡན་པས་གཉིས་པོ་མེད་རྟོགས་ནས། འདི་དང་མི་ལྡན་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས། རྟོགས་མེད་ཤེས་སྟོབས་མཉམ་པའི་རྗེས་སོང་
 བས། སྒྲོ་དང་ལྡན་པས་ཀྱན་ནས་རྟག་པར་ཡང་། འདི་གནས་ཐིབས་པོ་ཉིས་པར་
 བསགས་པ་སེལ། ཅི་སྤྲོད་ཆེན་པོས་དུག་ནི་སེལ་བ་བཞིན། སྤྱབ་པས་གསུངས་
 པའི་ལེགས་ཆོས་ལེགས་བཞག་པ། ཅུ་བ་ཆོས་དབྱིངས་བཅས་ལ་དེས་སྒོ་
 བཞག། དྲན་པའི་རྒྱུད་ནི་རྟོག་པ་ཅམ་ཤེས་ནས། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་བརྟན་
 ལྷུང་འགོ། །

དེ་ལྟར་ཤེས་བྱའི་མཆན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ལ། དེའི་རྒྱ་དང་འབྲས་
 བྱ་བསྟན་པ་རི་ལྟར་བསྟེན་ཞེ་ན། སྤྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་།
 བཅོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་བྱུག་
 གིས་འཇུག་གོ། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་གིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཉིད་ལ་ནི་རི་ལྟར་
 འཇུག། རི་ལྟར་ན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་པོ་དག་དེ་ལ་འཇུག་པའི་འབྲས་བྱ་ཅི་ཡིན་
 ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལོངས་སྟོན་རྣམས་ལ་ཀྱན་ཏུ་མ་ཆགས་པ།
 ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་ལ་ལྷུང་བ་མེད་པ། སྤྱུག་བསྐྱེད་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་མེད་པ།

བསྐྱོམ་པ་ལ་ལེ་ལོ་མེད་པ། རྣམ་པར་གཤེད་བའི་རྒྱ་འདི་དག་ལ་མི་འདུག་པ། སེམས་
ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅིང་།
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱག་ལ་བཏེན་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཉིད་ལ་འདུག་གོ།

རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ནི་ལྷག་
པའི་བསམ་པ་དག་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱག་པོ་དག་འཛོལ་སྟེ།
འདི་ལྟར་འདིའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱག་ལ་ཀུན་ཏུ་སྒྲིད་པའི་སྒྲིར་བ་མེད་ཀྱང་། བསྟན་
པ་ལ་མོས་པ་དང་། རོ་བྱང་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། མངོན་པར་དགའ་བ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཀྱང་རྟག་པར་རྒྱན་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་ཚུལ་དུ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
བྱག་བསྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔས་པ་རྣམ་དག་གི། །དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྫོགས་དང་། །བཟོད་
ཚོན་ཐོབ་དང་རང་གི་ཐེག་ །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བསྟན་པ་ལ། །རྟོག་པ་ཅམ་དུ་རྟོགས་པའི་
བྱིར། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་བྱིར། །འདོད་པ་དང་ནི་མོས་པ་དག་ །དག་པ་བསམ་
པ་དག་པ་ཉིད། །སྤྲེལ་གས་སུ་ཡང་ཆོས་རྒྱན་དེར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མཐོང་
བས་ན། །བྱང་ཚུབ་ཉེ་བར་རྟོགས་སྒྱུར་ནས། །ཆོགས་མེད་པར་ནི་ཐོབ་བྱིར་
རོ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་གྲིས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་
དག་པའི་མཆན་ཉིད་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་དང་། བཟོད་པ་
དང་། དམིགས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། གཉེན་སོ་དང་རང་གི་མཆན་ཉིད་དང་།
རྟགས་དང་། བན་ཡོན་གྲིས་ཏེ། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རྩ་བ་རྣམས་དང་གོ་རིམས་
བཞིན་དུ་སྒྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གངས་དང་དེ་ཡི་མཆན་ཉིད་དང་། །གོ་

རིམས་ངེས་ཆིག་གོམས་བྱས་ཡོན་ཏན་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེད་དང་བསྟན་དང་མི་མཐུན་
ཕྱོགས། ཡོན་ཏན་པན་ཚུན་རྣམ་ངེས་ཤེས་པར་བྱ། ཅིའི་ཕྱིར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
དུག་ཁོ་ན་ཞེ་ན། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། གཉེན་པོ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་གཞིའི་གནས་དང་།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་མཐུན་པས་དུག་ཉིད་དོ། །མི་
འཕགས་པའི་རྒྱའི་གཉེན་པོར་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། མི་འཕགས་པའི་རྒྱ་ནི་ལོངས་སྟོང་ལ་ཆགས་པ་དང་། བྱིས་ལ་
ཆགས་པའོ། །སྤགས་པ་ལྟོག་པའི་རྒྱའི་གཉེན་པོར་བཅོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་།
བཙོན་འབྱས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། ལྟོག་པའི་རྒྱ་ནི་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ལོག་
པར་སྦྱབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། དུན་རིང་པོར་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལ་
སྟོར་བས་ཡོངས་སུ་སྟོ་བའོ། །སྤགས་ནས་མི་ལྟོག་པའི་ཚུད་བའི་རྒྱའི་གཉེན་པོར་
བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། ཚུད་བ་
བའི་རྒྱ་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་པོ། །

དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོས་གངས་རྣམ་པར་གཞག་
གོ། རྣམ་པར་མི་གཡེང་བའི་རྒྱ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞིས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་
པར་མི་གཡེང་བ་གཅིག་འབྱུང་བོ། རྣམ་པར་མི་གཡེང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཀྱི་
དེ་ཁོ་ན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཛོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བོ། །

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་གཞིའི་

གནས་ཀྱིས་གངས་རྒྱལ་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་
སེམས་ཅན་ལ་པན་འདོགས་པ་དང་། རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་སེམས་
ཅན་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་གཞོད་པ་ལ་ཇི་མི་
སྦྱུང་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་བྱ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
པན་འདོགས་པའི་རྒྱ་འདི་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་
ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་།
སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པ་རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གདམས་པར་བྱ་བ་
རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་
པར་བྱ་བ་དང་མཐུན་པས་གངས་རྣམ་པར་གཞག་པར་བལྟའོ། །འོ་ན་འདི་དག་གི་
མཆན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། དམ་པ་རྒྱལ་གིས་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། གནས་དམ་པ་ནི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་དམ་པ་ནི་མཐའ་དག་ཀྱང་
ཏུ་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་དང་
བདེ་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་དམ་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་ཉོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་དམ་པ་ནི། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་པར་དག་པ་དམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པས་སྤྱིབ་པ་
མེད་པར་ཡང་དག་པར་འབྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ཡང་ཡིན་ནམ། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤྱིན་པ་ཡང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤྱིན་

བ་ཡིན་ལ། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་བ་མ་ཡིན་བ་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་སྟ་བཞིན། །སྦྱིན་བ་ལ་
རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་བ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྟ་བཞི་ཅི་རིགས་སྟ་
བལྟ་བར་བྱའོ། །བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་བ་འདི་དག་གི་གོ་རིམས་འདི་ཅིའི་བྱིར་བསྟན་ཞེ་ན།
བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་བ་སྟ་མ་རྣམས་དེའི་བྱི་མ་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་དག་
གི་རེས་བའི་ཆོག་རི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་བ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིན་བ་ལ་སོགས་བའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བར་བ་རོལ་ཏུ་
འགྲོ་བའི་བྱིར་བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་བ་རྣམས་སོ། །སེར་སྣ་དང་དབྱལ་བ་འཛོམས་བ་དང་།
ལོངས་སྟོང་ཆེན་པོ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཐོབ་པར་བྱེད་བས་སྦྱིན་
བའོ། །འཆལ་བའི་ཚུལ་གྲིམས་དང་། རན་འགྲོ་ཞི་བར་བྱེད་བ་དང་། བདེ་འགྲོ་དང་།
ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པར་བྱེད་བས་ཚུལ་གྲིམས་སོ། །ཁྲི་བ་དང་འཁོན་བ་ཟད་པར་བྱེད་
བ་དང་། བདག་དང་གཞན་དག་ལ་བདེ་བར་བྱེད་བས་བཟོད་བའོ། །ལེ་ལོ་དང་སྤྲིག་
བ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་བ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཆད་མེད་བ་
རྣམས་པར་སྤེལ་བ་མཐར་བྱིན་པར་བྱེད་བས་བཙོན་འགྲུས་སོ། །རྣམ་པར་གཤམ་བ་
སེལ་བ་དང་། ཉང་དུ་སེམས་གནས་བ་སྦྱབ་པར་བྱེད་བས་བསམ་གཏན་ནོ། །ལྟ་བར་
གྱུར་བ་དང་འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་རྣམ་བ་
ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་བོ། །འདི་དག་སྟོམ་བ་རི་ལྟར་
བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། བཞུག་བསྟུན་སྟོམ་བ་རྣམས་ལ་ལྷུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་སྟོང་བ་
ལ་སྟོར་བ་སྟོམ་བ་དང་། མོས་བ་སྟོམ་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་བ་སྟོམ་བ་དང་། ཐབས་
ལ་མཁས་བ་སྟོམ་བ་དང་། བྱ་བ་སྦྱབ་བ་སྟོམ་བའོ། །དེ་ལ་སྟོམ་བ་བཞི་ནི་སྟ་མ་བཞིན་

མོ། །བྱ་བ་སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་པ་ནི། གང་སངས་རྒྱས་ཀླམས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྟོན་གྱིས་བྱུང་བ་
རྒྱན་མི་གཅོད་པ་ན། ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྒྱམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆེ། ས་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་སྒྲོམ་པའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲོམ་པ་ནི། རོ་སྤྱོད་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་
དང་། མཛོན་པར་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མི་རོམས་པའི་བསམ་པ་དང་། རྒྱན་
རིང་པོའི་བསམ་པ་དང་། དགའ་བའི་བསམ་པ་དང་། སན་འདོགས་པའི་བསམ་པ་
དང་། ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་། དག་བའི་བསམ་པ་དང་། བསམ་པ་བྱུག་
གིས་ཡོངས་སུ་བྱིན་པས་སྒྲོམ་པའོ། །

གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐལ་པ་བྱངས་མེད་པ་རི་སྟེན་གྱིས། ལྷན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བ་དེ་
སྟེན་གྱི་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་བདག་གི་ལུས་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་གང་གྲའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེན་རིན་
པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་སོ་སོར་བཀང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱམས་ལ་དབུལ་བས།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་མི་རོམས་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྟེན་པའི་བསམ་པར་འགྱུར་ལ། དུས་དེ་སྟོན་ཁོ་ནར་སྟོང་སུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་མེས་ཡོངས་སུ་གང་བར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྟོན་ལམ་བཞི་བྱེད་
ཅིང་། ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་དང་མི་ལྡན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཙོན་
འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སེམས་མཛོན་དུ་བྱེད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སྟོང་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་མི་རོམས་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་། བཟོད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསམ་

པར་འགྲུར་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མི་རྒྱུ་པའི་བསམ་བཤོ། །

གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྣང་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་པར་དུ་མི་
 རྒྱུ་པའི་བསམ་བཤོ་དེ་མི་འདོར་བ་འདི་ནི་དེའི་རྒྱུ་རིང་པོའི་བསམ་བཤོ། །གང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་པན་བཏགས་
 པས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་ཡིན་གྱི། པན་བཏགས་པ་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་
 ཡིན་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགའ་བའི་བསམ་བཤོ། །གང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དེ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་གིས་པན་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ལ་ཤིན་ཏུ་པན་འདོགས་པ་ཡིན་པར་མཐོང་གི། །བདག་ནི་
 སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་པན་
 འདོགས་པའི་བསམ་བཤོ། །གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དེ་ལྟར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
 བྱུག་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འདོད་པའི་འབྲས་བྱ་རྣམ་
 པར་སྤྲོད་པར་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
 བསམ་བཤོ། །གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དེ་ལྟར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་གི་དགེ་
 བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ། རྒྱ་ན་མེད་
 པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་འདི་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་དགེ་བའི་བསམ་བཤོ་སྟེ་བསམ་བཤོ་བྱུག་པོ་འདི་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བྲིན་པའི་རོ་
 ལྷང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲོམ་མོ། །གང་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བསམ་བཤོ་བྱུག་
 སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

བསམ་པ་དྲུག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲོམ་
 མོ། །ཁང་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 པ་དྲུག་སྒྲོམ་པ་བསམ་པ་དྲུག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དང་། བདག་གི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 པ་དྲུག་སྒྲོམ་པ་ལ་བཙུག་པ་བསམ་པ་དྲུག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སྤྱིང་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་མངོན་པར་དགའ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 བསམ་པ་དྲུག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲོམ་
 མོ། །ཁང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་པ་བསམ་པ་དྲུག་གིས་
 ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་འདི་ཐོས་ནས། དང་བའི་སེམས་གཅིག་ཀྱང་སྤྱིང་པ་དེ་དག་བསོད་
 བསམ་ཆད་མེད་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཉེས་པ་བྱས་པའི་སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 བཞིག་པར་འགྱུར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟ་སྒྲོམ་ཀྱང་ཅི་དགོས། པ་རོལ་ཏུ་
 བྱིན་པ་འདི་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་
 བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་སྤྱིན་པ་དང་། མི་འཛིགས་པའི་
 སྤྱིན་པ་དང་། སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགོ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་།
 སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་རི་མི་སྟམ་པའི་
 བཟོད་པ་དང་། སྤྱག་བལྟལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་
 པའི་བཟོད་པ་དང་། གོ་ཆའི་བཙུན་འགྱུས་དང་། སྤྱོར་བའི་བཙུན་འགྱུས་དང་། མི་
 ལུས་ཞིང་མི་འཁྲུགས་པ་ལ་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའི་བཙུན་འགྱུས་དང་། གནས་པ་
 དང་། མངོན་པར་སྤྱབ་པ་དང་། བྱ་བ་སྤྱབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པར་སྤྱོར་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་

ཤེས་རབ་པོ། །

འདི་དག་བསྟན་པར་དེ་ལྟར་བཏུ་ཞེ་ན། འདི་དག་གིས་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་དེའི་མཆོན་ཉིད་དང་། དེ་དང་མཐུན་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །འདི་དག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་
ལྟར་བསྟན་པར་བཏུ་ཞེ་ན། དེའི་མཆོན་ཉིད་དང་། དེའི་གཞི་དང་། དེའི་འབྲས་བུས་
སོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་དག་གི་པན་ཡོན་དེ་ལྟར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། འཁོར་བ་ན་
འཁོར་བའི་ཆོ། དབང་ཕྱུག་བསྟན་པ་དང་། ཆེན་པོར་སྐྱེ་བ་བསྟན་པ་དང་། ཕྱོགས་
གང་དང་གཡོག་འཁོར་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱོར་བ་
འབྲུག་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། གཞོད་པ་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱང་བ་
ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། བཟོ་དང་། བསྟན་བཅོས་དང་། རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་
ལ་མཁས་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། མངོན་པར་མཐོ་བ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྲིང་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བར་ཉེ་
བར་གནས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་པན་ཡོན་ནོ། །འདི་དག་གི་པན་
ཚུན་རྣམ་པར་ངེས་པ་དེ་ལྟར་བཏུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལ་ལར་ནི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱིན་པའི་སྤྱར་བསྟན། ལ་ལར་ནི་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྱར་བསྟན།
ལ་ལར་ནི་བཟོད་པའི་སྤྱར་བསྟན། ལ་ལར་ནི་བཅོན་འབྲས་ཀྱི་སྤྱར་བསྟན། ལ་ལར་ནི་
བསམ་གཏན་ཀྱི་སྤྱར་བསྟན། ལ་ལར་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱར་བསྟན་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་
གང་ཞེ་ན། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོར་བ་ན། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོད་
པ་འགོ་བ་ལས་དགོངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་བྱའི་མཆོན་ཉིད་ལ་འབྲུག་པའི་རྒྱ་དང་

འབྲས་བུ་བསྟན་ནས། དེ་སྒྲིམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་རྣམས་སུ་བལྟ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་དགའ་བ་
དང་། ཁྲི་མ་མེད་པ་དང་། འོད་བྱེད་པ་དང་། འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་
བ་དང་། མཛོན་དུ་གྱུར་བ་དང་། རིང་དུ་སོང་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། ལེགས་པའི་
སྒྲོ་བློས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ནོ། །འདི་དག་བཅུ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་རི་ལྟར་བལྟ་
ཞེ་ན། མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་མ་རིག་པ་རྣམས་པ་བཅུ་ལ་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་མ་རིག་པ་རྣམས་པ་
ཤིན་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་པ་བཅུ་ལ་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་མ་རིག་པ་རྣམས་པ་
བཅུ་ཉིད་གནས་སོ། །

ཤིན་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་པ་བཅུ་རི་ལྟར་བལྟ་ན། ས་དང་པོ་ལ་ནི་ཀུན་ཏུ་
འཕྲོ་བའི་དོན་དུ་ཤིན་ཏུ་ཤོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་མཆོག་གི་དོན་དུ་ཤོ། །གསུམ་པ་ལ་
ནི་རྒྱ་མཐུན་པ་དོན་གྱི་མཆོག་དུ་ཤོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་པའི་
དོན་དུ་ཤོ། །ལྔ་པ་ལ་ནི་རྒྱ་དུ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་ཤོ། །དྲུག་པ་ལ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་རྣམས་པར་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་ཤོ། །བདུན་པ་ལ་ནི་ཆོས་སྒྲུ་ཆོག་ས་
ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་ཤོ། །བརྒྱད་པ་ལ་ནི་བྲི་བ་མེད་ཅིང་ལྟག་པ་མེད་པའི་དོན་
དང་། མཆོན་མ་ལ་དབང་བའི་གནས་ཀྱི་དོན་དང་། ཞིང་ལ་དབང་བའི་གནས་ཀྱི་དོན་
དུ་ཤོ། །དབྱུ་པ་ལ་ནི་ཡེ་ཤིས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཀྱི་དོན་དུ་ཤོ། །བཅུ་པ་ལ་ནི་ལས་ལ་
དབང་བའི་གནས་ཀྱི་དོན་དང་། གཟུངས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ལ་དབང་བའི་
གནས་ཀྱི་དོན་དུ་ཤིན་ཏུ་ཤོ། །

འདིར་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ། ཀུན་ཏུ་འཕྲོ་དོན་མཆོག་གི་དོན། །རྒྱ་མཐུན་དོན་

གྲི་མཆོག་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དོན་མེད་དང་། རྒྱུད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པ་
དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མེད་དོན་དང་། ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དང་། བྲི་མེད་
འཕེལ་བ་མེད་དོན་དང་། དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་
རིག་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་སྒྲིབ་པ་བཅུ། ས་བཅུདེ་མི་མཐུན་སྟོགས་རྣམས་ཀྱི།
གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །

མ་རིག་པ་འདི་ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་གྱི། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱཏོ། ཅིའི་ཕྱིར་ས་
དང་པོ་རབ་རྒྱ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་
སྒྲིབ་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཐག་བསྐངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ས་གསུམ་པ་
འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཉམས་པ་མེད་པའི་
གནས་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ས་
བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་
པ་ཐམས་ཅད་སྟེག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ས་ལྔ་པ་ཤིན་རྒྱུང་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་
ན། བདེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་པན་ཚུན་མི་མཐུན་པས་དེ་བསྒྲིབ་
དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཤེས་པའི་གནས་ཡིན་པས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་ལ་
གནས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ས་བདུན་པ་ལ་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་
བྱ་ཞེ་ན། སྒྲོར་བ་ལས་སྒྱུར་བའི་སྒྲོད་པའི་མཐར་འཁོ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ས་

བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མཚན་མ་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་མི་གཡོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཞེས་བྱ་ཞེ་
 ན། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཤེས་པ་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ས་
 བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་
 པ་གཟུངས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཁོང་ན་ཡོད་པ་སྤྲིན་ལྟ་བུས་ནམ་
 མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྲིབ་པ་ཁེབས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིལ་ངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

ས་འདི་དག་ཐོབ་པ་ཅི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་བཞིས་བལྟ་སྟེ། མོས་པ་ཐོབ་
 པས་ནི་ས་ལ་མོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོད་པ་ཐོབ་པས་ནི་ས་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་
 ཆོས་སྦྱོད་པ་བཅུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་པ་ཐོབ་པས་ནི་ས་དང་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་རྟོགས་ནས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲུབ་པར་ཐོབ་པས་ནི་ས་འདི་
 དག་གི་སྒྲོམ་པའི་མཐར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་འདི་དག་གི་སྒྲོམ་པ་ཅི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན།
 འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དང་ས་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པ་ན།
 རྣམ་པ་ལྟས་སྒྲོམ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདྲེས་པར་སྒྲོམ་པ་དང་། མཚན་མ་
 མེད་པར་སྒྲོམ་པ་དང་། ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པར་སྒྲོམ་པ་དང་། འབར་བར་སྒྲོམ་པ་དང་།
 ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་སྒྲོམ་པས་སོ། །སྒྲོམ་པ་རྣམ་པ་ལྟ་བོ་འདི་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྟ་མངོན་པར་འབྲུབ་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་སྐད་
 ཅིག་རེ་རེ་ལ་གནས་པར་ལེན་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་བྱེད་པ་དང་།
 ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ལ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་དང་།

ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆད་མེད་ཅིང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་ཡང་དག་
པར་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པར་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་
མཆོན་མར་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། ཆོས་
ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོང་མ་བས་ཆེས་
གོང་མའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །གཙོ་བོ་ནས་བཅུ་དག་ཏུ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་བཅུ་སྟོལ་པར་འབྱུར་ཏེ། རྒྱལ་ཏུ་ནི་རྒྱལ་རི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་སོ། །

ཕྱི་མ་བཞིར་ནི་བཞི་སྟེ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསལས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་
དུ་བྱས་ཏེ། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྟོན་ལས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། ཕྱི་མ་ལ་སྟོན་ལས་སྣ་ཆོགས་མངོན་པར་
བསྟུན་པས་པས། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ནི། སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་བསྟོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་རྒྱུན་མི་
འཆད་པར་ཀུན་ཏུ་སྟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་རྒྱལ་པོ་དག་རྣམ་པར་འཛོག་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་ཡོངས་སྟོད་པ་སྟོང་
བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟན་པར་
བལྟའོ། །ས་ཐམས་ཅད་དུ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་སྟོལ་པར་མི་འབྱུར་བ་ཡང་
མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་དེ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཕྱི་སྟོན་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དུས་རི་མིན་ཅིག་གིས་ས་བཅུ་པོ་འདི་དག་གི་སྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
འགྱུར་ཞེ་ན། གང་ཟག་ལྟ་ནི་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་པར་འགྱུར་
ཏེ། མོས་པས་སྒྲོད་པའི་གང་ཟག་ནི་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་དང་པོས་རྫོགས་པར་
འགྱུར་རོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པ་ལ་སྒྲོད་པ་མཚན་མ་ལ་སྒྲོད་པ་དང་། མཚན་
མ་མེད་པ་ལ་སྒྲོད་པ་དག་ནི་ས་བྱ་གཤོ་དག་དང་། བདུན་པ་ལ་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་
པ་གཉིས་པས་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་སྒྲོད་
པ་ནི། དེ་ཡན་ཆད་ས་བཅུའི་བར་དུ་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་པས་སྒྲོམ་པ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། བཟང་དང་སྒོན་པའི་སྟོབས་ཅན་དང་། །སེམས་
བརྟན་བྱད་པར་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གངས་མེད་གསུམ། །ཀུན་ཏུ་
ཚོམ་པ་མཛད་ཅེས་བརྗོད། །

ད་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་སྒྲོམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་ནས། དེ་ལ་ལྷག་པའི་
ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་བྱད་པར་རི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྦངས་པ་ལས་རི་སྐད་བཤད་པ་ལྟ་
བུའོ། །མདོར་བསྡུ་ན་བྱད་པར་བཞིས་བྱད་པར་དུ་བལྟ་སྟེ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་བྱད་པར་
དང་། བསྐྱལ་པ་སྟན་མོང་དང་། སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་
ཀྱི་བྱད་པར་དང་། ཟབ་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱད་པར་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བལྟ་འོ། །དེ་ལ་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བའི་བྱད་པར་ནི། སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་གྲིམས་དང་། དག་པའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་
གྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་བྱར་རོ། །དེ་ལ་སྒྲོམ་པའི་

ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་དོན་དུ་རིག་པར་བྱའོ།

དག་པའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་པར་
འབྲུབ་པའི་རྟེན་གྱི་དོན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ནི། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་དོན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་སྤྱན་མོང་བ་ནི། རང་
བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཀུན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱབ་པ་སྤྱན་
མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
བསྐྱབ་པ་དེ་ལ་ནི་གང་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ལྷུང་བ་མེད་དོ། །གང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ལྷུང་བ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ལུས་དང་དག་
དང་སེམས་ཀྱི་ལོ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ལུས་དང་དག་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ལྷུང་བར་ཡང་འགྱུར་གྱི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མདོར་བསྟུན་གང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཕན་འདོགས་པའི་ལུས་དང་། དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བསྐྱབ་པར་ཡང་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱན་
མོང་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པས་བྱང་པར་དུ་བཟློའོ། །རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་པར་ནི་རྒྱ་
ཆེ་བ་ཉིད་རྣམས་པ་བཞིའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྷ་ཆོག་གས་དང་ཆད་མེད་པའི་བསྐྱབ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་
དང་། བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་

ཉིད་དང་། ཟླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བརྟེན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་
 གྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད་ནི་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟབས་ལ་མཁས་པ་
 རྣམས་དེ་ལྟ་བུས་སོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་པ་བརྟུ་སྟོད་ཀྱང་། དེས་ཁ་
 ཉ་མ་ཐོ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པ་ཡང་སྦྱེད་ཅིང་། ཟླ་ན་མེད་
 པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་སྟུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཁོར་རྒྱ་
 བའོ། །ཡང་སྟུལ་པའི་ལུས་དང་དག་གི་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཟབ་པའི་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེས་རྒྱལ་སྤིད་ཀྱང་བྱེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལ་གཅེ་བ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་ནས། སེམས་ཅན་འདུལ་བ་ལ་འགོད་དོ། །སྦྱེས་པའི་
 རབས་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པས། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱ་བས། དེ་ལས་
 གཞན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས། གཞན་དག་སེམས་དད་
 པ་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་པར་བྱ་བ་ཡང་འབྲུག་པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་པར་རོ། །

མདོར་བསྡུ་ན་བྱང་པར་རྣམས་པ་འདི་བཞིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་
 ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་བྱང་པར་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འདིས་ན་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཆད་མེད་དེ། དཔེར་ན་འདུལ་བར་བསྟན་པ་
 ཞིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་མདོ་སྟེ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། ། །

བཅ་པོ་བཞི་པ་སྟེ་ཐ་མའོ། །དེ་ལྟར་ལྷག་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱང་པར་བསྟན་
 བས། ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བྱང་པར་ཇི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུ་ན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
 དུག་གིས་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ལྷ་ཚོགས་ཉིད་ཀྱིས་

རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། གཉིན་པོས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ལས་སྤྱད་བཞིན་གྱིས་རབ་
ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། མངོན་པར་སྒྲུབ་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ལས་གྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤང་བ་དང་།
བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསགས་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་
བཟང་སྦྱོང་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྤྲོ་ཆོགས་ཉིད་ཆད་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྲེས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས།
སྤྱུས་སྤྱུ་དབྱུང་བའི་རྩ་ལ་དུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་
ལེན་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྲིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་དག་གིས་
གནས་གང་ནས་གང་དུ་འདོད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་
དང་། གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། འབར་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷོན་
པ་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་པོར་བསྒྱུར་བ་དང་། འགྲོ་བ་དང་། འོང་བ་དང་། སྤུང་བ་དང་།
རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། གཟུགས་གྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་འཛོག་པ་དང་། གླུ་བ་མཉམ་
པས་འགྲོ་བ་དང་། སྤང་བར་བྱེད་ཅིང་མི་སྤང་བར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། དབང་ཉིད་དུ་
བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྩ་འཕྲུལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། སྟོབས་པ་དང་། བན་པ་དང་།
བདེ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། འོད་ཟེར་གཏོང་བའི་རྩ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་།
དཀའ་བ་སྟོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པ་དཀའ་བ་སྟོད་པ་རྣམས་པ་བཅུ་མངོན་པར་སྒྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དཀའ་བ་སྟོད་པ་རྣམས་པ་བཅུ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁས་སྤང་བར་དཀའ་བ་
སྟོད་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོར་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་ལྟོག་

པར་དཀའ་བ་སྟོང་པ་ནི་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱིས་མི་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ཕྱིར་མི་སྤྱགས་པར་དཀའ་བ་སྟོང་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོག་པར་
 སྤྱབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལས་ཕྱིར་མི་སྤྱགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་དུ་སྤྱགས་པར་
 དཀའ་བ་སྟོང་པ་ནི། གནོད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བྱ་
 བ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་གོས་པར་དཀའ་བ་སྟོང་པ་ནི། འཛིག་ཉེན་དུ་
 སྦྱེས་ཀྱང་འཛིག་ཉེན་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་གོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མོས་པར་དཀའ་བ་སྟོང་
 པ་ནི། ཉོག་པ་མེད་པར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། ཟབ་པ་ཉིད་ཐམས་
 ཅད་ལ་མོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉོགས་པར་དཀའ་བ་སྟོང་པ་ནི། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཉོགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོང་དུ་ཚུད་པར་དཀའ་བ་སྟོང་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཟབ་མོ་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འབྱེད་པ་ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་དཀའ་བ་སྟོང་པ་ནི། འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ཡང་།
 དེས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོར་བར་དཀའ་བ་སྟོང་པ་ནི། སྤྱི་བ་
 བ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་འཁོར་བའི་
 མཐའི་བར་དུ་སྤྱན་གྱིས་བྱུང་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་མཛད་
 བ་དག་ལ་སྟོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོང་དུ་ཚུད་པར་དཀའ་བ་སྟོང་པ་ལ་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ལ། དེ་དག་གིས་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ཅི་འདྲ་ཞེ་ན།
 དཔེར་ན་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱན་པོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་སྤྱན་པ་
 ཚུང་ཟད་མི་སྤྱན་ལ་དེ་སྤྱགས་བཅུའི་འཛིག་ཉེན་སྤྱན་པ་བྱ་བ་ཆད་མེད་པ་ལ་ཡང་

འདྲུག་གོ། །རྩི་ལྷ་རྩི་ལྷ་ལ་འདྲོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་ལྷ་ལྷ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་
འདྲོད་པར་མི་བྱེད་པའོ། །རྩི་ལྷ་རྩི་ལྷ་ལ་མོས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་དེ་བཞིན་
གཤམ་གསུམ་ལ་རྩི་ལྷ་ལ་མི་འགྲོ་བའོ། །

རྩི་ལྷ་རྩི་ལྷ་ལ་འདྲུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་བདག་ལྷ་ལྷ་ལ་
འདྲུག་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ། རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་ལྷ་ལ་བྱ་བའི་ཐམས་ཅད་གོ། །རྩི་ལྷ་
རྩི་ལྷ་ལ་མཛོད་པར་དགའ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་ལྷ་ལྷ་ལ་ལྷ་ལྷ་ལ་མི་ཡང་ལྷ་
ལྷ་ལ་མི་བྱེད་པའོ། །རྩི་ལྷ་རྩི་ལྷ་ལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་ལྷ་ལྷ་ལ་ལྷ་ལྷ་
མེད་པའི་འདྲུ་ཤེས་སྤྱུང་བའོ། །རྩི་ལྷ་རྩི་ལྷ་ལ་དག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་མེད་
སྤྱུང་བར་བྱེད་པའོ། །རྩི་ལྷ་རྩི་ལྷ་ལ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་མཐར་
ལ་མི་གནས་པར་སྤྱུང་བའོ། །རྩི་ལྷ་རྩི་ལྷ་ལ་བདག་པོ་ཡིན་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་ལྷ་
ལྷ་ལ་དབང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །རྩི་ལྷ་རྩི་ལྷ་ལ་མི་ཐད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་མི་
ཐད་པ་ལ་མི་གནས་པར་སྤྱུང་བའོ། །ལྷ་ལྷ་ལ་རྩི་ལྷ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
སོགས་པ་ཤེས་རབ་ལ་ཐུག་པ་རྩི་ལྷ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་སྤྱུང་བར་བྱའོ། །རྩི་ལྷ་
རྩི་ལྷ་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་སོག་ཆགས་རྩི་ལྷ་ལ་འཁོར་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་
བརྗོད་པའོ། །རྩི་ལྷ་རྩི་ལྷ་ལ་ཕྱིན་པར་ལེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་སྤྱུང་བ་ལྷ་ལྷ་
ལྷ་ལྷ་ལ་དག་ཏེ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལེན་པའོ། །རྩི་ལྷ་རྩི་ལྷ་ལ་འདྲོད་པ་ལ་ལོག་
པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་འདྲོད་པ་རྩི་ལྷ་ལ་ལོག་པའོ་ཞེས་སྤྱོད་པའོ། །རྩི་ལྷ་
རྩི་ལྷ་ལ་བརྩོན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་གང་བརྩོན་པ་དེ་ལ་བརྩོན་པོ་ཞེས་སྤྱོད་པའོ། །རྩི་
ལྷ་རྩི་ལྷ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཐམས་ཅད་གོ། །

ཏུ་གནས་པའོ། །

ཇི་ལྟར་ན་ངག་རྒྱལ་པོ་སྤྲོ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་ཤེས་བྱའི་པ་རོལ་ཏུ་གནས་
པའོ། ཇི་ལྟར་ན་ཆོག་གྲུལ་པ་སྤྲོ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་
པར་རྣམ་པར་བྱེ་སྤྲོ་སྤྲོ་བའོ། ཇི་ལྟར་ན་བརྒྱུ་སྤྲོ་བ་མེས་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་རྒྱུ་
དུ་བདག་ལྷན་མེད་པའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། ཇི་ལྟར་ན་གཞོན་སེམས་
ཀྱི་སེམས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་འདིས་གཞོན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་ན་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།
གཤམ་ཏེ་གང་ཐམས་ཅད་ན་ཐམས་ཅད་ལ་འདུག་པའི་ལོག་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
མཐོང་བའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐབ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་ཐབ་པ་གང་ཞེ་ན། འདིར་བསྟན་པ་ཏྲག་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་རྣམས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཆད་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཏེ། སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། སྤྱོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཏེ། སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། དམིགས་པའི་ཆོས་
རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
གི་གཉེན་པོ་དག་དང་བཅས་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་
ཆོས་རྣམས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ཁས་ལྷངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྤང་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་ཏེ། གཉི་ལྷག་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས། སོ་སའི་

སྐྱེ་བོའི་ཆོས་རྣམས་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སུ་བཏྲ་བར་བྱའོ། །མི་གོས་པའི་
 ཆོས་རྣམས་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཏེ། གྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གོས་པའི་བྱིར་རོ། །ཉེ་བར་གོས་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི།
 སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཏེ། འཛིག་ཏེན་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་འཛིག་ཏེན་པའི་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱིས་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཟབ་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བསྟོམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་
 པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའི་བྱིར། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་
 རབ་དུ་དབྱེ་བར་བཏྲའོ། །དེ་ལྟར་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བྱང་པར་བསྟན་ནས། ལྷག་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱང་པར་རི་ལྟར་བཏྲ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་
 དང་། གཞན་དང་། གཞི་དང་། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། བརྒྱལ་བའི་ལན་དང་།
 ཏེན་དང་། གྲོགས་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། རྒྱ་མ་བྱུན་པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་
 པ་དང་། མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པ་དང་། རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་མན་ལོན་དང་། རབ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་
 དང་། རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་དཔེ་དང་། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་དང་། ཟབ་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱང་པར་དུ་
 བཏྲ་བར་བྱའོ། །

དེ་ལ་རྣམ་པ་ལྡས་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་
 བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་བཅས་

པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་ས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་།
འདྲ་ཤེས་དང་། ཚེར་བ་འགྲོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་། གཟུགས་
ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་བཟུང་བར་འཛིན་པ་ཡོངས་
སུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། རྣམ་པ་འདི་ལྟ་ཡོངས་སུ་
སྤངས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་གཞག་པ་རི་སྐད་བསྟན་པ་འདིར་
ཆོགས་སུ་བཅད་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་
རོ་བོ་ཉིད། རྣམ་པ་ལྟ་ནི་རྣམ་སྤངས་ཤིང་། ཡང་དག་དོན་ལ་བཟུང་བར་འཛིན་མེད། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་གནས། སེམས་
མིན་སེམས་ནི་ཁོ་ན་སྟེ། དོན་ལ་མི་སེམས་རྒྱས་བྱུང་བྱིར། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱིས་ཤེས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་གཞི། ཐོས་པའི་བག་ཆགས་རྗེད་
བཅས་པའི། ཡིད་བྱེད་དེ་ནི་ཚུལ་བཞིན་ནོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་
ཤེས། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་དམིགས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིད། བདག་
མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་དེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས། རྣམ་པར་མི་
རྟོག་རྣམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ། མཚན་མ་མེད་པ་གང་ཡིན་
པའོ། སྦྱོར་ལས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་དེ། རྣམ་བཟགས་དེ་ལས་གཞན་དུ་མིན། ཡི་
གོ་བན་ཚུན་སྦྱོར་བས་ན། དོན་དེ་སྦྱོར་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། རྗེད་པ་མེད་པར་བརྗོད་
བྱ་ལ། ཤེས་པ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་བརྗོད་ལ་མིན། དེ་ཕྱིར་
ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དེ་

རྗེས་ལ། རྩོམ་པའི་སྡོད་པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབེལ་བར་འགྱུར་བྱིར་རོ། རྟེན་
 རྩལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་གྲོགས། ལམ་
 གཉིས་སུ་ནི་བརྗོད་པ་སྟེ། ལ་རོལ་བྱིན་ལྡེ་རང་བཞིན་ནོ། རྟེན་རྩལ་སེམས་དཔལ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཤེས། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ནི། ལ་རངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་
 གཉིས་སུ་སྟེ། སྦྱོར་བ་དང་ནི་ཐོབ་པས་སོ། རྟེན་རྩལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཤེས། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་རྒྱ་མ་ཐུན་ནི། རྩི་མ་བྱི་མའི་ཆེ་རྣམས་སུ། རྟེན་པར་དུ་
 ནི་འགྲོ་བར་འདོད། རྟེན་རྩལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་
 འབྱུང་བ་ནི། ལ་བཅུ་དག་ཏུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། རྩོམ་པ་དང་ནི་བྱུང་བྱིར་རོ། རྟེན་རྩལ་
 སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་པ། དག་པའི་སྐྱ་
 གསུམ་ཐོབ་བྱིར་དང་། དབང་གི་མཆོག་ནི་ཐོབ་བྱིར་རོ། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དེ། དང་པ་ཅམ་དང་མོས་པ་ཡིས། རྩིག་པ་སྤྲོ་ཆོགས་དྲག་རྣམས་ཀྱིས། གོས་
 པ་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་བཞིན། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། རྩིབ་པ་ཀུན་ལས་
 རྩོལ་བའི་བྱིར། རྩོམ་དང་བྱུང་དང་ལྡན་པས་ན། གོས་པ་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་
 བཞིན། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། གོས་པ་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་བཞིན། འཇིག་
 རྟེན་དག་ན་རྣམ་རྒྱ་ཡང་། འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱིས་རྟག་མི་གོས། ལྷགས་པས་དོན་ནི་
 རྩོང་འདོད་དང་། རྩི་ལྟར་ལྷགས་པས་དོན་རྩོང་དང་། ལ་ལྷགས་པས་ནི་དོན་རྩོང་
 ལྟར། ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། རྩོངས་པས་དོན་ནི་རྩོང་འདོད་དང་། རྩི་
 ལྟར་རྩོངས་པས་དོན་རྩོངས་དང་། ལ་རྩོངས་པས་ནི་དོན་རྩོངས་ལྟར། ཡེ་ཤེས་
 གསུམ་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། ལྷ་པོས་དོན་ནི་རྩོང་འདོད་དང་། རྩི་ལྟར་ལྷ་པོས་དོན་རྩོང་

དང་། ཡིད་གྱིས་དོན་ནི་སྤྱད་བ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་བརྗོད་བ་ཡིན། བསྟན་
བཅོས་མི་ཤེས་བསྟན་བཅོས་འདོད། ཆོས་དང་དོན་སྤྱད་གོ་རིམ་སྟར། སྤྱོད་བ་
ལས་ནི་བྱང་བ་སོགས། ཤེས་གསུམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བྱ། མི་ཞིག་མིག་ནི་
བཅུ་མས་བ་ལྟར། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཤེས་དེ་འདྲ། དེ་ཉིད་མིག་ནི་བྱེ་བ་ལྟར། དེ་
རྗེས་ཐོབ་པའི་ཤེས་དེ་འདྲ། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཤེས་དེ་ནི། རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་
ཤེས་པར་བྱ། དེ་ལ་གཟུགས་ནི་སྤྱད་བ་ལྟར། དེ་ཡི་རྗེས་ཐོབ་ཤེས་དེ་འདྲ། རི་ལྟར་
འོར་དུ་སིལ་སྟན་དག། རྟོག་པ་མེད་པ་རང་ལས་བྱུང་། དེ་ལྟར་རྟོག་ཏུ་རྟོག་མེད་
པར། སངས་རྒྱུ་ཕྱིན་ལས་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་། དེ་ལ་མ་ཡིན་གཞན་ལ་མིན། མི་
ཤེས་པ་དང་ཤེས་པ་འང་མིན། ཤེས་བྱ་དང་ནི་ཁྱད་མེད་པའི། ཤེས་གང་དེ་ནི་མི་
རྟོག་ཉིད། རྣམ་པར་བརྟག་བྱ་མེད་པས་ན། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
གྱིས། རྣམ་རྟོག་མེད་པར་གང་བྱིར་བཞེད། དེ་བྱིར་ཤེས་དེ་མི་རྟོག་ཉིད། །

དེ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་སྤྱོད་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་
སྟེ། རྒྱ་དང་འཕེན་པ་དང་། གོ་མས་པ་ལས་བྱུང་བས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་བྱིར་རོ། རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཆོག་ཤེས་པ་དང་། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པ་དང་། སྤྱོས་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བྱིར་རོ། དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ནི་
རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། རྟོགས་པ་དང་། རྗེས་སུ་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། འདྲེས་
པ་དང་། འགྱོར་བ་ལ་དབྱེད་པ་ཐ་དད་པའི་བྱིར་རོ། །

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱུབ་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཞན་དག་ནི།
ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། ལྟ་རྣམས་རི་ལྟར་འོས་འོས་སུ། དངོས་གཅིག་

ཡིད་ནི་ཐ་དད་པས། རྟོན་རྣམས་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདོད། །འདས་སོགས་དེ་བཞིན་
 མི་ལམ་དང་། །གཟུགས་བརྟན་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ལ། །དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 གྱིར། །དེ་ལ་དམིགས་པ་ལྡན་པའི་གྱིར། །རྟོན་ནི་རྟོན་དུ་གྲུབ་ན་ནི། །ཡེ་ཤེས་རྟོག་པ་
 མེད་མི་འགྱུར། །དེ་མེད་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད། །འཛོལ་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་
 རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་ཐོབ་དང་། །བསམ་གཏན་པ་ཡི་མོས་དབང་
 གིས། །འདི་ལྟར་ས་ལ་སོགས་པ་དག། །དངོས་པོ་དེ་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར། །འདི་
 ལ་རྣམས་པར་འབྱེད་འགྲུབ་པ། །སློ་ལྡན་ཞི་བ་ཐོབ་པ་ཡི། །ཆོས་ཀྱང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 ལ། །དེ་ལྟར་རྟོན་དུ་སྤང་བྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱ་བ་རྟོག་མེད་ལ། །རྟོན་རྣམས་ཐམས་
 ཅད་མི་སྤང་བྱིར། །རྟོན་མེད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། །དེ་མེད་པས་ན་རྣམ་རིག་མེད། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་། རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཁྱད་
 པར་མེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་མི་
 གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་ནས་དེ་ལས་གཞན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྣམས་
 བསྐྱོམས་པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཇི་ལྟར་མི་
 གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། གནས་རྣམས་པ་ལྟ་ཡོངས་སུ་
 སློང་བའི་བྱིར་ཏེ། ལྷ་སྟོགས་ཅན་གྱི་ངར་འཇིན་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་སློང་བ་དང་།
 དེ་ཁོ་ན་མ་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་
 སློང་བ་དང་། འཁོར་བ་དང་སྤང་བ་ལས་འདས་པའི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཡོངས་སུ་
 སློང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིབ་པ་སྤངས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཇིན་པའི་
 གནས་ཡོངས་སུ་སློང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྟོན་ལ་མི་ལྟ་བ་བྱང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་

པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་
ཅི་ན། རྣམ་པ་ལྡན་བྱད་པར་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བྱད་
པར་ནི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉི་ཆེ་བ་མ་
ཡིན་པའི་བྱད་པར་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཟད་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཉི་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །མི་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱད་པར་ནི་མི་གནས་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཏན་དུ་བའི་བྱད་པར་ནི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཟད་པར་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གོང་ན་མེད་པའི་བྱད་པར་ནི་དེའི་གོང་ན་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་པ་
ཆེས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ལྷིང་ཟེའི་བདག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། རྣམ་ལྡན་
པར་འཕགས་པ་རྣམས། །འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་འདས་པ་ཡི། །ཕུན་སུམ་ཆོགས་དང་
མི་རིང་བརྟེན། །

གང་གི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་ལྟག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྟག་
པའི་སེམས་དང་། ལྟག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྟན་ཞིང་
ཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་འགྱུར་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ། ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་
བྲེལ་སོངས་ཅན་དག་སྤང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་དེའི་བགལ་གས་སུ་གྱུར་པའི་
ལས་མཐོང་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་དེ་ཉི་བར་སྐབ་ན་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེ་བའི་བར་དུ་
གཙུག་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྐྱེ་བ་མཛོན་དུ་གྱུར་པར་མཐོང་བ་དང་།

མོངས་སྤྱོད་དེ་ཉེ་བར་སྐྱབ་ན་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སོགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་དང་།
མོངས་སྤྱོད་དེ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་ཉིད་དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་ཆེས་མང་བ་དག་
ལ་གཞོན་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱེལ་མོངས་ཅན་དག་སྣང་ངོ་། །

འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་དང་མངོན་འགྱུར་དང་། །སོགས་དང་
གཞོན་གྱེད་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །སེམས་ཅན་
མོངས་སྤྱོད་མི་འཐོབ་བརྟེན། །དེ་ལྟར་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱང་པར་བསྟན་ཏོ། །

སྤོང་བའི་བྱང་པར་རི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤོང་
བ་ནི་མི་གནས་པའི་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་མཆན་ཉིད་ནི།
གང་ཉོན་མོངས་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་དང་བཅས་པས་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་
བའི་གནས་ཏེ་གནས་གྱུར་པའོ། །དེ་ལ་འཁོར་བ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆར་གཏོགས་པའོ། །ཐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་དེ་ཉིད་རྣམ་
པར་བྱང་བའི་ཆར་གཏོགས་པའོ། །གནས་ནི་དེ་ཉིད་གཉི་གའི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ།
གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །གཞན་གྱུར་པ་ནི་གང་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
དེ་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྦྱེས་ན་གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་ལྡོག་ཅིང་རྣམ་པར་བྱང་
བའི་ཆར་གྱུར་པའོ། །གྱུར་པ་དེ་ཡང་མདོར་བསྟུན་ན་རྣམ་པ་དུག་སྟེ། ཉམ་ཆུང་བར་
བྱེད་ཅིང་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་ནི་མོས་པའི་དབང་གིས་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་གནས་པ་
དང་། འཛེམ་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་དུ་ཅོམ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའམ།
ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ངོ་། །རྟོགས་ནས་གྱུར་པ་ནི་སར་ཆུད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་ས་དུག་པའི་བར་དུ་དེ་ཁོ་ན་དང་དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པ་སྣང་བ་ཉེ་བར་

གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱོམས་པས་གྱུར་པ་ནི་སྤྱི་བ་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། ས་
བརྩའི་བར་དུ་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་མི་སྤྲང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གྱུར་པ་ནི་སྤྱི་བ་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། མཆོན་
མ་ཐམས་ཅད་མི་སྤྲང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་སྤྲང་བ་དང་། མཆོན་
མ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་འབྱོར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྱུར་པ་དམན་པ་ནི་ཉན་ཐོས་
རྣམས་ཀྱི་སྟེ། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྫོགས་པ་དང་། འཁོར་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་བ་
ཀྱིས་བལྟས་པས་འཁོར་བ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གྱུར་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་རྫོགས་པ་དང་། དེ་ཉིད་
ལ་ཞི་བར་མཐོང་བས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་ཞིང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གྱུར་པ་དམན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ན་ཉེས་དམིགས་ཅི་ཡོད་
ཅེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་ལྟ་བུ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཉིད་ལས་ཤིན་
ཏུ་འདས་ཏེ། ཐེག་པ་དམན་པ་པ་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་མཆུངས་པའི་ཉེས་
དམིགས་སུ་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གྱུར་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་པན་
ཡོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རང་གི་གནས་གྱུར་པའི་གཞིས་འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
དབང་འབྱོར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ལུས་སྟོན་པས་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྣ་ཆོག་ཀྱིས་མངོན་པར་མཐོ་བ་
དང་། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་དག་ལ་འདུལ་ཞིང་འགོད་པ་ནི་པན་ཡོན་ནོ། །

འདིར་ཆོག་སུ་བཅད་པ། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་བསྐྱིབས། །ཡང་དག་
མ་ཡིན་ཀྱན་ཏུ་སྤྲང་། །དེ་བསྐྱེལ་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ནམས་ལ་སྒྲུབ་། འོན་མེད་པ་དང་འོན་ཡོད་པ། །མི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བར་ཤེས་པར་
བྱ། །གནས་ནི་གཞན་ཏུ་སྒྱུར་བ་དེ། །འདོད་དགྲུང་རྒྱ་ཕྱིར་ཐར་པ་ཡིན། །འཁོར་བ་
དང་ནི་ཕྱ་ངན་འདས། །མཚུངས་པར་ཤེས་པ་ནམས་སྒྲེ་བ། །དེ་ཆེ་དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་
ནི། །འཁོར་ཉིད་ཕྱ་ངན་འདས་པར་འགྱུར། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཁོར་བ་ནི། །གཏོང་བ་མ་
ཡིན་མི་གཏོང་མིན། །དེ་ཕྱིར་ཕྱ་ངན་འདས་པ་ཡང་། །ཐོབ་པ་མ་ཡིན་མི་ཐོབ་མིན། །

དེ་ལྟར་སྒྲོང་བའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ནས། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རི་ལྟར་བལྟ་བར་
བྱ། །མངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབས་ལ་པོ་རོ་བོ་ཉིད་དང་། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་།
སྤྱལ་པའི་སྐྱུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་གང་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྒྱུར་བའི་གནས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ནི། །གང་མངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱ་རྫོགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། །མངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་སྒྲོང་བར་
མཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱལ་པའི་སྐྱ་ནི་གང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་དེ་དགའ་ལྡན་
ཀྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །འཕོ་བ་དང་། །བལྟམས་པ་དང་། །འདོད་པ་ལ་
སྤྱོད་པ་དང་། །མཛོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། །སྐྱ་སྟེགས་ཅན་ཀྱི་གན་ཏུ་གཤེགས་པ་དང་།
དགའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། །མཛོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱོར་བ་དང་། །ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ཀྱང་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་སྟོམ་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། །མཆན་ཉིད་དང་ནི་འཕྲོ་བ་དང་། །དབང་
དང་གནས་དང་ཡོངས་བསྟན་དང་། །དབྱེ་དང་ཡོན་ཏན་ཐབ་པ་དང་། །འཛན་དང་ཐིན་

ལས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རི་ལྷ་བྱ་ཞེན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེལ། །མདོར་བསྟུ་
ན་མཆན་ཉིད་ལྷ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གནས་གྱུར་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་
ཅད་པ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆར་གཏོགས་པའི་གཞན་གྱི་དབང་གི་རོ་བོ་ཉིད་
རྣམས་པར་ལོག་ན་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་ཞིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
དབང་སྦྱར་བ་ཉི་བར་གནས་པ་རྣམས་པར་བྱང་བའི་ཆར་གཏོགས་པ་གཞན་གྱི་དབང་
གི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས། དབང་བཅུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཆེ་
ལ་དབང་བ་དང་། མེས་ལ་དབང་བ་དང་། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་ནི་སྤྱི་བ་པའི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ལ་དབང་བ་དང་། སྤྱེ་བ་ལ་དབང་བ་
ནི་ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མོས་པ་ལ་
དབང་བ་ནི་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་ལས་
ལ་དབང་བ་ནི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །མདོན་པར་ཤེས་པ་ལྷས་བསྟུས་པའི་རྩ་འགྲུལ་ལ་དབང་བ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་ཆོས་ལ་
དབང་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
སུ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་གྱིས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་ལས་དང་
ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སུ་
སྤང་བ་ཀྱང་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་པ་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ནི། དེ་ལ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་
པ་དང་། རྒྱུ་ཆད་མེད་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །གནས་ལ་ཐ་
དད་ཡོད་མ་ཡིན། །སྟོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ན། །དེ་ལ་གདགས་པས་ཐ་དད་
མེད། །ཐ་དད་རིགས་ཕྱིར་དོན་མེད་ཕྱིར། །ཀྱང་ཕྱིར་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་མ་
མེད་པའི་གནས་ལ་ནི། །སངས་རྒྱུ་གཅིག་མིན་མང་པོ་འང་མིན། །

རྟག་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་མཆན་ཉིད་དང་།
སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་འཁུགས་དང་། བྱ་བ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་
གྱིས་མི་བྲབ་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་སོ་སོ་རང་གིས་
རིག་པར་བྱ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་ན་དཔེ་མེད་པ་དང་། རྟོག་གི་པའི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་རིག་པས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ཐོབ་ཅེ་ན། ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལས་
ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་པ་ལྟ་ལེགས་པར་བསྟོམས་པས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོགས་ལེགས་
པར་བསགས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་སྒྲབ་མོ་གཞིག་པར་དཀའ་བ་ཤིགས་པའི་ཕྱིར་དོ་རྗེ་
ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དེའི་མཁུག་ཐོགས་སུ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་
ཕྱིར། དེ་དག་གིས་གནས་གྱུར་པས་ཐོབ་པོ། །ཡང་དབང་འབྱོར་པ་རྣམས་པ་དུས་ཆོས་

ཀྱི་སྐྱོད་བང་འབྱོར་པ་འཛོལ་ཅེ་ན། མདོར་བསྟུན་ན་རྣམ་པ་ལྡན་འཛོལ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་
ཕུང་པོ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞིང་དང་། ལུས་དང་། མཆན་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དང་།
དབྱངས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། སྤྱི་གཙུག་བལྟར་མི་མཐོང་བ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་དང་།
ཆོར་བའི་ཕུང་པོ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་ཆད་མེད་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདེ་
བར་གནས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མིང་གི་
ཆོགས་དང་། ཆིག་གི་ཆོགས་དང་། ཡི་གེའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་
དབང་འབྱོར་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། སྤྱུལ་པ་དང་། བསྐྱར་བ་
དང་། འཁོར་བསྐྱབ་པ་དང་། དཀར་པོའི་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་དང་། རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་གནས་གྱུར་པའི་ཕྱིར། མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དང་། མོ་
མོར་རྟོག་པ་དང་། བྱ་བ་སྤྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་འབྱོར་པས་དབང་འབྱོར་པ་
འཛོལ་བོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱོག་གནས་དུ་ཞིག་གི་གནས་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། མདོར་
བསྟུན་གསུམ་གྱི་གནས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་གནས་ནི།

འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། གང་ཕྱིར་སངས་རྒྱུས་རང་གི་དབྱིངས་བརྟེན་
ནས། རྣམ་པ་ལྡན་ཡི་བདག་ཉིད་དབྱེས་བརྟེན་ལ། །དེ་མ་ཐོབ་པས་དགའ་དང་བྲལ་
གྱུར་པ། །དེ་ཕྱིར་དེ་འདོད་པས་ན་དེ་ཐོབ་བྱོས། །མཐུ་དང་བྱ་བ་བྱུང་དང་ཆོས་རྩ་
དང་། །དོན་དང་ཡོན་ཏན་འབྱོར་པ་དཔག་མེད་དང་། །རྟག་ཏུ་མི་ཟད་གཟིགས་པས་
སངས་རྒྱུས་རྣམས། །དབྱེས་མཆོག་ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་པ་བརྟེན། །

ཡོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་སྐྱོ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་གནས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཡོངས་སུ་སྤོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱུལ་པའི་སྐྱོ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་གནས་ནི། སལ་

ཆེར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མངོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
 ཏུ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱབས་ལྟུང་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། མདོར་བསྟན་ན་རྣམ་པ་དྲུག་
 གིས་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པར་གྱུར་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བས་ནི་དབང་པོ་
 གཟུགས་ཅན་གྱུར་ནས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་
 པས་ནི་འདོད་པ་ལ་སྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པར་གྱུར་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆད་མེད་
 པས་གནས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་འབྱོར་པ་བས་ནི་ཡོངས་སུ་འཇིན་པའི་ལས་
 ལྷ་ཆོགས་གྱུར་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མངོན་
 པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་འབྱོར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་པས་ནི་མཐོང་
 པ་དང་། ཐོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་བརྗོད་པར་
 གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཆིམ་པར་བྱ་བའི་བསྟན་པ་མཐའི་པ་ལ་
 དབང་འབྱོར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་པ་བས་ནི་གཞོད་པ་དང་། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་
 སེམས་པར་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་པ་མཐའི་པ་
 པ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འདི་དྲུག་གིས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱབས་ལྟུང་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་བཙུན་འདས་རྣམས་ཀྱི་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱབས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་
 ཞེ་ན། གནས་དང་། དགོངས་པ་དང་། ཐིན་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་ཆད་མེད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ། ཡོངས་སྟོད་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་ཡང་

དགོངས་པ་དང་ཐིན་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་གྱི། གནས་ཐ་དད་
 པས་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་ཆད་མེད་པས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱལ་
 པའི་སྤྱལ་ཡང་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱལ་བཞིན་དུ་བཏྲ་བར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡོན་
 ཏན་དུ་ཞིག་དང་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། སིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆད་མེད་པ་
 བཞི་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྤྱོ་མཆེད་བརྒྱད་དང་།
 ཟད་པར་གྱི་སྤྱོ་མཆེད་བརྒྱད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སྟོན་ནས་ཤེས་པ་དང་།
 སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱུག་དང་། སྤྱིས་བྱ་ཆེན་
 བའི་མཆོན་སྤྱུ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་དང་། སྟོབས་བརྒྱད་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། བསྐྱང་
 པ་མེད་པ་གསུམ་དང་། རྩན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་གསུམ་དང་། བག་ཆགས་ཡང་དག་
 པར་བཅོམ་པ་དང་། བསྐྱེལ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་།
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། རྣམ་པའི་མཆོག་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ཉིད་དང་། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་ཏོ། །

འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ། །སྤྱད་དང་
 བྲལ་བར་དགོངས་པ་ཅན། །མི་འབྲལ་དགོངས་ཤིང་བདེ་དང་ལྡན། །དགོངས་པ་ཁྱོད་
 ལ་ཐུག་འཆཛལ་ལོ། །སྤྱིབ་པ་ཀུན་ལས་ངེས་པར་གྲོལ། །ཐུབ་པས་འཛིག་རྟེན་ཀུན་
 ཟིལ་མནན། །ཁྱོད་ཀྱི་མཐུན་པས་ཤེས་བྱ་བྲལ། །སེམས་གྲོལ་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཆཛལ་
 ལོ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀུན། །མ་ལུས་པ་དག་འདུལ་མཛད་པ། །ཉོན་
 མོངས་སེལ་བ་སྟོན་རྫོངས་པ། །བཅེར་བཅས་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཆཛལ་ལོ། །ལྷན་གྱིས་

བྱུང་ཅིང་ཆགས་མི་མངལ། རྫོགས་པ་མི་མངལ་རྟག་ཏུ་ཡང་། མཉམ་པར་གཞག་ཅིང་
འདི་ཀུན་གྱི། ལན་ཕྱོག་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། གནས་དང་གནས་པ་བཤད་བྱ་
དང་། ཆོག་དང་ཤེས་པ་སྟོན་པ་ལ། རྟག་ཏུ་སྒྲོ་བྱོམ་མི་ཐོགས་པ། སྟོན་མཆོག་ཁྱོད་
ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཆེད་དུ་བཞུད་དང་དེ་དག་གི། ཆོག་དང་སྟོད་མཁུན་འོངས་པ་
དང་། འགྲོ་དང་ངེས་འབྱུང་སེམས་ཅན་ལ། ཤེགས་འདོམས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་
ལོ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ཁྱོད་མཐོང་ན། སྦྱེས་བྱ་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་པར་
འགྱུར། མཐོང་བ་ཅིས་གྱིས་དད་འགྱུར་བར། མཛད་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་
ལོ། ཤེན་དང་གནས་དང་གཉོང་བ་དང་། སྦྱུལ་པ་དང་ནི་སྦྱར་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་
དང་ཡེ་ཤེས་ལ། མངལ་བརྟེན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཐབས་དང་སྦྱབས་དང་དག་
པ་དང་། ཇེས་འབྱུང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་སྦྱ་བའི། བདུད་
འཛོམས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཡེ་ཤེས་དང་ནི་སྤངས་པ་དང་། ཇེས་འབྱུང་
བགལ་བའི་སྟོན་མཛད་པ། བདག་གཞན་དོན་ལ་སྦྱ་སྦྱེགས་གཞན། མི་ཚུགས་
ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། འཁོར་དུ་ཆར་གཅད་གསུང་མཛད་པ། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་གཉིས་སྤངས་པ། བསྐྱུང་བ་མི་མངལ་བསྟེན་པ་མི་མངལ། ཆོགས་སྟུང་ཁྱོད་ལ་
ཕྱག་འཆལ་ལོ། གཤེགས་བཞུགས་ཀུན་ཏུ་རྟག་པར་ཡང་། ཀུན་མཁུན་མ་ལགས་
སྟོད་མི་མངལ། ཁྱོད་ནི་ཡང་དག་དོན་དུ་ན། ཀུན་མཁུན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་
ལོ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་མཛད་པ། ཁྱོད་ནི་དུས་ལས་ཡོལ་མི་གདལ། རྟག་ཏུ་
འབྲས་བྱ་ཡོད་མཛད་པ། མི་བསྟེན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། འཛིག་རྟོན་ཀུན་ཏུ་
གདུགས་ཞག་གཅིག། ལན་བྱག་ཏུ་ནི་གཟིགས་མཛད་པ། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་

པོ། །ཕན་འདོགས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གཤེགས་དང་ཐུགས་སུ་རྩད་པ་
དང་། །མཁྱེན་པ་དང་ནི་ཐོན་ལས་ཀྱིས། །ཉན་ཐོས་དང་ནི་རང་སངས་རྒྱས། །ཀུན་
མཆོག་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །བྱང་རྩལ་ཆེན་པོ་རྣམས་པ་ཀུན། །སྐྱེ་གསུམ་དག་གིས་
བརྟེན་གྱུར་པ། །ཀུན་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དོགས་གཙོད་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། །སྤེལ་བ་མི་མངའ་སྐྱོན་མི་མངའ། །རྟོག་པ་མི་མངའ་བཞུགས་མི་
མངའ། །གཡོ་བ་མི་མངའ་ཆོས་ཀུན་ལ། །མི་སྤྱོས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ནི། །ཡོན་ཏན་འདི་དག་དང་ལྡན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རྒྱ་དང་། འབྲས་བུ་དང་ཐོན་ལས་དང་ལྡན་པ་དང་།
འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ཡང་ལྡན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སངས་རྒྱས་བཙུམས་ལྡན་
འདས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷན་ཅིང་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ཁྱོད་ནི་དམ་པའི་དོན་གྲུབ་སྟེ། །ས་རྣམས་ཀུན་
ཀྱིས་འབྱུང་བ་ལགས། །སེམས་ཅན་ཀྱི་ནི་མཆོག་ཉིད་བརྟེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་རྣམས་འགྲེལ་བ། །མི་བས་མཚུངས་པ་མ་མཆིས་པའི། །ཡོན་ཏན་ལྡན་ཞིང་འཛིག་
རྟེན་དང་། །འཁོར་ན་གངའ་ལ་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །ལྟ་མིས་མཐོང་བ་ཡང་མ་ལགས། །

ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི། །ཐབ་པ་མཆོག་ཏུ་ཐབ་པ་སྟེ། དེའི་
ཐབ་པ་ངེ་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན།

འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། སྐྱེ་མེད་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་བ་སྟེ། །མི་གནས་པ་ལ་རབ་
ཏུ་བཞུགས། །ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐམས་ཅད་མཛད། །ཐས་བཞི་པོ་ནི་གསོལ་བ་
ལགས། །ཐ་དད་མེད་ཅིང་དཔག་ཏུ་མེད། །ཐོན་ལས་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་གཅིག་མི་

བརྟན་བརྟན་པའི་ཐིམ་ལས་ཅན། །སངས་རྒྱུ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་གསུམ་ལྟར། །གང་ཡང་
མངོན་རྫོགས་སངས་རྒྱུ་མེད། །ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་མིན། །སྐད་ཅིག་རེ་
ལ་དཔག་ཏུ་མེད། །དངོས་པོའི་དངོས་མེད་རབ་ཏུ་སྤྱེ། །ཆགས་པ་མ་ཡིན་མི་ཆགས་
མིན། །འདོད་ཆགས་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན། །འདོད་ཆགས་འདོད་ཆགས་མིན་མཁྱེན་
ནས། །འདོད་ཆགས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང་ཞུགས། །སངས་རྒྱུ་ལྷུང་པོ་རྣམས་ལས་
འདས། །ལྷུང་པོ་རྣམས་ལ་འདྲ་རྣམ་པར་བཞུགས། །དེ་ལས་གཞན་མིན་གཞན་མིན་
མིན། །དེ་མ་བཏང་བས་ལེགས་པར་འདས། །ཀུན་གྲང་འབྲས་པའི་ཐིམ་ལས་ཅན། །རྒྱ་
མཚོར་རྩ་འབྲུག་ལ་བ་རྣམས། །བྱས་སོ་བྱེད་དོ་བྱའོ་ཞེས། །གཞན་གྱི་དོན་ལ་དགོངས་
པ་མེད། །ཐེག་པ་ཅན་ཉེས་པས་མི་སྤང་སྟེ། །སྟོང་ཆག་པ་ཡི་རྩ་བ་བཞིན། །འཛིག་རྟེན་
ཀུན་ལ་ཉི་བཞིན་དུ། །དེ་དག་ཆོས་འོད་ཁྲབ་པར་མཛད། །ལ་ལར་རྫོགས་པར་བྱང་
ཚུབ་སྟོན། །ལ་ལར་མེ་བཞིན་བྱ་ངན་འདས། །ནམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ། །སངས་རྒྱུ་འཕགས་མིན་ཆོས་རྣམས་དང་། །མི་དང་ངན་
སོང་པ་རྣམས་དང་། །ཆངས་སྟོང་མ་ཡིན་ཆོས་རྣམས་ལ། །བདག་ཉིད་དང་ནི་
བཞུགས་པ་མཆོག་ །དེ་དག་ཀུན་ཏུ་རྣམ་པར་དཔྱོད། །གང་དུ་འདྲ་རྣམ་པར་དཔྱོད་མི་
མངལ། །གནས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་མཐོང་མོད་ཀྱི། །དབང་པོ་བྱུག་གི་སྟོང་ཡུལ་མིན། །ཉོན་
མོངས་ཐུལ་ལ་སྤངས་པ་མེད། །སྤགས་ཀྱིས་བསད་པའི་དུག་དང་འབྲ། །སངས་རྒྱུ་
རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་ལས། །ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ཀུན་མཁྱེན་བརྟེན། །ཐབས་ཆེན་
རྣམས་དང་ལྟན་པ་ལ། །ཉོན་མོངས་བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་འཁྱུར། །འཁོར་བའང་ཞི་བའི་
བདག་ཉིད་དེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མ་ཡས། །

འདི་དག་ནི་ཟབ་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱེ་བ་
དང་། སྤང་བ་ལས་འདས་པ་དང་། སྤོང་བ་ལས་དང་། གནས་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་
པར་གནས་པ་དང་། གྲངས་དང་། སྤོང་བ་ལས་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། མདོན་པར་རྫོགས་པར་
བྱང་ཆུབ་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། ལུང་པོ་
སྤངས་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤོང་བར་མཛད་པ་ཟབ་པ་ཉིད་
དང་། མཐོང་བ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཉིད་དང་། སྤ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། བཅུགས་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། སྐྱ་
ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། བསམ་
གྲིས་མི་བྲལ་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུར་སངས་
རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་ན། རྗེས་སུ་བྲན་པ་དུ་ཞིག་གིས་རྗེས་སུ་བྲན་ཞེ་ན། མདོར་བསྟུན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་སྟོན་
སྟེ། འདི་ག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མདོན་པར་ཤེས་པ་
བརྟེན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཙུགས་པ་ལྟར་འདས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་
སྐྱུར་བའི་ངང་ཅན་ཅོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་སྟོན་མོ། །

འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། བསྐྱེབས་ཤིང་རྒྱ་དང་མི་ལྟན་ལ། །ངས་པ་གཉིས་
དང་ལྟན་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་ཀུན་ཏུ་ཡང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་མངའ་
དབང་བྱེད། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བྱི་མ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་རྟག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་

པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་མཆོག་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་མངའ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་
ཐམས་ཅད་ལྟོན་གྱིས་བྱུང་བར་རྒྱན་མི་གཙོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་ལྟོན་གྱིས་བྱུང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་
དང་། ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཡོངས་སྤྱོད་
ཆེན་པོ་མངའ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གོས་པ་མེད་པའོ་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་
འདས་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་མཛད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་
བར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དོན་ཆེན་པོའི་ཞེས་བྱ་བར་
སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བློན་པ་སྟོན་མོ། །

འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། རང་གི་སེམས་ལ་རག་ལས་དང་། རྟག་དང་དགེ་
ལྡན་བསྟུལ་མི་དགོས། །ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རྣམས། །རྗེས་སུ་སྤྱིན་མཛད་
ལུན་སུམ་ཆོགས། །དབང་དུ་མ་བྱུང་རབ་ཏུ་རྒྱ། །སྤྱི་བོ་མང་པོར་དེ་འདོད་དོ། །སངས་
རྒྱས་ཀུན་གྱི་འདི་དག་ཀུན། །ཁྲོ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་བློན་བྱ། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་རི་ལྷར་རིག་
པར་བྱ་ཞེན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱེ་སྟོང་སྟོང་ཐུག་བརྒྱ་པའི་མདོ་སྤེའི་སྤེའ་གཞི་
ལས་རི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བཙུག་ལྡན་འདས་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་པོ་རིན་པོ་

ཆེ་སྒྲ་བདུན་མཆོག་ཏུ་འབར་བ་བཀོད་པ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 རྒྱས་པར་འགོངས་པའི་འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་བ། གནས་གྱི་བྱེ་བྲག་ཤིན་ཏུ་
 རྣམ་པར་བྱེ་བ་ཆད་མེད་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ། དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ།
 ཁམས་གསུམ་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པ་དེའི་སྒྲ་མའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བར་དབང་སྦྱར་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཤིན་ཏུ་
 རྣམ་པར་དག་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོའི་རྟེན། ལྷ་དང་སྤྱད་དང་གཞོན་སྤྱིན་དང་། སྤེལ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་།
 གམ་མཁའ་ལྗང་དང་། མིའམ་ཅི་དང་། ལྷོ་འབྲེ་ཆེན་པོ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་ཆད་
 མེད་པ་རྣམ་པར་རྒྱ་བ། ཆོས་ཀྱི་རོའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོས་བརྟན་པ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་མཛད་པས་ཉེ་བར་གནས་པ། ཉོན་མོངས་
 པའི་གཞོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། བདུད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ། ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་བདོག་པ་ལས་ལྷག་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་གྱིས་བཀོད་
 པ། བན་པ་དང་སྒོ་བྲོས་དང་། རྟོག་པ་ཆེན་པོས་ངེས་པར་འབྱུང་བ། ཞི་གནས་དང་
 ལྷག་མཐོང་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ཆེན་པོ་སྤོང་བ་ཉིད་དང་། མཆན་
 མ་མེད་པ་དང་། སྒོན་པ་མེད་པ་ནས་འཇུག་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ཆད་མེད་པས་
 བརྒྱན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་བསྐྱེད་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ན་བཞུགས་ཞེས་
 བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་འདིའི་ཁ་དོག་སྤུན་སུམ་
 ཆོགས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ། དབྱིབས་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། ཆད་སྤུན་
 སུམ་ཆོགས་པ་དང་། ཡུལ་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། རྒྱ་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་།

འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བདག་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བྱིས་པ་ཕུན་
 སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཞ་འབྲིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
 པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བཞུགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
 དང་། འཛིགས་པ་མེད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། རྟེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་།
 ལམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བཞོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྒྲོ་ཕུན་སུམ་
 ཚོགས་པ་དང་། གཞི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་བསྟན་རྟོ། །

ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེའི་ཡོངས་སྟོང་ནི་འིན་ཏུ་དག་
པ། འིན་ཏུ་བ་དང་། འིན་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་འིན་ཏུ་དབང་སྐྱར་བའོ། །ཡང་
སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐིན་ལས་ལྷ་དང་
ལྷན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཡོང་བ་དང་། འོན་པ་དང་། སྟོན་པ་ལ་
སོགས་པའི་གནོད་པ་ལས་སྟོབ་པའི་བྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གནོད་པ་ཡོངས་སུ་
སྟོབ་པའི་ཐིན་ལས་ཅན་དང་། མི་དགོ་བའི་གནས་ནས་སྦངས་ཏེ། དགོ་བའི་གནས་
ལ་འདུག་པའི་བྱིར་དན་སོང་ལས་ཡོངས་སུ་སྟོབ་པའི་ཐིན་ལས་ཅན་དང་། ལུས་ལས་
ཅན་ཐབས་མ་ཡིན་པས་ཐར་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བཙོན་པ་རྣམས་ཀྱི་འདུན་པ་བཟློག་
ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པའི་བྱིར་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལས་
ཡོངས་སུ་སྟོབ་པའི་ཐིན་ལས་ཅན་དང་། ཁམས་གསུམ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་
པའི་ལམ་ཉི་ཤར་སྐྱབ་པའི་བྱིར་འཛིག་ཆོགས་ལས་ཡོངས་སུ་སྟོབ་པའི་ཐིན་ལས་
ཅན་དང་། མ་དེས་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་གཞན་ལ་ཡང་
དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་

འགོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིན་ལས་ཅན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་
ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིན་ལས་ལྡེ་པོ་འདི་དག་ལ་ཕྱིན་ལས་མཚུངས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །

འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། རྒྱ་དང་གནས་དང་བྱ་བ་དང་ནི་བསམ་པ་
དང་། །འདྲ་བྱེད་ཐ་དད་ཕྱིར་ན་དེ་ཡི་དབང་གིས་ན། །འཛིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི་ཐ་
དད་གྱུར་པར་འདོད། །དེ་མེད་པས་ན་འཛིག་རྟེན་འཛེན་པའི་དེ་ལྟ་མིན། །གལ་ཏེ་དེ་
ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་དང་ཐུན་མོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་
ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོན་ཏན་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན།
དགོངས་པ་གང་གིས་ཐེག་པ་གཅིག་བསྟན་ཅེ་ན། འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ཁ་ཅིག་
དག་ནི་བྲང་ཕྱིར་དང་། །གཞན་ཡང་ཀུན་ཏུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། །རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །མ་ངེས་རྣམས་ལ་ཐེག་གཅིག་བསྟན། །ཆོས་དང་བདག་མེད་
གྲོལ་མ་ཐུན་ཕྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །བསམ་གཉིས་བརྟེས་ཕྱིར་སྒྲུབ་
པའི་ཕྱིར། །མཐར་ཕྱིན་པས་ན་ཐེག་པ་གཅིག །

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མ་ཐུན་པ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་
སངས་རྒྱལ་མང་པོར་བལྟ་ཞེ་ན།

འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ཁམས་གཅིག་ན་ནི་གཉིས་མེད་ཕྱིར། །དཔག་
མེད་ལྟན་ཅིག་ཆོགས་བསགས་ཕྱིར། །རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ཕྱིར། །སངས་
རྒྱལ་མང་པོར་རབ་ཏུ་གྲགས། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུར་གཏན་དུ་ཡོངས་སུ་
སྒྲུང་ན་ལས་འདའ་བ་མ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན།

འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། སྤྱི་བ་པ་ཀུན་ལས་ངེས་གྲོལ་ཕྱིར། །མཛད་པ་

ནམས་ཀྱང་མ་རྫོགས་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་གཏན་དུ་ཐུང་ན་འདས། །ཐུང་ན་འདས་
པའང་མང་བར་འདོད། །ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཅིང་ཕྱིར། །

རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་བྱུག་གི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་སྒང་
བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆོད་མེད་པ་དག་ན་ཐ་དད་པར་སྒང་
བ་དང་། མོས་པ་རྩེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བས་མ་དེས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒང་བ་དང་།
གཞན་དང་གཞན་དུ་སྒང་བས། གཡོ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་སྒྲ་ཆོགས་དང་། འབྲེས་པས་
འབྲེས་པར་སྒང་བ་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་གཉིས་གནས་གྱུར་པས་མི་རིགས་པར་སྒང་བའི་ཕྱིར་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་ཉིད་
རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱར་མི་རིགས་སོ། །སྤྱལ་པའི་སྐྱེ་ཅིང་ཕྱིར་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་ཡིན་ཞེ་
ན། རྒྱ་བྱུག་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་མི་ཉམས་པའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པ་རྣམས་དགའ་ལྡན་དང་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་སོ། །སྐྱེ་བ་
ཐོན་པ་རྣམས་ཡི་གེ་དང་། ཅིས་དང་། བྱངས་དང་། ལག་ཅིས་དང་། བཟོ་དང་། བསྟན་
བཅོས་དང་། འདོད་པ་ལ་སྟོང་བ་དང་། ལོངས་སྟོང་མི་མཁྱེན་པ་མི་རིགས་སོ། །ཉེས་
པར་བཤད་པ་དང་། ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་མི་མཁྱེན་པ་རྣམས།
གཞན་སྤྲུལ་གྱི་ཐུགས་ཅན་གྱི་གན་དུ་བཞུད་པ་མི་རིགས་སོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་
ཆོས་བཟང་པོ་མཁྱེན་པ་རྣམས་དགའ་བ་སྟོང་བ་མི་རིགས་སོ། །འཛམ་བུ་གླིང་གྲེ་བ་
ཕྱག་བརྒྱ་བོར་ཏེ་གཅིག་ཏུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐྱོར་བར་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་བསྟན་པའི་

ཐམས་མེད་པར་ཡང་སྟག་མ་རྣམས་སུ་སྦྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་
མཛད་དོ་ཞེ་ན། འོན་དགའ་ལྡན་ཉིད་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ལ།
འཛམ་གྱི་སྒྲིང་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མངོན་
ཞེ་ན། མི་མངོན་པ་ལས་ན་ལུང་དང་རིགས་པ་མེད་དོ། །སྦྱལ་བ་མང་ཏུ་བྱུང་ན།
འཛིག་རྟེན་ནི་སྒྲིང་བཞི་པར་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་འཛིག་
རྟེན་ཏུ་འབྱུང་བའི་མདོ་དང་འགལ་བ་མེད་དེ། འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་
མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། སངས་རྒྱས་སྦྱལ་བ་སྤྱོད་པའི། རྣམ་ཀུན་མངོན་
རྫོགས་བྱང་ཚུབ་པ། །ཀུན་ཏུ་བསྟན་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། །མཚུངས་པར་མང་པོ་
མངལ་ཏུ་ཞུགས། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་སྟོན་ལམ་བཟབ་པ་དང་། སྦྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་
བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་སྦྱབ་པས་གཏན་ཏུ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་
མི་རུང་སྟེ། སྟོན་ལམ་བཟབ་པ་དང་། སྦྱབ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་དང་། སྦྱལ་བའི་སྦྱ་གཉིས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱ་རྟག་པའོ་ཞེས་ངེས་པར་དུ་བྲ་ཞེ་ན། རྒྱ་མཐུན་པ་དང་སྦྱལ་
པའི་སྦྱར་ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་
དང་། སྦྱལ་བ་ཡང་དང་ཡང་སྟོན་པས་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་རིག་པར་བྲ་སྟེ། རྟག་ཏུ་བདེ་བར་
སྟོང་དོ་ཞེས་བྲ་བ་བཞིན་ནོ། །རྟག་ཏུ་ཟས་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྲ་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་ཐུག་
གིས་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུག་པའི་ལྡན་ལྡན་རྣམས་སྦྱལ་བའི་སྦྱས་གཏན་ཏུ་མི་བཞུགས་

ཏེ། ཡོངས་སུ་སྒྲིག་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་པར་གྲོལ་བར་མཛད་པས། མཛད་
པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཏྲག་པར་འདོད་པས་སྐྱེ་ངན་ལས་
འདས་པ་ལ་འདུན་པ་མེད་པ་བསྒྲིག་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་བསྟན་པ་ཁོང་དུ་མ་ཆུང་
པས་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟམས་པ་བསྒྲིག་པ་དང་། རྒྱན་དུ་མ་བོང་ན་ཁྱད་དུ་བསད་པས་
སློབ་སྦྱེད་པ་དང་། རྟོན་པ་མི་དམིགས་པས་སོ་སོ་རང་གིས་བཙུན་འགྲུས་བསྦྱེད་
པར་བྱ་བ་དང་། སོ་སོ་རང་བཙུན་འགྲུས་མི་འདོར་བས་སྦྱར་བ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིག་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། མཛད་པ་རྫོགས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །ཞི་བ་མི་
འདོད་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་བརྟམས་པ་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར། །སློབ་བསྦྱེད་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར། །སོ་སོ་རང་བཙུན་བཙུན་པའི་ཕྱིར། །སྦྱར་དུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིག་པའི་
ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྤྱལ་པའི་སྤྱུལ། །གཏན་དུ་བཞུགས་པར་མི་བཞེད་
དོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ། །ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་དཔག་ཏུ་མེད་དུ་
ཟིན་ཀྱང་། དེའི་ཕྱིར་འབད་པར་མི་བྱའོ། །

འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་བརྟམས་པ་ཁྱད་མེད་དཔག་
མེད་པ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དེར་འབད་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན། །བརྟམས་པ་ཏྲག་ཏུ་
རྒྱ་མེད་ཉིད་དུ་གྱུར་པའམ། །རྒྱ་ཡི་རྒྱན་གཙོད་པ་ནི་རིགས་པའི་ཚུལ་མ་ཡིན། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པ་
རྫོགས་སོ། ། །

པཱི་ཏཱི་ན་མི་ཏ་དང་ཕྱི་ལེ་རྩ་བོ་རྩི་དང་བན་དེ་ཡེ་ཤེས་སྟེན་བསྟར་བའོ། །

པར་བྱང་སྟོན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང་།
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲུག་གསུམ་གྱི།
དེ་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།

དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་བྱང་པའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལཱའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།
རེས་ལེགས་འོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འཕེན་ཤུ་གུ་སེངྒེའི་རིང་
ལུགས་སྒོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕམ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་
བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འཁྱུར་གང་ལའང་སྤར་
ཆོག་པའི་དགེ་བསྟེན་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤུ་ལྟའི་དགེ་སྟོང་ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་
རྒྱ་མཚོས་སྤར་བའོ།

༄༅། །ནམ་མཁའ་སྤྱོད་དུ་སྤྱོད། །ཡུལ་དུ་དུ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱོད། །ཡོ་རྒྱུ་སྤྱོད། །

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ག་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞགས་ཆེ་འགོ་མ་ལུག་གི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་
བར་འཇམ་དཔལ་ཅུ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །